

IZVJEŠĆE O ODRŽIVOSTI 2023.

Poštovane čitateljice i čitatelji,

Pred vama je Izvješće o održivosti KONČAR – D&ST-a za 2023. godinu. Izvješće je namijenjeno informiranju naših dionika o temama održivog poslovanja te opisuje razvojni smjer, upravljački pristup, relevantne pokazatelje i projekte u području okolišnih i društvenih utjecaja KONČAR – D&ST-a.

Globalne ekonomske, tržišne te političke prilike su nam i u 2023. godini donijele razne izazove, ali i prilike za razvoj našeg poslovanja. U kontekstu postpandemijskih učinaka na tržišne odnose i dobavne lance, rasta cijena energije i energenata te posljedično sirovina i materijala potrebnih za našu proizvodnju, cijena prijevoza kao i inflacijskih učinaka, pojačana je potreba za ubrzanim prilagodabama, promjenama i ulaganjima u poslovanje. S druge strane, napredak Europskog zelenog plana, ulaganja u održive tehnologije i rješenja, kao i snažni razvoj održive proizvodnje i opskrbe energijom te elektromobilnosti značajno su povećale potražnju za našim proizvodima. U KONČAR – D&ST-u smo to dobro iskoristili, oslanjajući se na našu dugu tradiciju, tržišnu poziciju, dokazanu kvalitetu i dobru reputaciju. Uspješno smo prilagođavali našu proizvodnju i poslovanje rastućim standardima održivosti i kvalitete na izrazito zahtjevnim inozemnim tržištima, svjesni da ulaganja u održivost donose značajne prednosti, kako našim kupcima tako i prosperitetu naše Grupe.

Uz rekordno ugovaranje koje je na kraju 2023. rezultiralo 116 posto većim stanjem ugovorenih poslova, bili smo predani značajnim ulaganjima te smo investirali ukupno 8,4 milijuna eura. Naša su ulaganja bila ponajviše usmjerena u investicijski projekt „Održivi SETup za razvoj društveno i okolišno održive proizvodnje“, to jest optimizaciju poslovnih procesa i unaprjeđenje tokova materijala, sirovina, opreme i gotovih proizvoda.

Svojim visokoučinkovitim transformatorima KONČAR – D&ST doprinosi dekarbonizaciji elektroenergetske industrije, ali i ciljevima prilagodbe na klimatske promjene i smanjenju njihovih utjecaja. Svjesni smo naše odgovornosti i uloge te potencijala kojima možemo doprinositi održivosti. Upravo s tom namjerom u 2023. godini smo poduzeli značajan korak pokrenuvši izradu Strategije održivosti KONČAR – D&ST-a koja sadrži ciljeve i pokazatelje uspješnosti u svim relevantnim materijalnim područjima.

Tržišni uspjeh, ambiciozni razvoj održivosti i društvene odgovornosti počiva na vrijednom radu naših zaposlenika. Njima nastojimo osigurati sigurnu i zdravu radnu okolinu, atraktivne radne uvjete te mogućnosti profesionalnog razvoja i napredovanja. Pritom vodimo računa o tome da stvaramo jednake prilike za sve, na načelima raznolikosti i uključivosti. Dosljedni našim željama da se stalno razvijamo, u 2023. godini postali smo članicom Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj.

U ime KONČAR – D&ST-a zahvaljujem našim kupcima, zaposlenicima, dioničarima, dobavljačima, poslovnim partnerima i drugim dionicima što nas svojim povjerenjem i stalnim poticajima za razvoj podržavaju na putu prema održivijoj budućnosti.

Za Upravu KONČAR – D&ST

Vanja Burul
predsjednik Uprave

Ključni podaci

Izvoz
90,8 %

Isporuka u više od
40
zemalja

Porast prihoda od prodaje
34,6 %
u odnosu na 2022.

Prihodi od prodaje
342
mil. €

Porast ugovorenih poslova
116 %
u odnosu na 2022.

Ugovoreni poslovi
677,6
mil. €

Porast dobiti prije oporezivanja
61 %
u odnosu na 2022.

Dobit prije oporezivanja 2023.
65,2
mil. €

Uključuje financijske rezultate matice KONČAR – D&ST te ovisnog društva PET, Poljska, U ostvarenoj prodaji KONČAR – D&ST sudjeluje sa 323,0 mil. EUR što je 94 % dok PET, Poljska sudjeluje sa 19,0 mil. EUR ili 6 %

U 2023. godini ponosni smo na:

Okolo

25%

ukupne potrošnje električne energije
(1.420 MWh) proizvela je vlastita
fotonaponska elektrana

100%

električne energije
iz obnovljivih izvora

766

zaposlenika na kraju
2023. godine

99%

svih ugovora čine ugovori
na neodređeno vrijeme

MAMFORCE Standard

za posvećenost stvaranju
prijateljskog radnog okruženja
za obitelj, majke i očeve

INC.Q EQUAL PAY certifikat

za jednake plaće za muškarce i žene
za rad jednake vrijednosti

Prvi transformatori
od materijala
sa smanjenim
CO₂ otiskom

KONČAR - D&ST
postao većinski vlasnik
Ferokotla

Izrada prve strategije održivosti
za razdoblje 2024. - 2026.

Sadržaj

1. Više od 100 godina tradicije	8
1.1. O KONČAR – D&ST-u	9
1.2. Naši proizvodi i usluge	10
1.3. Rezultati poslovanja	12
1.4. Korporativno upravljanje	14
1.5. Strategija daljnjeg razvoja	20
1.6. Ključni rizici, utjecaji i prilike	22
1.7. Članstva u udruženjima, priznanja i nagrade	25
2. Upravljanje održivošću	26
2.1. Održivost u KONČAR – D&ST-u	28
2.2. Strategija održivosti 2024.-2026.: prema net-zero tranziciji	29
2.3. O izvješću i praksi izvješćivanja	31
2.4. Dionici i materijalne teme	32
2.5. Doprinos UN-ovim ciljevima održivog razvoja (SDGs)	36
3. Odgovornost prema klimi i okolišu	38
3.1. Upravljanje zaštitom okoliša	39
3.2. Energija i emisije	39
3.3. Voda	41
3.4. Kružno gospodarstvo	41
3.5. Proizvodi sa smanjenim utjecajem na okoliš	48
3.6. EU taksonomija	50
4. Odgovornost prema našim zaposlenicima	58
4.1. Naši zaposlenici	59
4.2. Raznolikost i jednake mogućnosti	62
4.3. Zdravlje i sigurnost zaposlenika	68
4.4. Razvoj znanja i vještina	71
4.5. Benefiti za zaposlenike	73
5. Transparentno i etično upravljanje	74
5.1. Etičnost i usklađenost	75
5.2. Borba protiv korupcije	77
5.3. Ljudska prava	77
5.4. Mehanizmi izražavanja zabrinutosti	78
5.5. Informacijska sigurnost i zaštita osobnih podataka	79
5.6. Održivost dobavljačkog lanca	80
5.7. Certifikati	82
6. KONČAR – D&ST u zajednici	84
6.1. Suradnja s akademskom zajednicom	85
6.2. Korporativno volontiranje	87
6.3. Ulaganja u zajednicu	89
ESG indikatori	90
GRI indeks	94
Kratice korištene u izvješću	97

Više od 100 godina tradicije

1

KONČAR – D&ST je regionalni lider u proizvodnji srednjih energetske, distributivnih i specijalnih transformatora. Nalazimo se među najboljim europskim proizvođačima transformatora snage do 160 MVA i napona do 170 kV.

Naši transformatori isporučeni su u više od 110 zemalja širom svijeta. Dizajnirani i proizvedeni prema najvišim standardima kvalitete, plod su najnaprednijih metoda proračuna i dizajna, proizvodnih procesa i završne kontrole.

Godišnje isporučujemo više od 10 000 transformatora i tako stvaramo nove vrijednosti za naše dioničare, kupce, zaposlenike, dobavljače i zajednicu u kojoj djelujemo.

1.1. O KONČAR – D&ST-u

KONČAR – Distributivni i specijalni transformatori d.d. za proizvodnju je trgovačko društvo sa sjedištem na adresi Josipa Mirovića 8, 10090 Zagreb. Društvo je nakon reorganizacije registrirano 6. veljače 1991. u skladu s tržišnim načelima te djeluje kao samostalno dioničko društvo unutar Grupe KONČAR.

KONČAR – ELEKTROINDUSTRIJA d.d. ima većinski udio u KONČAR – D&ST-u u visini od 52,73 %. Društva unutar Grupe KONČAR su samostalna trgovačka društva, a KONČAR – ELEKTROINDUSTRIJA d.d. kao vladajuće društvo, vrši nadzor putem organa društva nadzornog odbora i glavne skupštine, u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom KONČAR – D&ST-a.

Temeljni kapital KONČAR – D&ST-a na dan 31. prosinca 2023. sastojao se od 388 376 redovnih dionica i od 122 856 povlaštenih dionica, odnosno, ukupno 511 232 dionice s nominalnom vrijednosti od 40 eura po dionici. Redovne i povlaštene dionice uvrštene su na redovno tržište Zagrebačke burze, (www.zse.hr).

Društvo PET Sp. z o.o., u kojem je društvo KONČAR – D&ST steklo većinski udio 8. svibnja 2017. godine, a isti povećalo na 100 % vlasništva u svibnju 2020., posluje na lokaciji Czerwonak, Gdinjska 83, Poljska.

KONČAR – D&ST je 20. prosinca 2023. povećanjem vlasništva sa 16 na 51 % postao većinski vlasnik Fero-kotla d.o.o., proizvođača kotlova za distributivne, energetske i specijalne transformatore. Ferokotao posluje u Donjem Kraljevcu, na adresi Kolodvorska ulica 78/a. .

1.2. Naši proizvodi i usluge

Ključne poslovne aktivnosti KONČAR – D&ST-a su razvoj, prodaja i proizvodnja distributivnih uljnih transformatora do 8 MVA i 36 kV, specijalnih transformatora te srednjih energetskih transformatora do 160 MVA i 170 kV.

PROIZVODI

Uljni distributivni transformatori, nazivnih snaga do 8000 kVA i napona do 36 kV:

- klasični transformatori s regulacijom u beznaponskom stanju
- transformatori s regulacijom pod opterećenjem
- transformatori za energetske tranzicije
(za fotonaponske solarne elektrane, kogeneracijska postrojenja, punionice e-vozila, baterijske spremnike)
- transformatori s niskim ugljičnim otiskom
- transformatori sa smanjenim elektromagnetskim zračenjem

Suhi distributivni transformatori, nazivnih snaga do 5000 kVA i napona do 24 kV

Specijalni transformatori:

- transformatori za uzemljenje mreže
- pomoćni distributivni transformatori
- ispravljački transformatori
- transformatori za električnu vuču
(lokomotive, elektromotorne vlakove, baterijsko-elektromotorne vlakove)
- transformatori za metalurške peći
- transformatori otporni na vibracije
- transformatori za odobalne (offshore) elektrane
- autotransformatori različitih namjena
- transformatori za željeznice
- transformatori za mobilne transformatorske stanice

Prigušnice za kompenzaciju, metalurška postrojenja, ispravljačke uređaje te ograničenja struja kratkog i dozemnog spoja

Srednji energetski transformatori do 160 MVA i najvišeg napona do 170 kV

- s regulacijskom sklopkom pod opterećenjem
- s regulacijskom preklopkom u beznaponskom stanju
- bez regulacijskih odcjepa

USLUGE

Servis i popravak transformatora

Razvoj proizvoda i usluga

U odjelima tehničkog razvoja (Razvoj proizvoda i Razvoj proizvodnje) zaposleno je 22 visokoobrazovanih stručnjaka multidisciplinarnih profila (elektrotehnika, strojarstvo i računarstvo). Naši zaposlenici kontinuirano se usavršavaju te sudjeluju na stručnim simpozijima o transformatorima. Nastavljena je suradnja s vanjskim institucijama i fakultetima (Končar Institut za elektrotehniku, Fakultet elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, Tehnički fakultet Poznan University of Technology u Poznaniu, Poljska i dr.).

Odnosi s kupcima i kvaliteta proizvoda

Briga o kvaliteti proizvoda je u KONČAR – D&ST-u regulirana certifikacijom po ISO 9001, koja postavlja zahtjeve za uspostavu procesa koji osiguravaju da naši proizvodi ili usluge udovoljavaju zahtjevima klijenata i relevantnim propisima te da se neprestano poboljšavaju.

Kontrola i kvaliteta ulaznih sirovina, komponenti, proizvodnih procesa kao i gotovih proizvoda te postrojenja, neprekidno se prilagodavaju najvišim svjetskim standardima. Jedan od glavnih kriterija za procjenu uspješnosti poslovanja je zadovoljstvo kupca. KONČAR – D&ST ima detaljno razradenu proceduru mjerenja zadovoljstva kupaca. Procjena zadovoljstva se radi jednom godišnje za period prethodne godine.

Projekt uvođenja Q modula

Krajem 2023. i početkom 2024. dovršena je implementacija softvera koji sistematizira reklamacije kupaca. Trenutno se aktivno radi na konfiguraciji sustava vođenja prijava odstupanja dobavljača, audita (internih i eksternih), te planova kontrole kvalitete. U implementiranom programu koristit će se drugačija sistematizacija te evaluacija grešaka, što će olakšati praćenje reklamacija i korektivnih radnji po reklamacijama.

Tijekom 2023. godine prijavljeno je 19 % manje reklamacija i 6 % manje internih nesukladnosti u odnosu na 2022. godinu. Svaka nesukladnost i reklamacija se procesuiru u novom softveru te se sukladno tome kreiraju odgovarajuće korektivne mjere.

1.3. Rezultati poslovanja

Visoka potražnja za transformatorima uzrokovana zelenom energetsom tranzicijom Europske unije nastavljena je i u 2023. godini.

Grupa KONČAR – D&ST je u 2023. godini poslovala uspješno odolijevajući mnogobrojnim izazovima na međunarodnim tržištima. U 2023. godini prodaja roba i usluga bilježi rast od 34,6 % u odnosu na 2022. godinu te je iznosila 342 milijuna eura. Prodajnim aktivnostima u 2023. godini ukupno je ugovoreno 629,7 milijuna eura što je 86 % više nego 2022. godine. Stanje ugovorenih poslova na kraju godine iznosilo je 585,4 milijuna eura, što je povećanje od 116 % u odnosu na kraj prethodne godine.

Tržišni izazovi uključuju ekspanziju vaneuropske konkurencije koja nastupa nižim cijenama i bržim isporukama. KONČAR – D&ST zahvaljujući kvaliteti i pouzdanosti svojih proizvoda, reputaciji, kvalitetnijim proizvodima boljih karakteristika uz certifikate o smanjenju ugljičnog otiska uspijeva zadržavati tržišni položaj. Transformatori kao temeljne komponente elektroenergetskih sustava omogućuju učinkovito prenošenje i distribuciju električne energije, što je neophodno za korištenje energije iz obnovljivih izvora. Također, ključni su za integraciju distribuiranih izvora energije u mrežu omogućavajući diversificiranu i decentraliziranu proizvodnju te veću energetska učinkovitost. Povećanjem efikasnosti transformatora smanjuju se gubici energije tijekom prijenosa i distribucije, što izravno doprinosi smanjenju emisija stakleničkih plinova i energetske učinkovitosti. Uz stalna ulaganja u inovacije i razvoj koji integriraju nove održive materijale i tehnologije, posebnu pažnju pridajemo razvoju kružnog gospodarstva i razboritom korištenju resursa. To su prepoznali naši kupci te na skoro svim tržištima bilježimo rast prodaje.

Financijski rezultati*	2021.	2022.	2023.
Prodaja roba i usluga			
Hrvatska	23.891	25.851	31.335
Izvoz	165.153	228.199	310.698
Ukupno	189.044	254.050	342.033
Stanja narudžbi na kraju godine			
Hrvatska	9.746	10.261	11.661
Izvoz	175.270	277.747	611.337
Ukupno	185.016	288.008	622.998
Neto dobit	13.185	23.147	54.007

Broj zaposlenih			
Ukupno	750	815	1.142
KONČAR – D&ST (matice)	678	744	766
PET Poljska	72	71	88
Ferokotao	-	-	288

U Hrvatskoj je u 2023. godini isporučeno roba i usluga u vrijednosti od 31,3 milijuna eura što je prema 26 milijuna eura u 2022. godini rast od 20 %.

U europske zemlje bliže Hrvatskoj: BiH, Sloveniju, Makedoniju, Crnu Goru, Austriju, Italiju, Češku, Slovačku, Mađarsku, Srbiju i Rumunjsku u 2023. godini isporučeno je roba i usluga u vrijednosti od 73,3 milijuna eura što je prema 42 milijuna eura u 2022. godini rast od 75 %.

U ostale europske zemlje: Švedsku, Švicarsku, Njemačku, Finsku, Island, Francusku, Veliku Britaniju, Irsku, Poljsku, Estoniju, Latviju, Litvu, Cipar, Španjolsku, Dansku, Norvešku, Maltu, Nizozemsku, Belgiju i Grčku u 2023. godini isporučeno je roba i usluga u vrijednosti od 210,8 milijuna eura što je prema 160 milijuna eura u 2022. godini rast od 32 %.

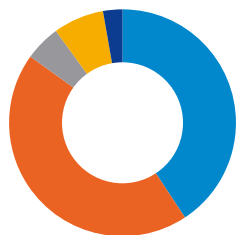
U zemlje Azije, Afrike i Amerike u 2023. godini isporučeno je robe i usluga u vrijednosti od 7,7 milijuna eura što je prema 14 milijuna eura u 2022. godini pad od 45 %.

* Financijski rezultati iskazani su u milijunima EUR te uključuju rezultate matice KONČAR – D&ST te ovisnog društva PET, Poljska. Rezultati društva Ferokotao za 2023. nisu konsolidirani u financijskom izvještaju s obzirom da se datum stjecanja (20.12.2023.) dogodio na sam kraj poslovne godine.

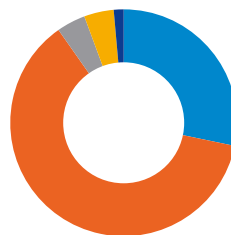

Realizacija po asortimanu u 2023. godini

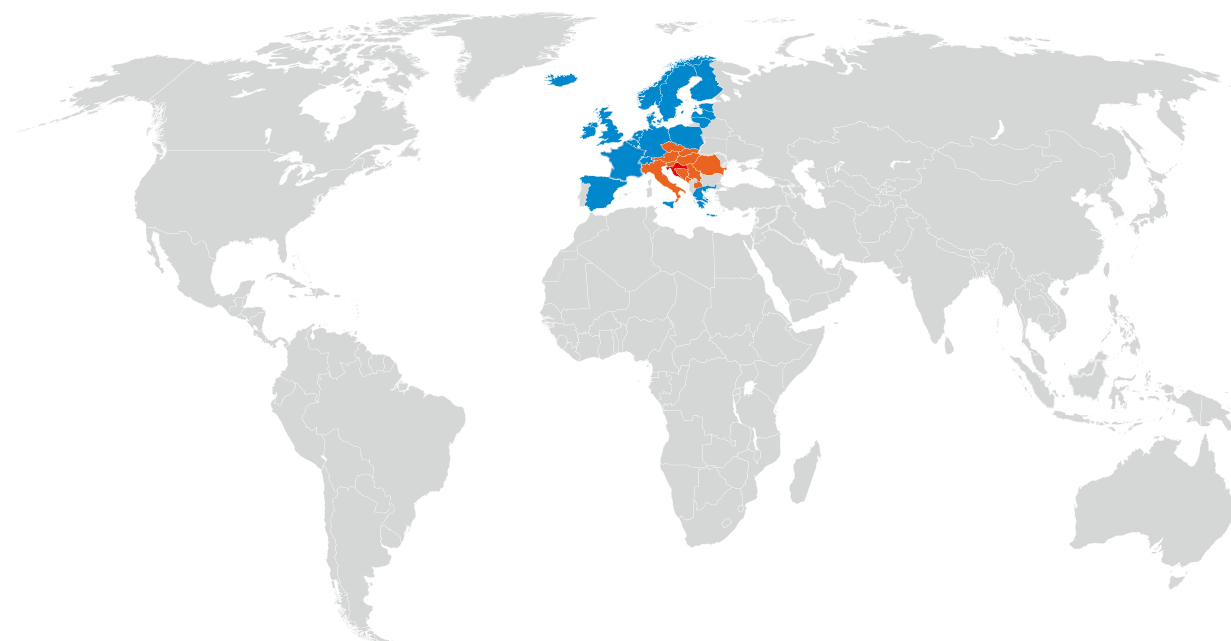

● Energetski transformatori	44 %
● Distributivni transformatori	41 %
● Usluge	7 %
● Suhi i specijalni transformatori	5 %
● Materijal i poluproizvodi	3 %

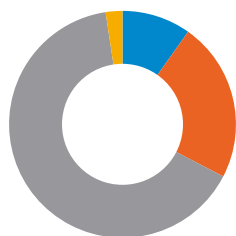
Ugovoreno po asortimanu u 2023. godini

● Energetski transformatori	62 %
● Distributivni transformatori	28 %
● Usluge	4 %
● Suhi i specijalni transformatori	4 %
● Materijal i poluproizvodi	2 %

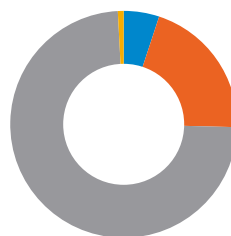

Realizirano po grupama tržišta u 2023. godini

● Zemlje bliže Hrvatskoj	23 %
● Ostale europske zemlje	65 %
● Zemlje Azije, Afrike i Amerike	2 %
● Hrvatska	10 %

Ugovoreno po grupama tržišta u 2023. godini

● Zemlje bliže Hrvatskoj	20 %
● Ostale europske zemlje	74 %
● Zemlje Azije, Afrike i Amerike	1 %
● Hrvatska	5 %

1.4. Korporativno upravljanje

KONČAR – D&ST kotira na Zagrebačkoj burzi i u skladu s pravilima Zagrebačke burze primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja. KONČAR – D&ST d.d. primjenjuje većinu odredaba Kodeksa korporativnog upravljanja koji su izradili Zagrebačka burza i HANFA, a objavljen je na službenim stranicama Zagrebačke burze.

Iznimka su samo neke odredbe za koje društvo smatra da se ne trebaju primijeniti u propisanom obliku. Nadzorni odbor i Revizijski odbor su sastavljeni većinom od članova koji nisu neovisni, što se smatra primjerenim u postojećoj situaciji društva unutar Grupe KONČAR.

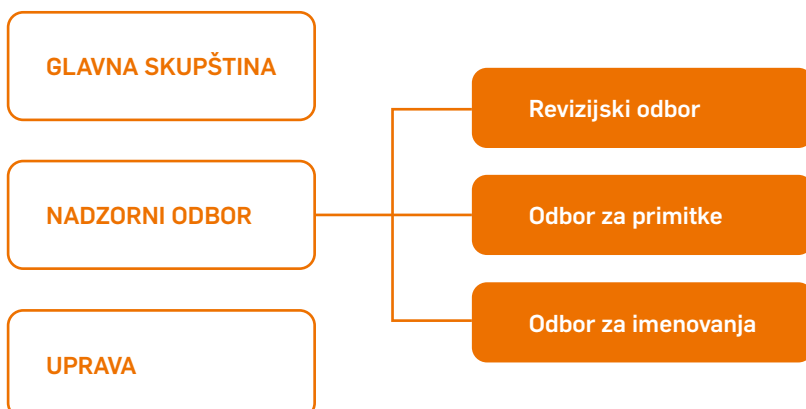
Društvo smatra da neprimjenjivanje nekih od odredbi Kodeksa ne narušava visoku razinu transparentnosti poslovanja društva te da neće značajno utjecati na sadašnje i potencijalne investitore prilikom donošenja njihovih investicijskih odluka.

Upitnik o usklađenosti sadrži precizne odgovore na pitanja o tome koje odredbe Kodeksa društvo primjenjuje i javno je dostupan na službenim web stranicama Zagrebačke burze (www.zse.hr) i web stranicama društva (www.koncar-dst.hr).

U okviru svojeg organizacijskog modela, u kojem posluje i unutar kojeg se događaju svi poslovni procesi, KONČAR – D&ST ima razvijene sustave internih kontrola na svim važnim razinama. Ti sustavi, među ostalim, omogućavaju objektivno i korektno predstavljanje financijskih i poslovnih izvješća.

Upravljačka struktura i delegiranje odgovornosti

Učinkovito korporativno upravljanje u KONČAR – D&ST-u temelji se na dobro definiranoj korporativnoj strukturi. Glavna tijela tvrtke uključuju Glavnu skupštinu, Nadzorni odbor uz pripadajuće odbore (Revizijski odbor, Odbor za primitke i Odbor za imenovanja) te Upravu koju predvodi predsjednik Uprave KONČAR – D&ST-a. Ovlaštenja i odgovornosti ovih tijela jasno su definirane prema hrvatskom zakonodavstvu, Statutu KONČAR – D&ST-a i svim relevantnim internim aktima. Poslovnik o radu Uprave i Poslovnik o radu Nadzornog odbora i njegovih odbora su javno dostupni dokumenti.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je tijelo koje nadzire rad Uprave, ocjenjuje provedbu poslovne politike i poslovne planove te donosi odluke o ključnim pitanjima poslovanja KONČAR – D&ST-a. Nadzorni odbor također nadzire financijsko poslovanje, upravljanje rizicima i usklađenost poslovanja s propisima te imenuje i razrješava članove Uprave. Nadzorni odbor broji pet članova, od čega četiri biraju dioničari na Glavnoj skupštini a jedan član je predstavnik radnika u Nadzornom odboru. Nadzorni odbor sastaje se u pravilu jednom u tromjesečju, a u 2023. godini Nadzorni odbor je održao 39 sjednica, od koji su četiri bile redovne i 35 korespondentnih.

Tijekom 2023. godine Nadzorni odbor društva KONČAR – D&ST činili su:

- **Gordan Kolak**, predsjednik Nadzornog odbora
- **Ivan Bahun**, član Nadzornog odbora
- **Josip Ljulj**, član Nadzornog odbora
- **Miki Huljić**, član Nadzornog odbora
- **Ana-Marija Markoč**, članica Nadzornog odbora

Raznolikost upravljačkih tijela KONČAR – D&ST-a

Upravljačko tijelo	Mladi od 30	30-49 godina	stariji od 50	Ukupno
Nadzorni odbor	0	1	4	5
Uprava	0	4	1	5

Upravljačko tijelo	m	ž
Nadzorni odbor	4	1
Uprava	4	1

Nadzorni odbor KONČAR – D&ST-a djeluje i kroz tri odbora u kojima imenuje po tri člana.

Revizijski odbor

Revizijski odbor se bavi revizijom financijskih izvještaja, nadzorom internih kontrola, rizicima poslovanja te procjenom neovisnosti revizije. Njegova uloga je osigurati transparentnost i pouzdanost financijskih izvještaja te pratiti primjenu propisa i internih pravila. Odbor također prati učinkovitost interne revizije i komunicira s vanjskim revizorom kako bi osigurao neovisnu procjenu financijskih izvještaja.

Odbor za primitke

Odbor za primitke ima ključnu ulogu u upravljanju, pravima i primitcima članova Uprave i drugih rukovodećih zaposlenika. Odbor razmatra ugovore o radu, prava i sustave nagrađivanja za članove Uprave i rukovodeće osoblje. Važno je istaknuti da odbor prati usklađenost s propisima te osigurava transparentnost i primjerene procedure u području imenovanja i primitaka.

Odbor za imenovanja

Odbor za imenovanja odgovoran je za nominiranje i procjenu kandidata za članove Uprave. Njegova uloga obuhvaća provođenje procesa selekcije, identifikaciju kvalificiranih kandidata te davanje preporuka za imenovanje ili razrješenje članova Uprave. Odbor također prati usklađenost s internim pravilima, propisima i standardima te osigurava transparentnost u postupcima imenovanja. Važnost odbora je u osiguravanju odgovarajućeg sastava upravljačkih tijela i promicanju najboljih praksi u korporativnom upravljanju.

Uprava

Uprava je izvršno tijelo tvrtke koje vodi i upravlja poslovanjem, odgovorna je za donošenje poslovnih odluka te ostvaruje ciljeve i interese KONČAR – D&ST-a. Uprava je nadležna za provedbu strateških smjernica, upravljanje rizicima, financijsko poslovanje te imenovanje i razrješenje članova upravljačkih struktura tvrtke. Uprava KONČAR – D&ST-a broji pet članova, a imenuje ju i opoziva Nadzorni odbor. Svi članovi Uprave su ravnopravni po položaju i statusu, a Predsjednik Uprave koordinira rad cijele Uprave. U 2023. godini održano je 43 sjednica Uprave.

Upravljanje društvom KONČAR – D&ST rukovodila je Uprava u sastavu:

- **Vanja Burul**, predsjednik Uprave
- **Petar Bobek**, član Uprave, direktor profitnog centra SET
- **Martina Mikulić**, članica Uprave, direktorica profitnog centra DT
- **Dominik Trstoglavec**, član Uprave, direktor tehničkog razvoja i razvoja poslovanja
- **Petar Vlaić**, član Uprave, direktor financija, nabave i HRL

Upravljanje društvom PET Sp. z o.o. rukovodila je Uprava u sastavu:

- **Ivor Grubišić**, predsjednik Uprave
- **Maciej Malolepszy**, član Uprave
- **Bolesław Brodka**, član Uprave

Nadzorni odbor društva PET Sp. z o.o.:

- **Vanja Burul**, predsjednik Nadzornog odbora
- **Petar Vlaić**, član Nadzornog odbora
- **Mate Biloš**, član Nadzornog odbora

Upravljanje društvom Ferokotao d.o.o. rukovodila je Uprava u sastavu:

- **Branimir Šopar**, predsjednik Uprave
- **Nenad Lesjak**, član Uprave

Nadzorni odbor društva Ferokotao d.o.o.:

- **Vanja Burul**, predsjednik Nadzornog odbora
- **Petar Vlaić**, član Nadzornog odbora
- **Dominik Trstoglavec**, član Nadzornog odbora
- **Josip Vugrinec**, član Nadzornog odbora
- **Branko Jumić**, član Nadzornog odbora (do 20.12.2023)
- **Željko Horvat**, član Nadzornog odbora (od 20.12.2023)

Sprječavanje sukoba interesa

U KONČAR – D&ST-u, sukob interesa aktivno se sprječava primjenom stroge politike koja obuhvaća jasne smjernice o etičkom ponašanju članova Uprave i Nadzornog odbora. Ovi postupci osiguravaju da se poslovne odluke donose isključivo u najboljem interesu KONČAR – D&ST-a, a članovi Uprave i Nadzornog odbora dužni su odmah prijaviti bilo kakav sukob interesa Nadzornom odboru odnosno ostalim članovima. Sukob interesa dodatno se rješava izbjegavanjem sudjelovanja članova Uprave u odlučivanju o pitanjima u kojima imaju osobni ili gospodarski interes. Osim toga, sve značajne poslovne transakcije zahtijevaju prethodnu suglasnost Nadzornog odbora.

Organizacijska shema

GLAVNA SKUPŠTINA

NADZORNI ODBOR

- Gordan Kolak**, predsjednik
- Ivan Bahun**, član
- Josip Ljulj**, član
- Miki Huljić**, član
- Ana-Marija Markoč**, članica

UPRAVA

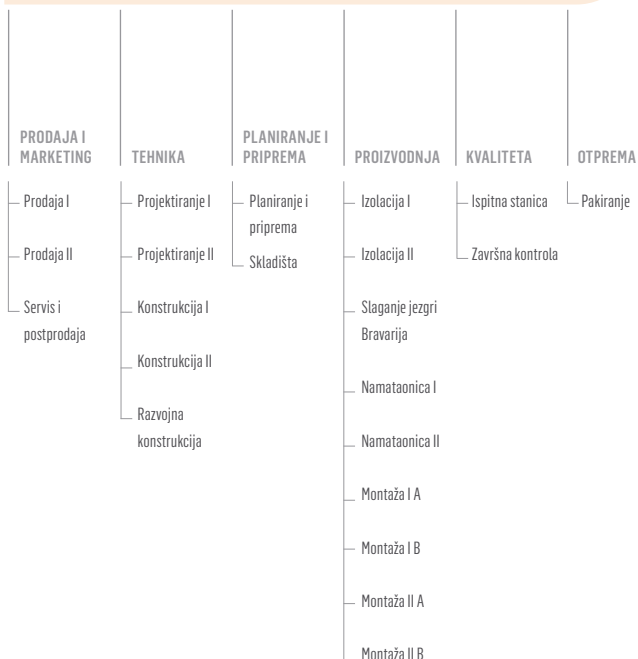
Predsjednik Uprave
Vanja Burul

Ured Uprave

Profitni centar **SREDNJI ENERGETSKI TRANSFORMATORI**

direktor **Petar Bobek**

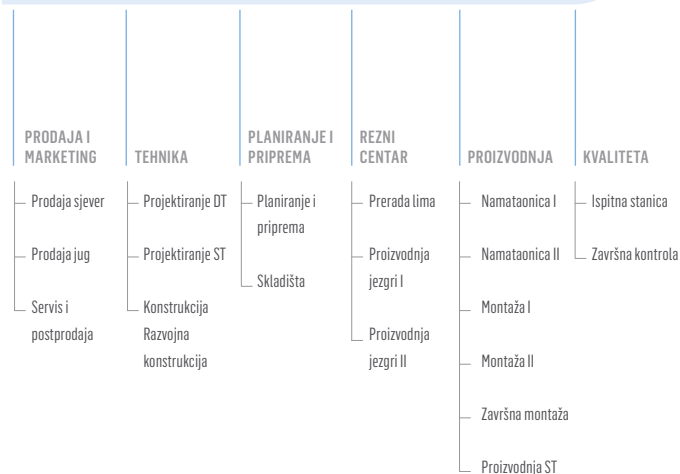
Poslovna tajnica

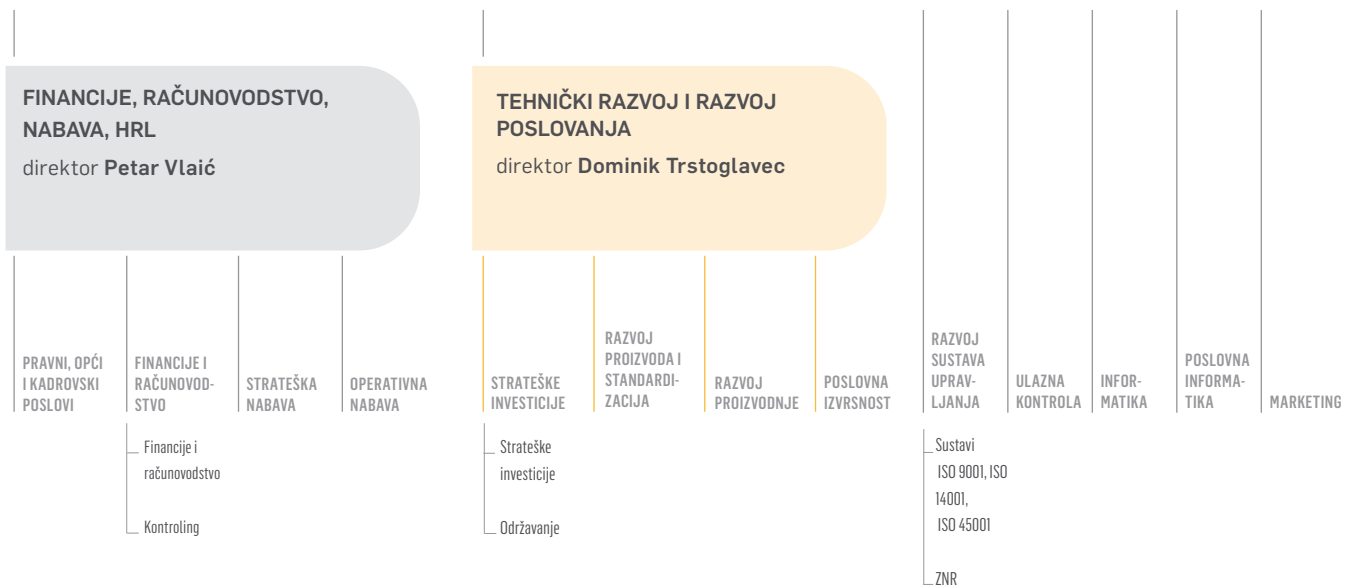
Profitni centar **DISTRIBUTIVNI TRANSFORMATORI**

direktorica **Martina Mikulić**

Poslovna tajnica

Poslovni odbori

HSE Odbor
(Odbor zaštite okoliša i zaštite zdravlja i sigurnosti na radu)

ESG Odbor

Odbor za zaštitu na radu (ZNR)

Odbori za kvalitetu:

- Odbor za kvalitetu PC SET
  - Odbor za kvalitetu PC DT
-

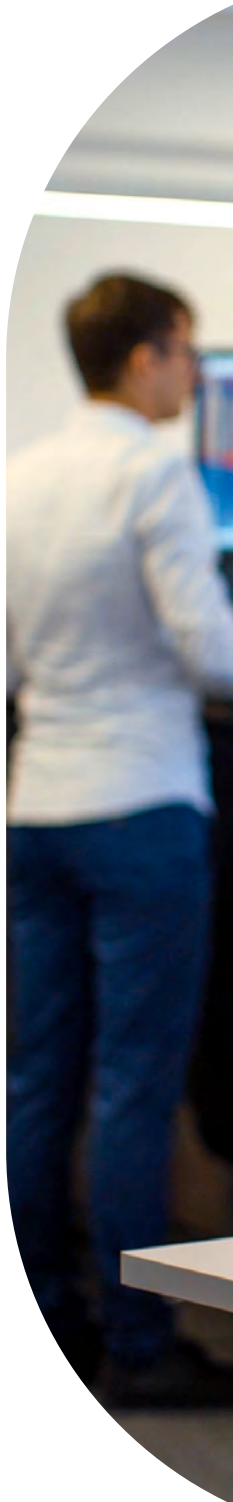
Stručno komercijalni odbori:

- Odbor za izolacijska ulja, proces sušenja i punjenja
- Odbor za bakar i aluminij
- Odbor za transformatorski lim
- Odbor za krutu izolaciju i brtvene materijale
- Odbor za transformatorske kotlove, hladila i zaštitu od korozije
- Odbor za marketing
- Odbor za agentske ugovore

1.5. Strategija daljnjeg razvoja

Glavne poslovne aktivnosti KONČAR – D&ST-a i nadalje će biti razvoj, prodaja i proizvodnja distributivnih uljnih transformatora do 8 MVA i 36 kV, specijalnih transformatora te srednjih energetske transformatora do 160 MVA i 170 kV.

U KONČAR – D&ST-u u tijeku je investicijski projekt pod nazivom "Održivi SETup za razvoj društveno i okolišno odgovorne proizvodnje" (skraćeni naziv: "Održivi SETup"). Ovaj projekt ima za cilj prvenstveno normalizaciju postojećeg obujma proizvodnje i proširenje skladišnih kapaciteta, što će omogućiti optimizaciju poslovnih procesa i bolje upravljanje tokovima materijala, sirovina, opreme i gotovih proizvoda. U narednom periodu pratiti će se i analizirati stanje na tržištu konkurencije i dobavljača, te će se eventualno razmatrati potencijalne prilike s ciljem širenja poslovanja. Grupa KONČAR – D&ST, pozicionirana visoko među vodećim europskim proizvođačima distributivnih, specijalnih i srednjih energetske transformatora, osiguravati će svoju izvrsnost prepoznavanjem i ispunjavanjem potreba kupaca, izgradnjom partnerskih odnosa s dobavljačima, posvećenošću kvaliteti i održivom razvoju te daljnjim tehničkim i organizacijskim razvojem. Sve to, uz kontinuirano osposobljavanje i motivaciju zaposlenika, prepoznajući vrijednost zajedništva i timskog rada.

1.6. Ključni rizici, utjecaji i prilike

Upravljanje rizicima

Matica Grupe KONČAR – D&ST je u 2023. godini revidirala Pravilnik o upravljanju rizicima i Politiku upravljanja rizicima, koji su u skladu s normom ISO 31000:2018 (Upravljanje rizicima – Smjernice), te u skladu s principima ERM (Enterprise Risk Management). Opseg upravljanja rizicima uključuje upravljanje strateškim, operativnim, financijskim i ostalim rizicima. Kroz upravljanje rizicima KONČAR – D&ST poboljšava poslovanje, potiče inovacije i podržava postizanje ciljeva. Proces upravljanja rizicima je integralni dio upravljanja u KONČAR – D&ST-u i dio procesa donošenja odluka, te je integriran u sve strukture, operacije, aktivnosti i procese. Proces upravljanja rizicima je primijenjen na strateškoj razini, na operativnoj razini, kao i na razini pojedinih projekata. Uprava je odgovorna za dizajniranje, implementaciju, prilagodbu, unaprjeđenje i nadzor nad sustavom upravljanja rizicima.

Prema Politici, upravljanje rizicima u Grupi je:

integrirano u sve poslovne procese i procese odlučivanja;

strukturirano i sveobuhvatno, što doprinosi konzistentnim i usporedivim rezultatima;

prilagođeno i u skladu je s vanjskim i unutarnjim kontekstom društva. Uzima u obzir vanjski i unutarnji kontekst Grupe i temelji se na najboljim dostupnim informacijama;

inkluzivno i uključuje širok krug osoba počevši od Uprave i Nadzornog odbora, preko direktora sektora i područja, rukovoditelja i voditelja odjela i radionica, do svih zaposlenika, te vanjskih dionika;

dinamično, jer se novi rizici mogu pojaviti, promijeniti ili nestati u skladu s promjenama vanjskog i unutarnjeg konteksta;

temeljeno na **najboljim dostupnim informacijama**, bazirano na povijesnim i sadašnjim informacijama kao i na budućim očekivanjima;

bazirano na svijesti o **ljudskim i kulturološkim čimbenicima**;

temeljeno na **kontinuiranom poboljšanju**, jer se konstantno unaprjeđuje kroz učenje i stjecanje iskustva.

Okvir upravljanja rizicima

Proces upravljanja rizikom

Uvažavajući poslovnu strategiju i poslovne ciljeve, KONČAR – D&ST utvrđuje umjerenu (prosječnu) sklonost preuzimanju rizika. Najniža sklonost preuzimanju rizika je u području ciljeva sigurnosti i usklađenosti, uključujući zdravlje i sigurnost zaposlenika. Neznatno je veća sklonost prema riziku u području strateških i operativnih ciljeva. To znači da će smanjenje rizika koji potječu iz naših sustava, opreme, proizvoda i radnog okruženja na razumno izvedive razine te poštivanje zakonskih obveza imati prednost nad ostalim poslovnim ciljevima.

U skladu s definiranom metodologijom upravljanja rizicima krajem 2023. godine revidiran je Katalog rizika u kojemu su identificirani, analizirani i evaluirani glavni strateški, operativni i financijski rizici, te određene mjere za smanjenje rizika, kao i odgovorne osobe za upravljanje rizicima (vlasnici rizika). Rizici su identificirani u svim organizacijskim jedinicama Grupe.

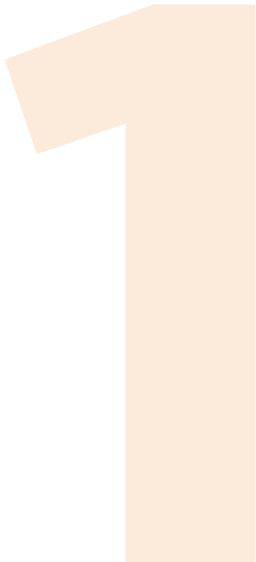
Poslovna 2023. godina bila je obilježena rastom kamatnih stopa, visokom inflacijom, nastavkom ruske agresije na Ukrajinu, kao i početkom rata u Izraelu/Palestini te nemira na Bliskom istoku, s brojnim posljedicama na europsko i svjetsko gospodarstvo. Grupa je primjereno odgovarala na navedene rizike, ublažavala ih dostupnim mjerama i akcijama, te je poslovna 2023. godina završila bez negativnog utjecaja na poslovne rezultate Grupe.

Ključni utjecaji, rizici i prilike

Potražnja za transformatorima na ciljanim tržištima jedan je od glavnih čimbenika rizika za poslovanje Grupe. Poslovnu 2023. godinu karakterizirala je povećana potražnja za transformatorima iz niza razloga od kojih su najznačajniji investicije u obnovljive izvore energije i elektromobilnost u EU, predviđanje daljnjeg rasta cijena energenata, sirovina i materijala, te neizvjesnosti zbog poremećaja u dobavnim lancima. Također, u 2023. godini pojavile su se naznake početka recesije u Njemačkoj i EU što bi, ukoliko se taj trend nastavi, moglo imati dugoročno negativan utjecaj na potražnju za transformatorima.

Ponuda transformatora ostalih proizvođača – konkurentski pritisak – sljedeći je vrlo važan čimbenik rizika za poslovanje Grupe. Ponašanje postojećih konkurenata, te ulasci novih konkurenata (prvenstveno iz Turske, ali i nekih drugih zemalja) na ciljano tržište grupe KONČAR – D&ST kreiraju vrlo jak konkurentski pritisak na većini ciljnih tržišta. Cijela transformatorska industrija doživjela je prilične promjene u zadnjim godinama, s brojnim restrukturiranjima, izdvajanjima i/ili prodajama energetske dijela businessa kod velikih korporacija, preuzimanjima i spajanjima (konsolidacijom), a takvi se trendovi nastavljaju i dalje.

Rizici na tržištu nabave također su bili prisutni u poslovnoj 2023. godini, u kojoj je došlo do stabilizacije cijena glavnih sirovina i materijala (bakar, aluminij, transformatorski lim, transformatorsko ulje, čelik) na visokoj razini, uz daljnji rast cijena prerade sirovina. Povećana potražnja dovela je do produljenja rokova isporuke, a rasli su i troškovi transporta. Krajem 2023. godine eskalirala je kriza s brodskim transportom kroz Crveno more i Suez, te je značajno produljeno vrijeme plovidbe brodova oko Afrike prema Europskim lukama (za oko 4-6 tjedana) uz daljnji rast troškova transporta i osiguranja. Time su ponovo izraženi logistički problemi dobave sirovina iz Azije. S obzirom na mogućnosti koje joj stoje na raspolaganju, Grupa se štiti od rizika naglih promjena cijena strateških sirovina na nekoliko načina. Najvažniji način u zadnje tri godine postalo je uvođenje kliznih formula za materijale u kupoprodajne ugovore s kupcima. Kod bakra je politika ublažavanja rizika za one ugovore gdje ne postoji klizna formula takva da, s obzirom da se radi o sirovini koja kotira na robnim burzama (London Metal Exchange), s dobavljačima bakra ugovaraju se količine i cijene forward ugovorima za razdoblja u budućnosti prema stanju i procjenama ugovorenosti. Kod transformatorskog lima i nekih drugih važnijih nabavnih dijelova polugodišnjim ugovorima s dobavljačima pokušava se umanjiti ovaj rizik te osigurati potrebne količine. Promjena cijena materijala uključuje se u kalkulacije prilikom izrade novih ponuda za proizvode.

Tehnološko-razvojni rizici. Grupa u ovom trenutku raspolaže suvremenom tehnologijom izrade transformatora i primjerenim tehničkim rješenjima proizvoda iz svog programa te je u stanju pratiti tehničko-tehnološki razvoj na zavidnoj razini. U budućnosti se ne očekuje tehničko-tehnološko zaostajanje za glavnim konkurentima.

Rizici strateških investicija i akvizicija. U 2023. godini u KONČAR – D&ST-u intenzivirao se rad na strateškom investicijskom projektu "Održivi SETup za razvoj okolišno i društveno održive proizvodnje" te se nastavila intenzivna potpora razvoju društva PET, Poljska. Također, krajem 2023. godine KONČAR – D&ST je stekao većinski udjel (51 %) u društvu Ferokotao d.o.o., Donji Kraljevec, čija djelatnost je proizvodnja transformatorskih kotlova. Ova grupa rizika ublažava se primjerenim analiziranjem i evaluacijom potencijalnih rizika, poduzimanjem odgovarajućih mjera za ublažavanje rizika, te aktivnom uključenošću Uprave i odgovarajućih ključnih menadžera i zaposlenika u vođenje procesa.

Od financijskih rizika najizraženiji su valutni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Valutni (tečajni) rizik je izražen u poslovanju Grupe s obzirom na veliki postotak izvoza i uvoza u prihodima te s obzirom da je dio monetarnih stavki aktive i pasive izražen u stranim valutama. Od valutnog rizika društvo se štiti forward ugovorima s bankama i internim tehnikama usklađivanjem valutnih priljeva i odljeva, kao i usklađivanjem stanja monetarnih stavki u stranim valutama u bilanci.

Kreditni rizik manifestira se kao opasnost da pojedini dužnik Grupe (npr. kupac kojem je izvršena isporuka bez dostatnog osiguranja plaćanja) neće moći ili htjeti izvršiti plaćanje prema Grupi u skladu s onim što je ugovoreno te da će Grupa zbog toga imati gubitke na otpisu ili umanjenju potraživanja. Od kreditnog rizika Grupa se štiti instrumentima osiguranja plaćanja (L/C, garancije, zadužnice i sl.) te procjenom boniteta kupaca u suradnji sa vanjskim agencijama za ocjenu boniteta i kreditne sposobnosti. Također, vrši se osiguranje potraživanja za pojedine kupce kod specijaliziranih institucija.

Rizik likvidnosti manifestira se kao opasnost da Grupa neće moći izvršavati svoje obveze prema vjerovnicima u ugovorenim rokovima. Grupa ima ugovorni odnos s poslovnim bankama o okvirnim zaduženjima koji joj omogućuje da brzo uz poznate uvjete prebrosi trenutnu potrebu za likvidnim sredstvima. U 2023. godini je značajno poraslo financiranje avansima kupaca, što je povoljno djelovalo na stanje likvidnosti Grupe. Također, potraživanja s relativno dugačkim periodima dospjeća Grupa ponekad naplaćuje prodajući ih financijskim institucijama (factoring, forfaiting).

Upravljački i kadrovski rizici. Uobičajene fluktuacije i promjene u menadžmentu, vodećim stručnjacima i zaposlenicima ne utječu značajno na poslovanje Grupe, dok bi nagle i veće fluktuacije menadžmenta, ključnih i ostalih zaposlenika mogle utjecati na poslovne rezultate Grupe. Društvo aktivno upravlja ovim rizicima. Osim gore nabrojanih postoje također u stanovitoj mjeri i informatički rizici, projektantsko-konstruktivski rizici, proizvodni rizici, politički rizici i ostale skupine rizika.

1.7. Članstva u udruženjima, priznanja i nagrade

Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HR PSOR)

Hrvatska gospodarska komora (HGK)

Hrvatska komora inženjera elektrotehnike (HKIE)

Hrvatska komora inženjera strojarstva (HKIS)

Hrvatski izvoznici (HIZ)

Hrvatski ogranak Međunarodnog vijeća za velike elektroenergetske sustave (HRO CIGRÉ)

Hrvatski zavod za norme (HZN)

Međunarodno vijeće za distribucijske sustave (CIRED)

Međunarodno vijeće za velike elektroenergetske sustave (CIGRÉ)

Udruga korporativnih pravnika

Zavod za zaštitu materijala

Hrvatska udruga korporativnih rizničara (HUKR)

UN GLOBAL COMPACT

U ožujku 2007. godine KONČAR – ELEKTROINDUSTRIJA je pristupila UN-ovom Svjetskom sporazumu Global Compact, najvećoj svjetskoj inicijativi na području društveno odgovornog poslovanja koja okuplja poslovni sektor, udruženja i organizacije. Global Compact predstavlja platformu za snažnije angažiranje poslovnog sektora po pitanjima društvenog razvoja, a zasniva se na promicanju deset načela etičkog poslovanja s područja ljudskih i radnih prava, zaštite okoliša i borbe protiv korupcije. KONČAR – D&ST kao društvo Grupe KONČAR, u svom poslovnom procesu prihvaća i primjenjuje deset osnovnih načela koje promovira UN Global Compact.

Priznanja i nagrade

Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom Uriho Zagreb dodijelila je KONČAR – D&ST-u povelju *Ivančica* za izuzetan doprinos u aktivnostima na provođenju profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Upravljanje održivošću

Budućnost održivosti prepoznajemo u suradnji s našim dionicima. Redovno se uključujemo u industrijske, međusektorske, znanstvene, suradničke i druge inicijative kako bismo u dijalogu zajedno unaprjeđivali održivost gospodarstva i društva.

Razvojem međunarodne standardizacije i regulative Europske unije pitanja održivosti uključuju se u središnje teme poslovnih strategija, politika, programa i projekata. Pred poduzeća se postavljaju zahtjevi da se upravljanje utjecajima na klimu i okoliš te društvo i ljude, uključujući njihova ljudska prava strateški i dosljedno provode u cijelom lancu vrijednosti.

U KONČAR – D&ST-u već duže vrijeme u naše poslovanje, proizvodnju i brigu o dionicima uključujemo elemente održivosti, pri čemu koristimo razne norme i certifikate. Kako bismo još jače povezali naše poslovne ciljeve s okolišnim, društvenim i upravljačkim (ESG) kriterijima, u 2023. godini smo započeli izradu Strategije održivosti.

Naš pristup održivosti temeljimo na našem doprinosu klimi i okolišu, posebno ulozi koju naši proizvodi imaju u energetskej tranziciji. Zbog toga razvoj proizvoda i proizvodnih procesa usmjeravamo prema globalnim ciljevima održivosti i okviru Europskog zelenog plana. Pritom se fokusiramo na ona područja u kojima možemo postići najviše, posebno u energetskej tranziciji prema niskougljičnoj proizvodnji, energetskej učinkovitosti te kružnom gospodarstvu.

Naša kvaliteta ovisi o profesionalnim, pouzdanim i vrijednim radnicima. Posebnu brigu posvećujemo tome da našim kolegicama i kolegama osiguramo ugodnu i poticajnu radnu sredinu u kojoj svi imaju jednake prilike za profesionalni razvoj. Pritom nastojimo odgovoriti potrebama svih generacija i stručnih profila, a posebno želimo poticati snažniju zastupljenost i ulogu žena u STEM djelatnostima. Naše napore provjeravamo i osiguravamo certifikatima kao što su Mamforce i Equal Pay.

Dionice KONČAR – D&ST-a su uvrštene na Zagrebačkoj burzi te smo predani transparentnom i etičnom upravljanju i komunikaciji s našim dioničarima, ali i svim drugim dionicima. Uz već razgranat sustav politika kojima jamčimo odgovorno i održivo poslovanje stalno unaprjeđujemo naš upravljački pristup.

Budućnost održivosti prepoznajemo u suradnji s našim dionicima. Redovno se uključujemo u industrijske, međusektorske, znanstvene, suradničke i druge inicijative kako bismo u dijalogu zajedno unaprjeđivali održivost gospodarstva i društva. Vjerujemo da smo u tome pouzdan i vrijedan partner i radujemo se budućim mogućnostima koje nam nosi održivi razvoj.

Dominik Trstoglavac,
član Uprave i glavni direktor za održivost

Raditi u energetskej kompaniji poput KONČAR – D&ST-a predstavlja izazov i priliku koju s velikim entuzijazmom prihvaćam. Imam priliku raditi na projektima koji su usmjereni na ESG pitanja, što mi je omogućuje da primijenim svoje znanje na područje koje me istinski inspirira. Važnost podrške mladim talentima i ženama u energetici je duboko ukorijenjena u našoj organizacijskej kulturi. Kroz transparentne procese zapošljavanja, razvojne programe i poticajnu radnu atmosferu, KONČAR – D&ST uistinu pruža jednake prilike za rast i napredak, bez obzira na dob, spol ili bilo koje druge karakteristike.

Za nas održivost nije samo trend; ona je integrirana u sve aspekte našeg poslovanja i stalno tražimo načine kako poboljšati poslovanje i uvoditi inovativnija rješenja, a u takvom okruženju ni jedna ideja nije manje važna ili suvišna.

Vjerujem da je naša industrija ključna u stvaranju bolje budućnosti i raduje me zajedničko putovanje koje imamo pred sobom da oblikujemo održivije sutrašnje generacije. Stoga s ponosom stojimo iza naše vizije održivosti i radujemo se svakom koraku koji nas približava ostvarenju krajnjeg cilja.

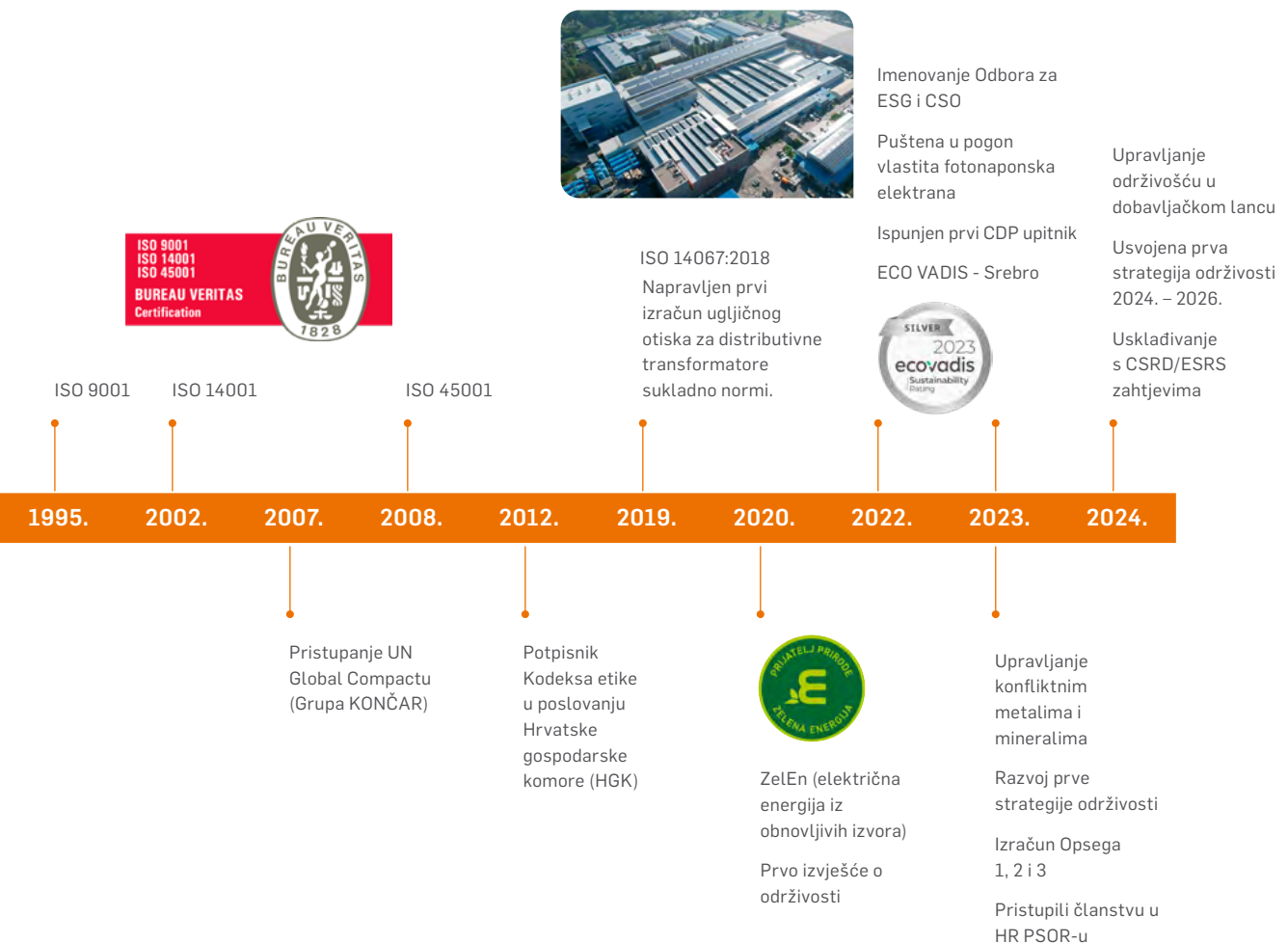
Božena Odobašić,
specijalistica za održivost

2.1. Održivost u KONČAR – D&ST-u

U KONČAR – D&ST-u, upravljanje održivošću predstavlja neizostavan dio našeg poslovanja. Svjesni smo da je postizanje dugoročne ekonomske uspješnosti usko povezano s ostvarenjem društvenih i okolišnih ciljeva. Stoga kontinuirano radimo na integriranju održivosti u sve segmente našeg poslovanja, uz uključivanje svih relevantnih dionika – posebno naših kupaca, zaposlenika i poslovnih partnera.

Imenovanjem direktora tehničkog razvoja i razvoja poslovanja kao člana Uprave odgovornog za pitanja održivosti (Glavni direktor za održivost – CSO) te formiranjem Odbora za ESG koji se redovito sastaje svaka dva tjedna, jasno ističemo našu predanost održivom poslovanju na najvišim upravljačkim razinama. Odbor za ESG sastavljen je od stručnjaka iz relevantnih područja te osigurava međusektorsku suradnju oko pitanja održivosti.

Teme održivosti se također redovito obrađuju na sastancima Uprave kako bi se osigurao angažman na najvišim upravljačkim razinama. Svakih šest mjeseci na sastancima Uprave pažljivo se ocjenjuju performanse sustava upravljanja zaštitom okoliša i zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu prema normama ISO 14001:2015 i ISO 45001:2018. Pregled uključuje preispitivanje unutarnjih i vanjskih čimbenika, procjenu rizika i prilika za poboljšavanje uspostavljenih sustava upravljanja te procjenu ostvarenja definiranih ciljeva. Uprava se također redovito izvještava o rezultatima internih i eksternih audita te o zadovoljstvu kupaca i odnosima s dobavljačima. Kontinuirano se vrši procjena usklađenosti sa zakonskom i drugom regulativom te analiza nesukladnosti i provedba korektivnih mjera.

Imenovanje člana Uprave za glavnog direktora za održivost (CSO), redoviti sastanci Odbora za ESG te periodična analiza utjecaja predstavljaju temelje našeg sustavnog pristupa održivosti. Kako bismo poboljšali postojeće i razvili nove procese te proveli integraciju svih ESG pitanja u upravljanje rizicima, kao i osigurali tranziciju na kružno gospodarstvo i niskougličnu budućnost, u 2023. godini pokrenuli smo proces izrade prve Strategije održivosti KONČAR – D&ST-a za razdoblje 2024. – 2026.

Izvjешće o održivosti objavljujemo jednom godišnje, pri čemu je Predsjednik Uprave odgovoran za konačno odobrenje cjelokupnog sadržaja. Svi članovi Uprave redovito se educiraju o temama održivosti, sudjelujući u radionicama, konferencijama i sektorskim edukacijama koje dodatno jačaju našu predanost održivom poslovanju. Tijekom izvještajnog razdoblja, Uprava je sudjelovala na nekoliko radionica i edukacija posvećenih održivom poslovanju, a tema održivosti obrađena je i u okviru konferencija na kojima je Uprava sudjelovala. Posebno bismo istaknuli sektorske radionice Hrvatske gospodarske komore (HGK) na temu održivosti i IEDC Bled: *Sustainability strategy – tools and implementation* kojoj je prisustvovalo četiri od pet članova Uprave. Važnost kontinuirane edukacije Uprave, ali i menadžera te ostalih zaposlenika, prepoznata je i u sklopu Strategije održivosti 2024.-2026.

2.2. Strategija održivosti 2024.-2026.: prema net-zero tranziciji

U kolovozu 2023. godine Grupa KONČAR je započela proces izrade svoje prve Strategije održivosti kako bi zajamčila integraciju svih aspekata održivosti u svoje poslovne procese te na taj način osigurala kvalitetnije upravljanje sve dinamičnijim zahtjevima tržišta, regulatora i zajednica. Ciljevi strategije prezentirani su Upravi u prosincu 2023. godine, a cjelokupna strategija usvojena je u ožujku 2024. godine.

Istovremeno je pokrenut proces izrade strategije za KONČAR – D&ST koja se oslanja na prioriteta područja Grupe KONČAR, uz prilagodbu specifičnostima KONČAR – D&ST-a. Za potrebe izrade strategije formiran je tim koji je bio uključen u sve korake izrade strategije te je usko surađivao s konzultantima, a po potrebi uključivani su dodatni predstavnici pojedinih sektora. Također, predstavnici KONČAR – D&ST-a bili su uključeni i u tim zadužen za razvoj strategije na razini Grupe KONČAR. Strategiju održivosti donosi Uprava KONČAR – D&ST-a koja je zadužena i za redovno praćenje napretka ostvarenja ciljeva održivosti.

Uži tim sačinjavali su:

Vanja Burul, predsjednik Uprave

Petar Bobek, član Uprave, direktor profitnog centra SET

Martina Mikulić, članica Uprave, direktorica profitnog centra DT

Dominik Trstoglavac, član Uprave, direktor tehničkog razvoja i razvoja poslovanja

Petar Vlaić, član Uprave, direktor financija, nabave i HRL

Martina Barbarić Baričević, rukovoditeljica odjela za upravljanje ljudskim potencijalima, pravne i opće poslove

Darko Krpan, rukovoditelj računovodstva i financija

Renata Jurišić, rukovoditeljica Razvoja sustava upravljanja

Vlatka Šerkinić, specijalistica za održivo poslovanje

Božena Odošić, specijalistica za održivo poslovanje

Prva strategija održivosti KONČAR – D&ST-a razvijena je u skladu s osam prioriteta područja definiranih na razini Grupe KONČAR – dva za okoliš, četiri za društvo i dva za upravljanje. Područja pokrivaju teme dekarbonizacije proizvodnje, učinkovitog korištenja resursa, kružnog gospodarstva, zdravlja, sigurnosti i razvoja zaposlenika, pitanja raznolikosti i jednakih mogućnosti, privlačenja i razvoja mladih, ulaganja u kvalitetu života lokalnih zajednica te etičnog i odgovornog upravljanja koje se odnosi na vlastito poslovanje, ali i dobavljački lanac. Unutar ovih područja postavljeni su strateški ciljevi, uz pripadajuće podciljeve i njihove pokazatelje uspješnosti.

Priortitetna područja strategije održivosti

OKOLIŠ (E)	DRUŠTVO (S)	UPRAVLJANJE (G)
Budućnost bez emisija	Zdravlje i sigurnost	Odgovorno i transparentno upravljanje
Kružno gospodarstvo	Razvoj i zadovoljstvo zaposlenika	Odgovornost u dobavljačkom lancu
	Mladi u fokusu	
	Osnažene zajednice	

Donošenje Strategije održivosti važan je korak u razvoju održivosti za KONČAR – D&ST. Premda dugi niz godina poduzeće ulaže u razvoj poslovnih procesa koji doprinose raznolikim segmentima održivosti, Strategija je dokument kojim se objedinjuju dosadašnji naponi te određuje razvojni smjer za buduću ugradnju okolišnih, društvenih i upravljačkih kriterija u poslovanje. Strategija održivosti donosi se radi osiguranja prilagodbe KONČAR – D&ST-a novim regulatornim zahtjevima, ali i usmjeravanja akcijskih planova kojima se mogu ostvariti ciljevi održivosti te ispuniti očekivanja raznih dionika, od ulagača i financijskih institucija, preko kupaca, poslovnih partnera i dobavljača do vlastitih zaposlenika i zajednica.

S obzirom da u vrijeme sastavljanja ovog izvješća, Strategija održivosti nije još bila usvojena, njeni će detalji biti objavljeni u izvješću za 2024. godinu.

2.3. O izvješću i praksi izvješćivanja

Četvrto izvješće o održivosti KONČAR – D&ST-a donosi nefinancijske informacije o poslovnoj godini 2023. te mjerama i aktivnostima za upravljanje pojedinim temama održivosti, odnosno utjecaju poslovanja na društvo, gospodarstvo i okoliš. Iako transformatori igraju ključnu ulogu u formiranju elektroenergetskih mreža različitih naponskih razina, a time su bitna karika u provedbi zelene tranzicije, KONČAR – D&ST svojim poslovanjem i odnosima u cjelokupnom lancu vrijednosti iz godine u godinu nastoji smanjiti svoje negativne utjecaje te unaprijediti pozitivne.

Prikazane nefinancijske informacije obuhvaćaju isključivo maticu KONČAR – D&ST, dok informacije i podaci za društva PET, Poljska i Ferokotao nisu uključeni u ovom izvještajnom razdoblju. U PET, Poljska u 2023. godini realizirane su investicije usmjerene poboljšavanju uvjeta rada, povećanju efikasnosti proizvodnje, kvalitete proizvoda te energetske učinkovitosti zgrada. Djelomično je realiziran projekt proširenja i renovacije novog glavnog skladišta. KONČAR – D&ST je i tijekom 2023. godine osigurao dodatne resurse kako bi pružio aktivnu podršku tvrtki PET u Poljskoj, što je imalo za cilj daljnje unapređenje cjelokupnog poslovanja. Obzirom da se stjecanje Ferokotla dogodilo na sam kraj poslovne godine, nisu poduzimane nikakve mjere.

U svrhu jačanja transparentnosti i podizanja kvalitete izvještavanja te potpunog usklađivanja sa zahtjevima CSRD direktive, u 2023. započeto je sustavno usklađivanje podataka i za preostala društva. Konsolidirano izvješće o održivosti bit će dostupno u sljedećem izvještajnom razdoblju.

Sadržaj izvješća definiran je na temelju identificiranih materijalnih tema i strateškog pristupa, pri čemu se oslanja i na Ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda (SDG-ove) te doprinos poslovanja tim ciljevima. Izvještaj o održivosti KONČAR – D&ST-a za 2023. godinu pripremljen je u skladu sa standardima Globalne inicijative za izvještavanje (GRI) osiguravajući uravnotežen i transparentan prikaz učinaka održivosti KONČAR – D&ST-a. Ovo je ujedno i posljednje izvješće sastavljeno prema zahtjevima GRI standarda. U idućoj izvještajnoj godini sadržaj će pratiti smjernice i zahtjeve nove CSRD direktive i Europskih standarda za izvještavanje od održivosti (ESRS). Usklađivanje sa zahtjevima započelo je na razini Grupe KONČAR te na razini KONČAR – D&ST-a u 2023. godini te će se intenzivirati tijekom 2024.

Podaci za izradu izvješća su prikupljeni putem internih sustava za prikupljanje i analizu podataka te u izravnom kontaktu s odjelima zaduženim za pojedinu temu održivosti, uz podršku vanjskih konzultanata iz poduzeća Hauska&Partner. Trogodišnji trendovi prikazani su tamo gdje su dostupni podaci za prethodna razdoblja. U slučajevima kada takvi podaci nisu bili dostupni, prikazani su samo podaci za 2023. godinu. Za podatke o emisijama stakleničkih plinova odgovoran je Energetski Institut Hrvoje Požar (EIHP), dok su podatke za EU taksonomiju pripremili konzultanti iz tvrtke Ernst & Young (EY). Za razliku od 2022. godine, za izračun ključnih pokazatelja uspješnosti prema EU taksonomiji u 2023. godini su korišteni podaci cijele Grupe KONČAR – D&ST. Vanjska verifikacija izvješća nije provedena.

Ovo Izvješće o održivosti je u digitalnom obliku na hrvatskom i engleskom jeziku te je objavljeno na mrežnim stranicama KONČAR – D&ST-a: <https://koncar-dst.hr/drustvena-odgovornost/>

Za dodatne informacije, dojmove o sadržaju izvješća ili prijedloge za unapređenje naših praksi održivosti, kontaktirajte nas putem e-pošte:

vlatka.serkinic@koncar-dst.hr (Vlatka Šerkinic, specijalistica za održivo poslovanje)

bozena.odobasic@koncar-dst.hr (Božena Odobašić, specijalistica za održivo poslovanje)

Izmjene u informacijama: Došlo je do izmjene u informacijama za potrošnju toplinske energije. Ispravljena vrijednost sad glasi 8.413,00 MWh u odnosu na prošlogodišnje izvješće kad je glasila 6.713,58 MWh, a zbog kvara koji je zabilježio manji iznos od stvarne utrošene energije. Materijalne teme usklađene su sa strategijom održivosti te su izvršene manje korekcije u nazivu i grupiranju materijalnih tema.

2.4. Dionici i materijalne teme

Upravljanje održivošću ne bi bilo moguće bez kontinuiranog uključivanja naših dionika koji upotpunjuju i usmjeravaju naše napore. Oni su ključni pri definiranju materijalnih tema, politika i mjera, kao i pri postavljanju ciljeva i pokazatelja uspješnosti, zbog čega su stalna razmjena informacija i uključivanje od iznimne važnosti.

KONČAR – D&ST uspostavio je interne procedure za identificiranje dionika s kojima su profitni centri, zajedničke službe, zaposlenici i organi društva najčešće u interakciji tijekom svakodnevnih aktivnosti. Prate se i analiziraju zahtjevi dionika, učestalosti interakcije, načini komunikacije s dionicima kao i važnost pojedinih dionika u odnosu na KONČAR – D&ST vezano za upravljanje temama održivosti.

Određivanje uključenosti dionika uspostavljeno je u tri koraka:

1. Identifikacija ključnih dionika
2. Mapiranje dionika prema utjecaju na poslovanje
3. Određivanje očekivanja dionika i načini komunikacije

Za transparentne i kvalitetne odnose KONČAR – D&ST-a s dionicima odgovorna je Uprava, koja je dužna voditi računa o tome da društvo poštuje sva prava dionika i uzima u obzir njihove interese, poštujući pritom zakonske odredbe i dobre poslovne prakse. O aktivnostima koje provodimo, novostima i budućim planovima naše dionike redovito informiramo putem različitih kanala.

Identificirano je 9 ključnih kategorija dionika KONČAR – D&ST-a

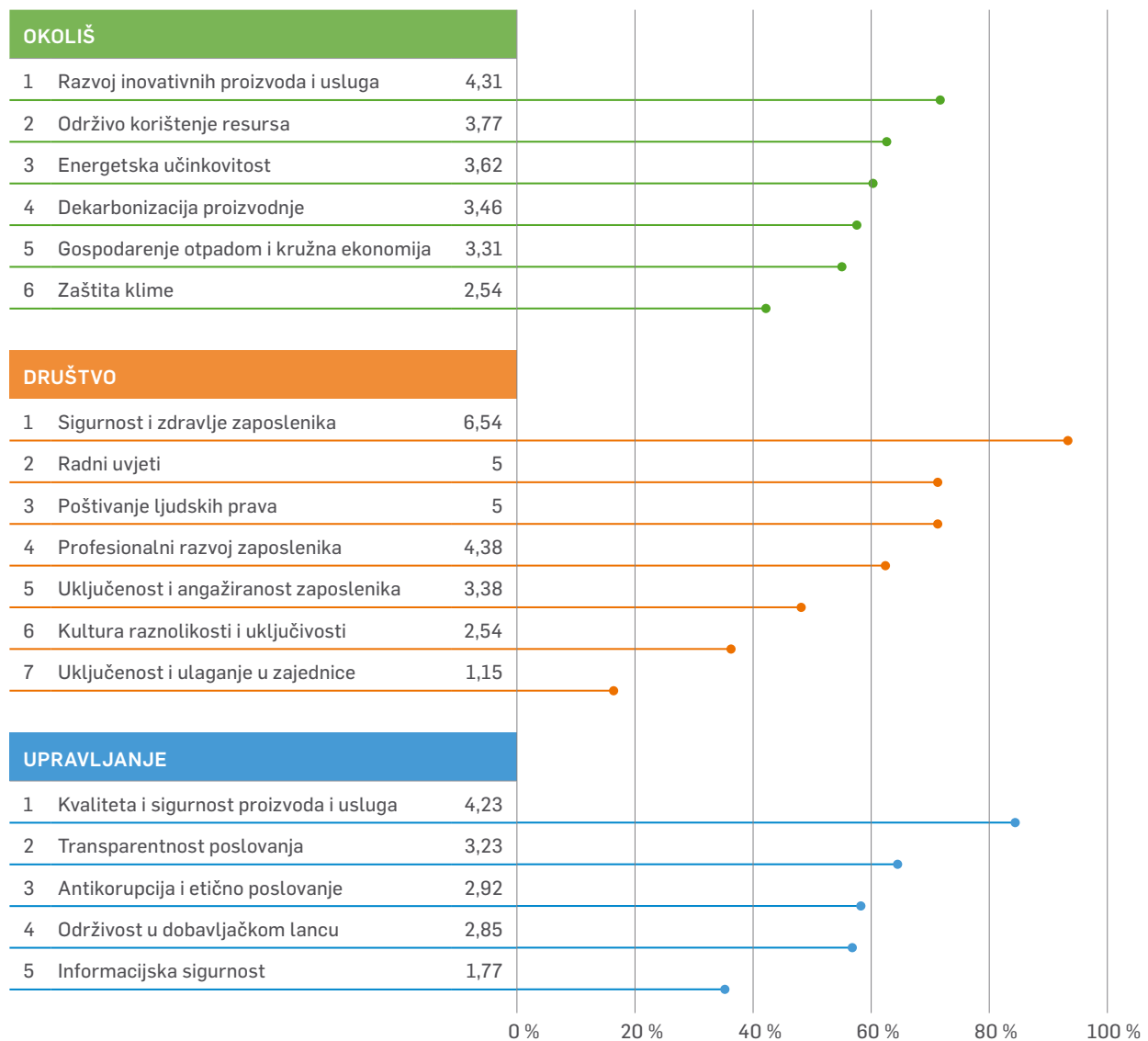

DIONICI	Potrebe i očekivanja dionika	Vrsta i učestalost komuniciranja
Kupci	<ul style="list-style-type: none"> • Kvaliteta proizvoda i povezanih usluga • Poštivanje rokova i ugovorenih obveza • Upravljanje odnosima s kupcima • i metode rješavanja prigovora (reklamacija) • Kontinuiran razvoj i poboljšanje proizvoda • Poštivanje etičkih načela • Zaštita privatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Rješavanje i analiza prigovora • Godišnja anketa o zadovoljstvu • Ankete o važnosti pojedinih tema iz područja održivosti i društvene odgovornosti • Sajmovi i skupovi • Službena mrežna stranica, kontinuirano • e-pošta, kontinuirano • Redoviti obilasci kupaca • Godišnje financijsko izvješće • Izvješće o održivosti • Letci i prospekti • LinkedIn
Zaposlenici	<ul style="list-style-type: none"> • Plaće i naknade • Pozitivno radno okruženje • Osobni razvoj, poštivanje i nagrađivanje • Stabilno poslovanje • Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu • Obuka i usavršavanje • Nediskriminacija i jednake mogućnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Ispitivanje zadovoljstva zaposlenika, svake 2 godine • Ispitivanje mišljenja zaposlenika o konkretnim pitanjima koja su im od interesa, po potrebi • Obrazovanje i usavršavanje, kontinuiran • Intranet, e-oglasne ploče, kontinuirano e-pošta, kontinuirano • Mjesečni sastanci sa svim rukovoditeljima • Godišnje financijsko izvješće • Izvješće o održivosti • Priručnici • LinkedIn
Dioničari	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovna strategija • Profitabilnost • Rast vrijednosti dionica • Isplata dividende • Rast i održivost poslovanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Glavna skupština • Objave na mrežnim stranicama, kontinuirano • Godišnje financijsko izvješće • Izvješće o održivosti • e-pošta, redovna pošta • LinkedIn
Dobavljači	<ul style="list-style-type: none"> • Uzajamna korist i dugoročni odnosi • Sustavi upravljanja • Etičnost u poslovanju • Obujam poslovanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Redoviti sastanci • Sudjelovanje na sajmovima • Službena mrežna stranica, kontinuirano • e-pošta, kontinuirano • LinkedIn
Državne institucije	<ul style="list-style-type: none"> • Plaćanje poreza, doprinosa i naknada • Sukladnost sa zakonskom regulativom • Izvještavanje 	<ul style="list-style-type: none"> • Dopisi, e-pošta, kontinuirano • Službena mrežna stranica, kontinuirano • Godišnja financijska izvješća • LinkedIn
Lokalna zajednica	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganje u lokalne inicijative • Zaštita i razumno korištenje resursa (ekonomskih, okolišnih i društvenih) 	<ul style="list-style-type: none"> • Redovni posjeti i zajedničke aktivnosti • Donacije i sponzorstva • Službena mrežna stranica, kontinuirano • Godišnje financijsko izvješće • Izvješće o održivosti • LinkedIn • Objave u medijima
Financijske institucije	<ul style="list-style-type: none"> • Poštivanje ugovornih obveza • Uzajamna korist i dugoročni odnosi • Etičnost u poslovanju 	<ul style="list-style-type: none"> • Službena mrežna stranica, kontinuirano • Godišnje financijsko izvješće • Izvješće o održivosti • e-pošta, kontinuirano • Sastanci • Sudjelovanje na konferencijama • LinkedIn
Poslovni partneri	<ul style="list-style-type: none"> • Dugoročna suradnja i partnerski odnosi • Poslovna strategija • Održivost poslovanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Redoviti sastanci • Sudjelovanje na sajmovima • Službena mrežna stranica, kontinuirano • e-pošta, kontinuirano • LinkedIn
Obrazovne institucije	<ul style="list-style-type: none"> • Istraživački i razvojni projekti • Informiranje o mogućnostima za učeničke i studentske prakse • Uvjeti stipendiranja • Mogućnosti za zapošljavanje mladih • Etičnost u poslovanju 	<ul style="list-style-type: none"> • Službena mrežna stranica • Objave u medijima • Izvješće o održivosti • e-pošta, kontinuirano • Sastanci • Sudjelovanje na konferencijama • Zajedničke aktivnosti • LinkedIn

PROCJENA MATERIJALNOSTI

U sklopu izrada Strategije održivosti na razini Grupe KONČAR, provedeno je ispitivanje materijalnih tema na razini Grupe te su ispitani vanjski i unutarnji dionici putem anketnog upitnika. Ključni fokus ispitivanja bio je na utvrđivanju percepcije važnosti materijalnih tema te procjena trenutne razine upravljanja u Grupi KONČAR. Uz ranije spomenute ključne kategorije vanjskih dionika uključeni su i dodatni: stručna zajednica i interesna udruženja, regulatorna i supervizijska tijela, financijski analitičari, nevladine organizacije, mediji, korisnici donacija i sponzorstva, sindikati. Uključenje dionika obuhvatilo je 262 ispitanika, od toga 152 vanjska te 110 internih dionika. Ispitanici su ocjenjivali teme koje su posebice važne za održivost unutar elektroenergetskog sektora, grupirane u nekoliko segmenata, a to su: upravljanje, dobavljački lanac, proizvodi, klijenti/kupci, radna okolina, zajednica te klima i okoliš. U konačnici, određeno je 17 tema na razini Grupe KONČAR unutar kojih su definirana prioritetna područja za postavljanje ciljeva strategije. Za potrebe izrade izvještaja o održivosti KONČAR – D&ST-a, provedena je usporedba i usklađivanje s materijalnim temama iz 2022. te je potom učinjena prioritizacija materijalnih tema na razini Uprave i direktora ključnih sektora. Prioritizacija je učinjena zasebno za svako ESG područje. U odnosu na prošlo razdoblje došlo je do grupiranja pojedinih tema.

Materijalne teme KONČAR – D&ST-a 2023.

Ograničenja: Valja napomenuti kako niti jedna ispitana tema na razini Grupe KONČAR nije dobila manju ukupnu ocjenu od 7,42/10,00. To može ukazati na razumijevanje važnosti i međuovisnosti ESG tema, ali i nemogućnost adekvatne procjene od strane dionika. S obzirom da se u procjeni materijalnosti provodila isključivo materijalnost utjecaja, do kraja 2024. godine potrebno je provesti i procjenu dvostruke materijalnosti, to jest proces dopuniti određivanjem financijske materijalnosti za teme od najvišeg značaja kako bi se moglo u potpunosti udovoljiti ESRS zahtjevima u Izvješću za 2024. godinu.

2.5. Doprinos UN-ovim ciljevima održivog razvoja (SDGs)

KONČAR – D&ST prepoznao je potrebu djelovanja u skladu s Ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda (UN Sustainable Development Goals, UN SDGs). U sklopu izvješća o održivom poslovanju za 2022. godinu KONČAR – D&ST je identificirao doprinos sljedećim ciljevima: SDG 4, 5, 7, 8, 9, 11 i 12. U procesu izrade Strategije identificirani su i doprinosi ciljevima SDG 3, 10, 13, 16 i 17.

SDG 7: PRISTUPAČNA I ČISTA ENERGIJA

KONČAR – D&ST direktno i indirektno povećava udio obnovljivih izvora energije te omogućava provedbu energetske tranzicije. KONČAR – D&ST nabavlja električnu energiju iz obnovljivih izvora, te proizvodi vlastitu (fotonaponska elektrana). U svim poslovnim procesima KONČAR – D&ST-a primjenjuju se odredbe važeće zakonodavne regulative koja, između ostalog, uključuje odredbe Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o energetske učinkovitosti i Pravilnika o energetske pregledu za velika poduzeća. Time doprinosimo globalnom i cilju RH u postizanju energetske neovisnosti i rasta učinkovitosti korištenja energije.

SDG 8: DOSTOJANSTVEN RAD I EKONOMSKI RAST

KONČAR – D&ST aktivno gradi zdravo, sigurno i uključivo radno okruženje, podržava zapošljavanje osoba s invaliditetom te doprinosi povećanju zapošljivosti mladih. KONČAR – D&ST aktivno doprinosi razvoju mladih stručnjaka, često u suradnji s visokoškolskim ustanovama. Uz to, provjerava dobavljače na ESG rizike radi suzbijanja neetičnih praksi poput prisilnog i/ili dječjeg rada. Sve ovo doprinosi održivom ekonomskom rastu i dostojanstvenom radu za sve.

SDG 9: INDUSTRIJA, INOVACIJE I INFRASTRUKTURA

Kroz kontinuirana ulaganja u otpornu infrastrukturu, te potiče inovativnost i ulaže u istraživanje i razvoj kako bi unaprijedio proizvodnju te poticao i omogućio uključivu industrijsku transformaciju. KONČAR – D&ST doprinosi povećanju otpornosti svojih kupaca implementacijom naprednih tehnologija i sustava koji osiguravaju učinkovitije korištenje resursa, čime smanjuje ranjivost industrijskih sektora na globalne rizike te doprinosi smanjenju ugljičnog otiska svojih kupaca;

SDG 13: OČUVANJE KLIME

Brigu o zaštiti klime tj. mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova KONČAR – D&ST uključuje u svoje politike i procese. Jedan od ciljeva Strategije održivosti je donošenje klimatskog tranzicijskog plana koji će osim kratkoročnih uključiti srednjoročne i dugoročne ciljeve te na taj način stvoriti uvjete za net-zero tranziciju. Također, KONČAR – D&ST kontinuirano educira i razvija organizacijske dionike za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena.

SDG 12: ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA

KONČAR – D&ST aktivno primjenjuje načela racionalne uporabe resursa i korištenja za okoliš prihvatljivih tehnologija. Posebnu pozornost posvećuje upravljanju konfliktnim metalima i mineralima te dizjano proizvoda sa smanjenim utjecajem na okoliš. Također, unaprjeđuje prakse sprječavanja otpada i educira zaposlenike o učinkovitom korištenju resursa. KONČAR – D&ST redovito objavljuje godišnje Izvješće o održivom poslovanju u skladu sa zakonskim propisima, obuhvaćajući sve relevantne ESG aspekte, sudjeluje u dijeljenju znanja o održivim praksama te surađuje s obrazovnim institucijama. Također, provjerava strateške dobavljače na ESG rizike i potiče primjenu održivih praksi.

SDG3: ZDRAVLJE I BLAGOSTANJE

Kao proizvodna tvrtka, KONČAR – D&ST posebno vodi računa o zdravlju i sigurnosti svojih zaposlenika. Primjenom norme ISO 45001:2018, sustavno upravlja tim aspektom. Svojim zaposlenicima pruža mogućnost dopunskog zdravstvenog osiguranja te dodatnog osiguranja i sistematske preglede. KONČAR – D&ST ne prekidno unaprjeđuje i razvija programe dobrobiti, a posebnu pozornost posvećuje roditeljima na povratku s roditeljnog odnosno roditeljskog dopusta, za što lakšu tranziciju i usklađivanje poslovnih i obiteljskih obaveza.

SDG4: KVALITETNO OBRAZOVANJE

KONČAR – D&ST stavlja veliki naglasak na kontinuirano obrazovanje svojih zaposlenika raznim internim i eksternim stručnim edukacijama prema zahtjevima posla te nastoji svim svojim zaposlenicima pružiti mogućnosti za razvoj, napredovanje i ostvarivanje njihovih potencijala. Učeničkim i studentskim praksama KONČAR – D&ST priprema mlade za ulazak na tržište rada. Suradnjom s obrazovnim institucijama te povećanjem broja učeničkih i studentskih stipendija, kao i učeničkih/studentskih praksi KONČAR – D&ST nastoji pružiti kvalitetno obrazovanje mladima kako bi se mogli na kvalitetan način asimilirati u poslovni svijet.

SDG5: RODNA RAVNOPRAVNOST

KONČAR – D&ST vodi računa o osiguranju rodne ravnopravnosti na radnom mjestu primjenom jednakih prilika za žene i muškarce te vodi računa o ravnopravnoj zastupljenosti i uravnoteženju uvjeta. KONČAR – D&ST nastoji povećati broj žena na upravljačkim pozicijama, kao i njihovo osnaživanje, kako bi osigurao ravnopravno i učinkovito sudjelovanje žena u svome poslovanju. Naknade u KONČAR – D&ST-u su ravnopravne po spolovima za pozicije iste vrijednosti.

SDG10: SMANJENJE NEJEDNAKOSTI

KONČAR – D&ST donosi politike i provodi aktivnosti kojima osigurava svojim zaposlenicima jednake prilike i uvjete rada bez obzira na njihove različitosti te brani bilo koji oblik diskriminacije, što se primjenjuje i prilikom odabira kandidata za zapošljavanje. KONČAR – D&ST svojim politikama i postupcima aktivno sudjeluje u sprječavanju i borbi protiv svih oblika povreda ljudskog dostojanstva, osobito u sprječavanju dječjeg rada, prisilnog rada te svih oblika modernog ropstva u svojem poslovnom okruženju i kod dobavljača.

SDG11: ODRŽIVI GRADOVI I ZAJEDNICE

KONČAR – D&ST u svojoj proizvodnji unaprjeđuje prakse sprječavanja nastanka otpada i njegovog odvajanja; kontinuirano optimizira poslovne procese te educira zaposlenike o učinkovitom korištenju resursa te informira strateške kupce o pravilnom zbrinjavanju i odlaganju proizvoda.

SDG16: MIR, PRAVDA I SNAŽNE INSTITUCIJE

KONČAR – D&ST provodi pravila korporativnog upravljanja koja osiguravaju etičnost i transparentnost, temeljeći se na zakonima RH i međunarodnim standardima. Nultom stopom tolerancije prema mitu i korupciji aktivno pridonosi suzbijanju korupcije. Transparentno izvještava o poslovnim praksama i održivosti te kontinuirano poboljšava izvještavanje kako bi zadovoljio sve propise i standarde. Pravila korporativnog upravljanja KONČAR – D&ST-a, kao i specifične politike i mjere koje potiču inkluzivnost, raznolikost i jednakost, osiguravaju smanjenje diskriminacije u zaposlenju, pružanju usluga ili bilo kojim drugim aspektima poslovanja. KONČAR – D&ST dodatno potiče dobavljače na poštivanje i/ili usvajanje etičnih vrijednosti u skladu s vrijednostima.

SDG17: PARTNERSTVOM DO CILJEVA

KONČAR – D&ST promiče razvoj ekološki prihvatljivih tehnologija i rješenja te surađuje sa svojim kupcima i dobavljačima u razvijanju naprednijih rješenja. Sudjelovanjem i suradnjom u strukovnim udruženjima razmjenjuje znanja i iskustva o održivosti sa svojim dionicima. Sponzorstvima i donacijama te promocijom kulture korporativnog volontiranja te sudjelovanjem u razvoju kulture održivosti, KONČAR – D&ST nastoji poticati partnerstva kako bi pridonio zajednici i kvaliteti života lokalnog stanovništva.

Odgovornost prema klimi i okolišu

Upravljanje utjecajem na okoliš temeljna je vrijednost KONČAR – D&ST-a. Svjestan mogućeg utjecaja kroz lanac vrijednosti, KONČAR – D&ST promišlja svoj utjecaj kroz cjelokupni životni ciklus proizvoda.

3.1. Upravljanje zaštitom okoliša

Upravljanje utjecajem na okoliš temeljna je vrijednost KONČAR – D&ST-a. Osim upravljanja u proizvodnji, KONČAR – D&ST promišlja svoj utjecaj kroz cjelokupni životni ciklus proizvoda.

Kako bi sustavno upravljao svojim utjecajem na okoliš, smanjio negativne utjecaje svojih aktivnosti te kontinuirano poboljšavao svoje performanse u području zaštite okoliša, KONČAR – D&ST je još u 2002. godini implementirao sustav upravljanja zaštitom okoliša prema standardu ISO 14001. Od 2018. godine KONČAR – D&ST je uključio izračune i verifikaciju ugljičnog otiska proizvoda (CFP), za proizvode na zahtjev kupaca.

Popis svih certifikata te godine pristupanja i recertifikacije moguće je provjeriti u poglavlju [5. Transparentno i etično upravljanje](#).

Uz poštovanje svih relevantnih propisa i zakona, mjere su usmjerene na smanjenje emisija stakleničkih plinova, povećanje korištenje energije iz obnovljivih izvora (uključujući vlastitu proizvodnju), učinkovitije korištenja prirodnih resursa, upravljanje konfliktnim metalima i mineralima, smanjenje korištenja ambalažnih materijala i/ili povećanje njihove ponovne uporabe, smanjenje nastanka otpada, kao i mogućnosti recikliranja proizvoda na kraju životnog ciklusa proizvoda. Na taj način moguće je postići proizvode i procese sa smanjenim utjecajem na okoliš, poboljšati konkurentsku tržišnu prednost i uskladiti se sa zahtjevima sve promjenjivijeg poslovnog i regulatornog okruženja. U 2023. godini nije bilo kršenja zakonskih propisa vezanih za zaštitu okoliša.

Tijekom 2023. godine intenzivirala se uključenost svih odjela u upravljanje zaštitom okoliša i klime a usvajanje Strategije održivosti 2024. – 2026. dodatno će ojačati sveobuhvatni pristup upravljanju zaštitom okoliša.

3.2. Energija i emisije

Zelena tranzicija i sve veća potreba za energetsom neovisnošću, utjecali su na značajni porast potražnje za transformatorima. Uz to, kupci, investitori i ostale zainteresirane strane na tržištu transformatora tijekom godina postali su osjetljivi na okolišne utjecaje te je povećana potražnja za održivim proizvodima pa tako i transformatorima – što predstavlja brojne prilike, ali i izazove.

Energija je značajan i neophodan resurs za poslovanje KONČAR – D&ST-a i može predstavljati veliki trošak za obavljanje djelatnosti. Osim gospodarskih troškova, velika potrošnja energije (posebice iz neobnovljivih izvora) može negativno utjecati na okoliš i klimu, ali i na širu društvenu zajednicu. U skladu s time, posvećeni smo poboljšanju energetske učinkovitosti vlastite proizvodnje te racionalnim upravljanjem energijom. Praćenje i upravljanje potrošnjom energenata kao i ostalim okolišnim aspektima provodi se svakodnevno u skladu sa standardom upravljanja zaštitom okoliša ISO 14001:2015.

KONČAR – D&ST za obavljanje svojih djelatnosti koristi dva glavna energenta: električnu i toplinsku energiju. Praćenje i upravljanje potrošnjom energenata od velike je važnosti za učinkovito upravljanje energijom, a pod nadležnošću je KONČAR - ENERGETIKE I USLUGA d.o.o., društva unutar Grupe KONČAR koje se brine o opskrbi lokacije KONČAR – D&ST energentima. Vlastitom električnom energijom iz obnovljivih izvora KONČAR – D&ST upravlja samostalno putem Sunny portala.

* Ispravljena vrijednost u odnosu na prošlogodišnji izvještaj (6.713,58 MWh) zbog kvara koji je zabilježio manji iznos od stvarne utrošene energije.

**Energija za mobilno sagorijevanje uključuje dizel (viličari, automobili, laka gospodarska vozila) i benzin (automobili, laka gospodarska vozila); u pretvorbi mjernih jedinica korišteno je 1l nafte = 10 kWh (EIHP)

Potrošnja energije	Jedinica	2021.	2022.	2023.
Električna energija	MWh	4.717,10	4.823,35	4.755,24
Toplinska energija	MWh	8.413,00*	10.214,92	9.739,80
Energija za mobilno sagorijevanje**	MWh	444,58	510,15	552,77
Ukupna potrošnja energije	MWh	13.574,68	15.548,42	15.047,81
Energetski intenzitet po jedinici prihoda	MWh/mil. EUR	71,81	61,20	44,00
Energetski intenzitet po jedinici proizvoda	MWh/MVA	0,90	1,02	0,92

Energetska učinkovitost i električna energija iz obnovljivih izvora

Upravljanje energijom i smanjenje emisija u KONČAR – D&ST-u usmjereni su na korištenje električne energije iz isključivo obnovljivih izvora te na povećanje proizvodnje električne energije iz vlastite fotonaponske elektrane. Plan je nastaviti smanjivati ukupnu potrošnju energije kao i energetske intenzitet te u 2024. godini pokrenuti izradu klimatskog tranzicijskog plana kako bismo se uskladili s ciljevima Europskog zelenog plana i zahtjevima Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti (CSRD).

Od listopada 2019. godine KONČAR – D&ST korisnik je žiga ZelEn kojom HEP Opskrba potvrđuje da je kupljena električna energija proizvedena iz isključivo obnovljivih izvora, što utječe na smanjenje emisija stakleničkih plinova. U 2023. ostvareno je 100 % potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora, pri čemu se veći dio odnosio na kupovinu električne energije (ZelEn), a 23 % je dobiveno iz vlastite fotonaponske elektrane snage 1,1 MW koju je KONČAR – D&ST pustio u pogon krajem 2022. godine. U 2023. godini zabilježeno je značajno povećanje korištenja električne energije iz vlastite fotonaponske elektrane koja je proizvela 1.422,98 MWh električne energije.

Od toga je KONČAR – D&ST potrošio 1.099,76 MWh (77 %), druga društva na lokaciji - 245,53 MWh (17 %), a opskrbljivaču je predano - 77,69 MWh (5,46 %).

U idućem razdoblju cilj je održavanje 100 % kupljene električne energije iz obnovljivih izvora, kao i povećanje udjela vlastite energije iz fotonaponske elektrane. Pored racionalizacije režijskih troškova KONČAR – D&ST-a, ostvarenjem ovog projekta procjenjuje se i smanjenje emisija CO₂ za oko 30 – 35 % odnosno 480.532,80 kgCO₂/god.

Električna energija iz obnovljivih izvora	Jedinica	2021.	2022.	2023.
Kupljena električna energija iz obnovljivih izvora (ZelEn) (I)	MWh	4.127,00	4.626,00	3.652,00
El. energija iz obnovljivih izvora (FNE Končar energetski transformatori) (II)	MWh	-	-	3,01
Vlastita el. energija iz obnovljivih izvora (III)	MWh	-	38,17	1.099,76
Vlastita el. energija iz obnovljivih izvora predana drugim društvima na lokaciji (KPT i MT)	MWh	-	-	245,53
Vlastita energija iz obnovljivih izvora predana u mrežu	MWh	-	0,00	77,69
Ukupna potrošnja el. energije iz obnovljivih izvora (I+II+III)	MWh	4.127,00	4.664,17	4.755,00
Udio el. energije iz obnovljivih izvora	%	87,50	96,69	100
Udio vlastite el. energije iz obnovljivih izvora	%	-	0,82	23,13
Udio el. energije iz obnovljivih izvora u ukupnom energetsom miksu	%	30,40	30,00	31,60

Energetska učinkovitost važna je ne samo u proizvodnim procesima i svakodnevnim operacijama unutar KONČAR – D&ST-a već i u isporuci transformatora s manjim gubicima, odnosno energetske učinkovitijih transformatora za naše kupce što je opisano u [3.5. Proizvodi sa smanjenim utjecajem na okoliš.](#)

Emisije

Smanjenje emisija stakleničkih plinova ključno je za očuvanje okoliša i zaštitu klimatske stabilnosti. U 2022. KONČAR – D&ST nije izvjestio o emisijama stakleničkih plinova, što je nadoknađeno u ovogodišnjem izvješću. Izračun je proveden prema GHG protokolu i normi ISO 14064:2018, a kao bazna godina određena je 2021. Osim poboljšanja točnosti izračuna i boljeg razumijevanja izvora emisija KONČAR – D&ST-a, poboljšana je i transparentnost izvještavanja.

Izravne emisije iz Opsega 1 u KONČAR – D&ST-u uključuju emisije iz nepokretnih (otapalo koje se koristi

u procesu sušenja) i pokretnih energetske izvora (vozni park KONČAR – D&ST-a), te fugitivne rashladne emisije (plinovi u rashladnih sustavima). Neizravne emisije iz Opsega 2 uključuju toplinsku i električnu energiju koje se kupuju od strane distributera.

U 2023. godini provedene su sve potrebne pripreme za izračun emisija iz Opsega 3, a prvo izvješćivanje o emisijama iz sva tri opsega očekuje se za 2024. godinu. Potpuna slika emisija stakleničkih plinova predstavlja temelj za donošenje klimatskog tranzicijskog plana i pristup inicijativi SBTi.

Emisije	Jedinica	2021.	2022.	2023.
Opseg 1	tCO ₂ e	143,60	199,70	218,40
Opseg 2	tCO ₂ e	2.107,50	2.479,90	2.335,00
Ukupno Opseg 1+2	tCO₂e	2.251,20	2.679,60	2.553,50
Intenzitet emisija po jedinici proizvoda	tCO ₂ e/MVA	0,15	0,18	0,16
Intenzitet emisija po jedinici prihoda	tCO ₂ e/mil EUR	11,91	10,55	7,47

3.3. Voda

Održavanje visokih standarda u upravljanju vodom važno je za KONČAR – D&ST. Zakonska regulativa koja se odnosi na pitke i otpadne vode strogo se poštuje, uz usklađivanje s smjericama propisanim vodopravnom dozvolom. Nositelj vodopravne dozvole za lokaciju Končar Transformatori – Jankomir je društvo KONČAR - ENERGETIKA I USLUGE d.o.o.

Iako se proizvodnja transformatora ne smatra aktivnošću koja zahtijeva veliku potrošnju vode u usporedbi s drugim industrijama poput poljoprivrede, KONČAR – D&ST svjestan je važnosti smanjenja potrošnje i odgovornog postupanja s ovim resursom. Voda u KONČAR – D&ST-u se koristi svakodnevno za piće i sanitarnu svrhu te u pojedinim fazama proizvodnog procesa poput hlađenja opreme i čišćenja. Ugradnjom daljinski nadziranih kontrolnih vodomjera, moguće je brzo otkrivanje i rješavanje eventualnih curenja, što dodatno pridonosi učinkovitom korištenju vodnih resursa.

Potrošnja vode	Jedinica	2021.	2022.	2023.
Ukupno	m ³	10.206,67	13.559,97	20.484,58
Intenzitet po jedinici proizvoda	m ³ /MVA	0,68	0,89	1,25
Intenzitet po jedinici prihoda	m ³ /mil. EUR	54	53,40	59,90

U 2023. godini zabilježen je značajni porast potrošnje vode od 51 % u odnosu na prethodnu godinu, što je primarno uvjetovano porastom broja zaposlenih te povećanjem proizvodnje i aktivnosti vezanih uz proizvodnju. Tijekom godine provedene su višestruke provjere cjevovoda unutar i izvan objekata radi otkrivanja mogućih curenja. Završnim ispitivanjem utvrđeno je curenje na hidrantu, što je također pridonijelo povećanju potrošnje vode.

3.4. Kružno gospodarstvo

KONČAR – D&ST je posvećen ostvarivanju ciljeva održivosti i smanjenju utjecaja na prirodu resurse u cjelokupnom lancu vrijednosti te implementaciji principa cirkularnosti u svim fazama proizvodnje. Od stalnog napretka u dizajnu proizvoda i upravljanja ulaznim materijalima potrebnim za proizvodnju transformatora do upravljanja proizvedenim otpadom i ambalažnim materijalima.

Procjena životnog ciklusa (LCA – Life Cycle Assessment), kao i ugljični otisak proizvoda (CFP – Carbon Footprint of Products) zajedno s utjecajem proizvoda na okoliš, prikazani su temeljem standarda ISO 14067:2018. Ciljevi razmatranja životnog ciklusa proizvoda u KONČAR – D&ST-u uključuju smanjenje korištenja prirodnih resursa i emisija u okoliš, kao i poboljšanje okolišnog utjecaja u različitim fazama životnog ciklusa proizvoda. Eko dizajn proizvoda u KONČAR – D&ST-u usklađen je s Uredbom komisije (EU) br. 548/125/EC, tzv. Eko direktivom.

Otpad

Odgovorno postupanje s otpadom igra ključnu ulogu u očuvanju okoliša i uspješnom upravljanju utjecajima na prirodne resurse. KONČAR – D&ST posvećen je smanjenju nastanka otpada optimizacijom proizvodnih procesa, a generirani otpad se sortira i zbrinjava u skladu sa zakonskim propisima i vrijednostima poduzeća. Otpad se sustavno prati u posebnom programu koji omogućuje detaljnu analizu i izvještavanje o gotovo svim vrstama otpada.

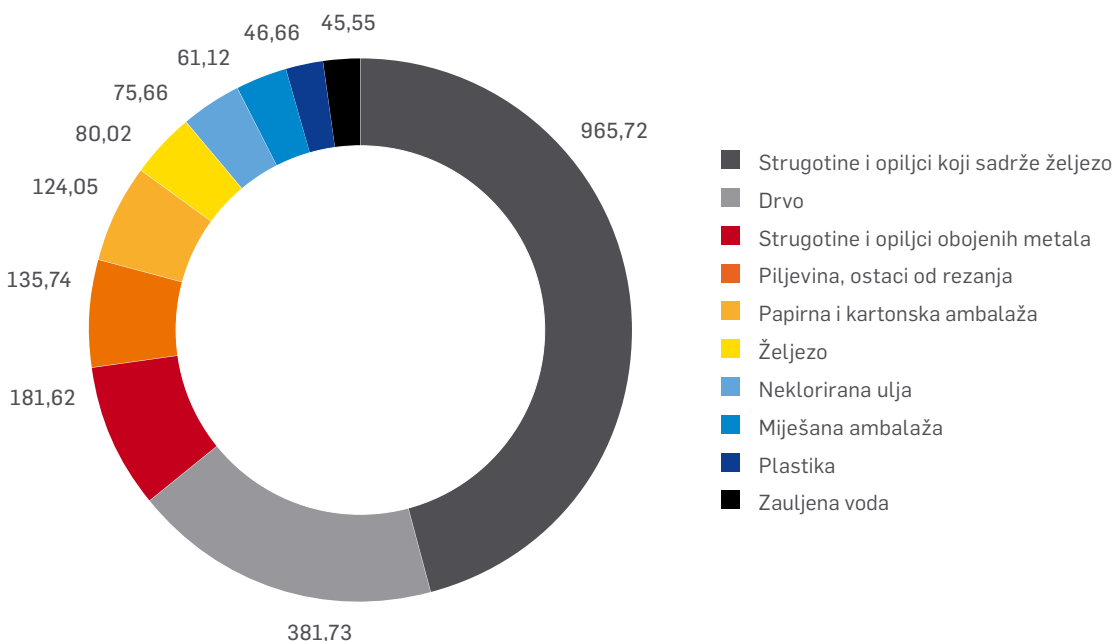
Osim transparentnosti, takav pristup omogućava bolje razumijevanje vrsta otpada i mjesto njihova nastanka, čime je moguće poboljšati ciljne mjere smanjenja. Sav otpad koji nastaje na lokaciji prikuplja se i razvrstava na tri privremena odlagališta na lokaciji te se potom predaje ovlaštenim oporabiteljima i/ili zbrinjateljima.

Uz redovito unutarnje izvještavanje najvišeg menadžmenta o ukupnim količinama nastalog otpada, troškovima i načinima njegovog zbrinjavanja te inovacijama i trendovima u ovom području, KONČAR – D&ST redovito izvještava nadležno ministarstvo i institucije o količinama nastalog otpada. Sve informacije dostupne su na zahtjev i ostalim dionicima.

Dvije glavne grupe otpada unutar KONČAR – D&ST-a su proizvodni otpad i komunalni otpad. Proizvodni otpad može biti neopasni i opasni otpad dok komunalni otpad nastaje kao ostatak nakon adekvatnog sortiranja svih ranije nastalih vrsta otpada. U 2023. godini proizvedeno je ukupno 2183 tone proizvodnog otpada, od čega je 2023 tone neopasnog otpada, a 160 tona opasnog otpada.

Prikaz zastupljenosti pojedinih vrsta otpada pokazuje da najviše nastaje strugotina i opiljaka koji sadrže željezo, zatim drvenog otpada, strugotina i opiljaka obojenih metala (uglavnom aluminiji i bakar), piljevine i ostataka od rezanja te papira i kartona. Većina otpada potječe iz same proizvodnje te dio iz procesa pakiranja (ambalaža) i otpreme.

Najznačajnije vrste otpada u 2023. godini

Vrsta otpada	2021.		2022.		2023.		Metoda zbrinjavanja
	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	
Strugotine i opiljci koji sadrže željezo	1.086,18	50,18 %	1.048,75	46,73 %	965,72	44,25 %	Oporaba
Drvo	312,18	14,42 %	390,09	17,38 %	381,73	17,49 %	Oporaba
Strugotine i opiljci obojenih metala	148,85	6,88 %	170,64	7,60 %	181,62	8,32 %	Oporaba
Piljevina, ostaci od rezanja	135,18	6,25 %	136,79	6,09 %	135,74	6,22 %	Oporaba
Papirna i kartonska ambalaža	98,26	4,54 %	113,45	5,05 %	124,05	5,68 %	Oporaba
Željezo	71,94	3,32 %	71,80	3,20 %	80,02	3,67 %	Oporaba
Miješana ambalaža	57,72	2,67 %	61,98	2,76 %	61,12	2,80 %	Oporaba
Plastika	31,22	1,42 %	39,36	1,75 %	46,66	2,14 %	Oporaba
Plastična ambalaža	27,62	1,28 %	23,06	1,03 %	39,42	1,81 %	Oporaba
Ostali neopasni otpad koji se oporablja ¹	2,57	0,12 %	4,54	0,20 %	3,28	0,15 %	Oporaba
Ostali neopasni otpad koji se ne oporablja ²	5,31	0,25 %	3,35	0,15 %	3,25	0,15 %	Odlaganje
UKUPNO NEOPASNI OTPAD (I)	1.977,02	91,33 %	2.063,80	91,95 %	2.022,61	92,67 %	
Neklorirana ulja	99,61	4,60 %	81,07	3,61 %	75,66	3,47 %	Odlaganje
Zauljena voda	58,77	2,72 %	66,52	2,96 %	45,55	2,09 %	Odlaganje
Apsorbensi	21,33	0,99 %	24,59	1,10 %	28,97	1,33 %	Odlaganje
Mulj iz separatora	1,80	0,08 %	4,40	0,20 %	4,90	0,22 %	Odlaganje
Ambalaža s ostacima opasnih tvari	4,83	0,22 %	3,51	0,16 %	3,97	0,18 %	Odlaganje
Ostali opasni otpad koji se ne oporablja ³	0,97	0,04 %	0,42	0,02 %	0,53	0,02 %	Odlaganje
Ostali opasni otpad koji se oporablja ⁴	0,28	0,01 %	0,12	0,01 %	0,32	0,01 %	Oporaba
UKUPNO OPASNI OTPAD (II)	187,58	8,67 %	180,62	8,05 %	159,89	7,33 %	
UKUPNO OTPAD (I+II)	2.164,60	100 %	2.244,42	100 %	2.182,49	100 %	

¹Ostali neopasni otpad koji se oporablja: komunalno staklo, građevinsko staklo, otpadne tekstilne gurtne

²Ostali neopasni otpad koji se ne oporablja: keramički izolatori, otpadni vlaknasti materijal na bazi stakla - HG, toneri, alkalne baterije

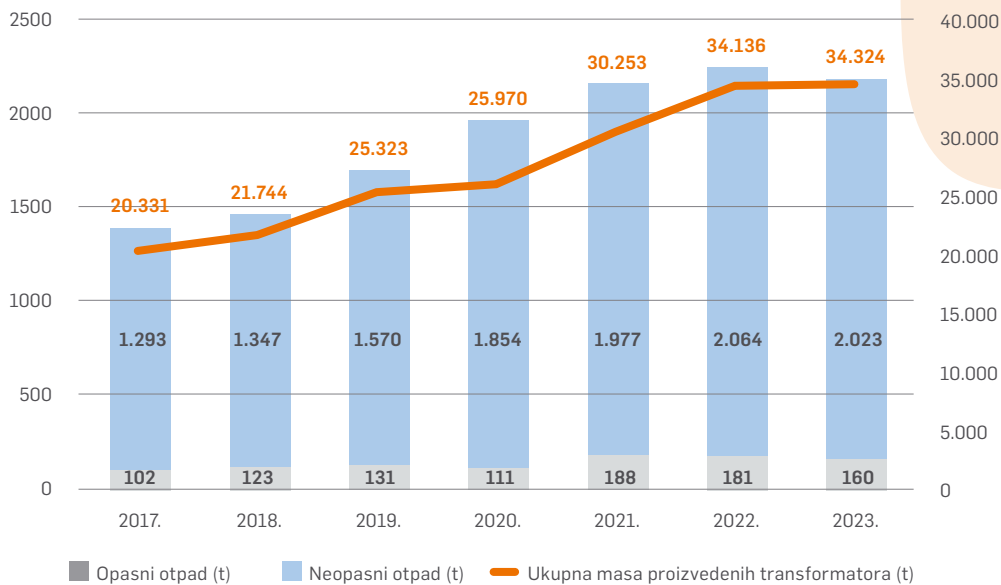
³Ostali opasni otpad koji se ne oporablja: olovne baterije, fluo cijevi, chiler, otpadna ulja, otpadna ljepljiva i sredstva za brtvljenje, laboratorijske kemikalije

⁴Ostali opasni otpad koji se oporablja: elektronički otpad

U grafičkom prikazu niže vidljiv je rast proizvodnje kroz ukupnu masu proizvedenih transformatora u tonama (distributivnih, specijalnih i srednje energetske transformatora) koja je uspoređena s masom ukupno proizvedenog otpada. Također, prikazana je i masa opasnog i neopasnog otpada ne bi li se lakše razumjelo koliki je negativan utjecaj na okoliš kroz udio opasnog otpada koji u slučaju KONČAR – D&ST-a nije značajan.

Grafički prikaz rasta proizvodnje kroz godine u usporedbi s ukupnom masom nastalog otpada

Postupci zbrinjavanja

U 2023. godini od ukupno 22 vrste otpada, 11 vrsta otpada predano je zbrinjavateljima te je dosadašnja praksa pokazala da će biti oporabljeno, dok je 11 vrsta otpada (uglavnom opasnog otpada) zbrinuto metodom odlaganja (npr. mulj iz separatora, neklorirana ulja i dr.).

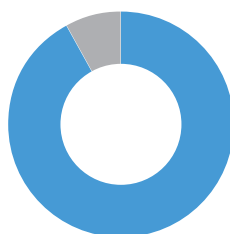
Zbrinjavatelji su dužni postupati s otpadom sukladno zakonu Republike Hrvatske. Poduzeća u Hrvatskoj nemaju uvid u informacije o daljnjem postupanju s otpadom, što može predstaviti potencijalni rizik u segmentu upravljanja otpadom. Međutim, obzirom da trend održivog poslovanja raste u svim segmentima gospodarstva, za očekivati je da će otpad koji ima potencijal recikliranja i/ili ponovne upotrebe na kraju i biti iskorišten na takav način.

Postupci zbrinjavanja	2021.		2022.		2023.	
	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)
NEOPASNI OTPAD						
Oporaba	1.971,72	91,09%	2.060,45	91,80%	2.019,36	92,53%
Odlaganje	5,31	0,25%	3,35	0,15%	3,25	0,15%
OPASNI OTPAD						
Oporaba	0,28	0,01%	0,12	0,01%	0,32	0,01%
Odlaganje	187,30	8,65%	180,50	8,04%	159,57	7,31%
UKUPNO						
Oporaba	1.972,00	91,10%	2.060,57	91,81%	2.019,68	92,54%
Odlaganje	192,61	8,90%	183,85	8,19%	162,82	7,46%

Prosječna uporaba proizvedenog otpada od 2021. do 2023. godine

92%

■ Oporaba otpada
■ Odlaganje otpada

Smanjenje nastanka otpada

Učinkovito gospodarenje otpadom je zadatak specifičnih odjela u KONČAR – D&ST-u koji primarno u domeni svoga posla imaju nadzor nad tokovima materijala i otpada, ali i zadatak svakog zaposlenika. Inženjeri procesa su zaduženi za upravljanje proizvodnim parametrima kojima mogu utjecati na smanjenje nastalog otpada te za istraživanje tržišta po pitanju nabave održivih sirovina/materijala. Odjel Nabave daje prednost dobavljačima koji primjenjuju načela održivosti, uzimajući u obzir kvalitetu sirovine. Odjel Razvoja sustava upravljanja i odjel Održavanja osiguravaju odgovorno zbrinjavanje otpada, predajući ga ovlaštenim zbrinjateljima te istražuju alternative za pretvaranje nusproizvoda proizvodnje u poluproizvode ili sirovine.

Smanjenje otpadnog transformatorskog lima

KONČAR – D&ST smanjuje količine transformatorskog lima koji se tretira kao otpad, povećavajući količinu lima koji se prodaje kao poluproizvod. U procesu rezanja lima posebna pažnja se posvećuje maksimalnoj iskoristivosti kako bi se smanjila količina otpadnog lima. U 2023. godini na taj je način u cirkulaciju predano 233 tone transformatorskog lima, odnosno 2 % od ukupne naručene količine.

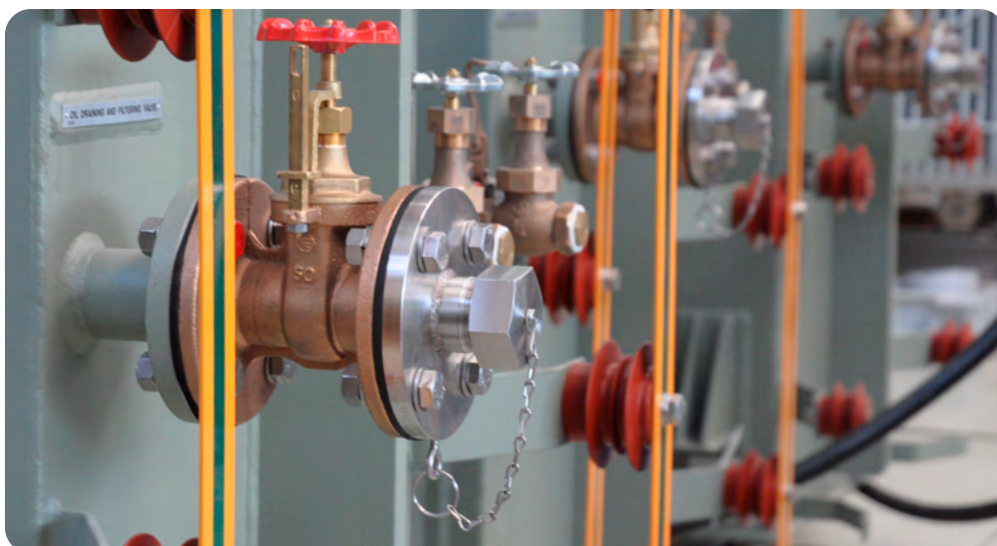
Upravljanje ulaznim materijalima

Strateški materijali

U 2023. godini nabavljeno je ukupno 33 263 tone strateških materijala u koje ubrajamo transformatorski lim, izolacijsku tekućinu, ugljični čelik (transformatorski kotlovi, poklopci, konzervatori, hladila i ostala prateća oprema), bakar, aluminij i krutu izolaciju. Uz strateške materijale, nabavljeni su i drugi, nestrateški materijali kao što je razna oprema, ormarići, itd. koji su u tablici niže obuhvaćeni kategorijom "ostalo". KONČAR – D&ST trenutno ne prati udio recikliranih materijala, što predstavlja idući korak u upravljanju materijalima, a kako bi se moglo osigurati povećanje u onim slučajevima koji ne predstavljaju ugrozu za kvalitetu i sigurnost proizvoda.

Ulazni materijali	Jedinica	2021.	2022.	2023.
Transformatorski lim	t	11.570	18.834	11.878
Izolacijska tekućina	t	6.158	6.568	6.778
Ugljični čelik – kotlovi/steznici	t	4.471	4.476	5.401
Ugljični čelik – hladila	t	879	813	885
Bakar	t	3.788	4.783	4.769
Aluminij	t	2.175	2.368	2.775
Kruta izolacija	t	547	750	777
Ostalo	t	3.982	2.596	2.114
UKUPNO	t	33.570	41.188	35.377

KONČAR – D&ST je u postupku izrade internih procedura i radnih uputa vezanih uz prikupljanje podataka o putovnici materijala (RMP), konfliktim metalima i mineralima (3TG), te izračun ugljičnog otiska proizvoda (CFP), ekološke deklaracije o proizvodu (EPD) i njihovu verifikaciju. Očekuje se da će ove procedure biti u potpunosti dovršene i implementirane tijekom zadnjeg kvartala 2024. godine.

Konfliktni metali i minerali

Konfliktni metali i minerali obuhvaćaju rude, koncentrate i metale koji sadrže kositar, tantal, volfram i zlato (3TG). Pravilnikom je uspostavljen nadzor nad definiranjem i nabavljanjem materijala i dijelova koji se ugrađuju u transformator, a koji potencijalno sadrže 3TG za distributivne, specijalne i srednje energetske transformatore. Prema Prilogu I. Uredbe (EU) 2017/821, „Popis minerala i metala obuhvaćenih područjem primjene Uredbe (EU) 2017/821 razvrstanih prema kombiniranoj nomenklaturi“, te analizi količina upotrijebljenih materijala koje KONČAR – D&ST koristi na godišnjoj razini za potrebe svoje proizvodnje, ne prelaze se količinski pragovi 3TG minerala i metala.

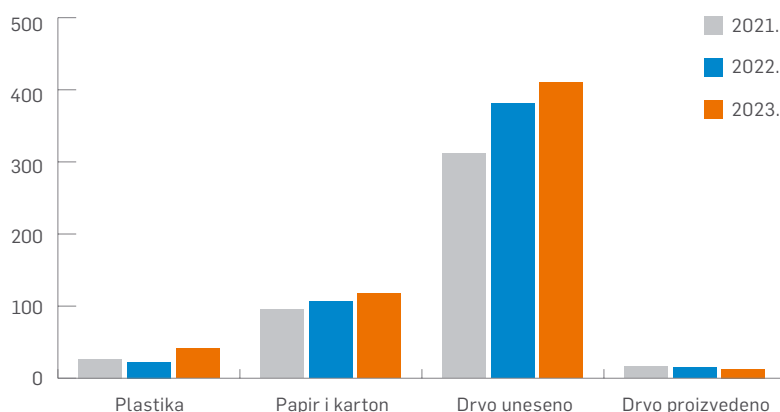
Od konfliktnih metala i minerala, KONČAR – D&ST koristi samo kositar. Na godišnjoj razini za sav proizvodni asortiman utrošeno je 285 kg kositra (navedeni prag količine kositra prema EU uredbi je 3.500 kg/god). Upravljanje ovim materijalima detaljnije je opisano u poglavlju [5. Transparentno i etično upravljanje](#).

Ambalažni materijali

U 2023. godini, KONČAR – D&ST bilježi porast korištenja ambalažnih materijala, što prati i porast same proizvodnje. KONČAR – D&ST sustavno radi na razvoju i implementaciji modela kružnog gospodarstva kako bi osigurao efikasnu ponovnu uporabu materijala nakon korištenja, potičući njihovo recikliranje i ponovnu uporabu. Aktivno surađujemo s dobavljačima kako bismo pronašli nove vrste ambalažnih materijala što je ključno za rješavanje izazova održivog pakiranja. Naš fokus je usmjeren na razvoj ambalažnih materijala koji se mogu lako reciklirati nakon uporabe, te nastojimo povećati udio recikliranog materijala u ambalaži. Ovim pristupom smanjujemo količinu nastalog otpada i negativan utjecaj ambalaže na okoliš.

Ambalažni materijali	Jedinica	2021.	2022.	2023.
Plastika	t	26,54	22,25	40,92
Papir i karton	t	94,91	106,59	117,03
Drvo - uneseno	t	311,47	381,24	410,44
Drvo - proizvedeno	t	15,67	14,62	12,83
UKUPNO	t	448,59	524,70	581,22

Zastupljenost pojedinih vrsta ambalaže

Prenamjena ambalaže

Drvena ambalaža se prenamjenjuje i vraća u proces kako bi se ponovno koristila. Kad god je to moguće KONČAR – D&ST nastoji primijeniti koncept višestruke uporabe resursa. Postavljen je cilj prenamjene nepovratne ambalaže na lokaciji radi učinkovitijeg gospodarenja resursima, a očekuje se ostvarenje tog cilja tijekom 2024. godine. Ova inicijativa naglašava važnost smanjenja otpada i ponovne uporabe materijala kako bi se očuvali prirodni resursi i smanjio negativan utjecaj na okoliš.

3.5. Proizvodi sa smanjenim utjecajem na okoliš

Transformatori igraju ključnu ulogu u formiranju elektroenergetskih mreža različitih naponskih razina, a time su bitna karika u globalnim ciljevima smanjenja utjecaja na okoliš. Zelena tranzicija potaknula je sve veći prodor obnovljivih izvora energije, a time i ubrzan razvoj energetike, što izraženo utječe i na tehnološki razvoj transformatora. U tom segmentu industrije osjetna je tendencija smanjenja utjecaja proizvoda na okoliš uz istovremeno povećanje sigurnosti pogona transformatora. To se djelomično postiže korištenjem biorazgradivih tekućina te intenzivnim radom na razvoju transformatora sa smanjenom bukom, gubitcima i ugljičnim otiskom. Osim toga sve više se koriste materijali i komponente s nižim ugljičnim otiskom, kao i oni s većim udjelom recikliranog sadržaja, a jača i prisutnost principa kružne ekonomije. KONČAR – D&ST projektira transformatore sukladno standardima i zahtjevima EU Eco-design Direktive, postavljajući visoke standarde u održivom dizajnu i proizvodnji transformatora.

Suradnja s kupcima i partnerima

Kako bi zadovoljio spomenute zahtjeve KONČAR – D&ST surađuje s krajnjim kupcima i partnerima, teži razvoju i primjeni novih tehnologija te kontinuirano ulaže u projektiranje i razvoj transformatora s povećanom učinkovitošću. Specifikacije proizvoda određuju se na temelju zahtjeva kupaca čemu se prilagođava proizvodnja. Većina parametara proizvoda određena je u samom tenderu, što zahtjeva fleksibilnost i prilagodbu proizvodnih procesa kako bi se uspješno udovoljilo novim zahtjevima kupaca, na što KONČAR – D&ST uspješno odgovara.

U potrazi za naprednijim rješenjima u razvoju proizvoda, KONČAR – D&ST surađuje i s akademskom zajednicom. U suradnji s Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu (FER) prijavljen je projekt za ciljana znanstvena istraživanja pod naslovom „Smanjivanje dodatnih gubitaka u transformatorima primjenom mekih magnetskih kompozita“. Natječaj za navedeni projekt raspisalo je Ministarstvo znanosti i obrazovanja (MZO) s ciljem unapređenja suradnje istraživačkih organizacija i poduzeća. Provedbeno tijelo je Hrvatska naknada za znanost (HRZZ), a financiraju se istraživačke i razvojne aktivnosti. Prijava je trenutno u fazi evaluacije.

Certifikat ugljičnog otiska proizvoda (CFP)

U 2023. godini KONČAR – D&ST isporučio je dva transformatora snage 40 MVA za kupca u Španjolskoj za kojeg je napravljen CFP projekt (Carbon Footprint of Product) te je u veljači iste godine uspješno završen audit provjere ugljičnog otiska certifikacijske kuće SGS. Godinu ranije je za istog kupca napravljen prvi CFP projekt za srednje energetske transformator (80 MVA) te je izdan certifikat s ukupnim količinama CO₂eq.

Verifikat / Validat	2021.	2022.	2023.
CFP	DT: 1 CFP za 2x250 kVA i za 2x400 kVA	SET: 1 CFP za 80 MVA; DT: 1 CFP za 3x250 kVA, 2x630 kVA i 4x400 kVA	SET: 1 CFP za 2x40 MVA DT: 1 CFP smanjenje otiska za CFP 9 transformatora iz 2022.
EPD	DT: 1 EPD za 2x400 kVA	DT: 1 EPD za 2x400 kVA	SET: 1 EPD za 2x40 MVA

U suradnji s KONČAR – D&ST-om SGS je 2019. godine izradio CFP studiju prema smjernicama norme ISO 14067:2018 u kojoj su dana načela, zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju te izvještavanje o ugljičnom otisku proizvoda. Na području distributivnih transformatora, nastavljen je niz uspješnih izračuna i verifikacija CFP-ova kao i izdavanje EPD-ova (Environmental Product Declaration) objavljenih na okolišnom

portalu EPD Italy. U 2023. godini je prvi put napravljen i objavljen i EPD za srednje energetske transformatore snage 40 MVA za kupca iz Španjolske. Važno je istaknuti da su prvi certifikati ishodeni još 2019. što svjedoči o dugogodišnjem angažmanu tvrtke u promicanju transparentnosti i održivosti svojih proizvoda te usmjerenosti na zahtjeve kupaca.

Transformator s ugrađenim BLUEMINT transformatorskim limom

Zelena tranzicija potaknula je sve veći prodor obnovljivih izvora energije, a time i ubrzan razvoj energetike, što izraženo utječe i na tehnološki razvoj transformatora. U tom segmentu industrije osjetna je tendencija smanjenja utjecaja proizvoda na okoliš uz istovremeno povećanje sigurnosti pogona transformatora. To se djelomično postiže korištenjem biorazgradivih tekućina te intenzivnim radom na razvoju transformatora sa smanjenom bukom, gubitcima i ugljičnim otiskom. Osim toga sve više se koriste materijali i komponente s niskim ugljičnim otiskom, kao i oni s većim udjelom recikliranog sadržaja, a jača i pristupnost načela kružne ekonomije.

U KONČAR – D&ST-u uspješno pratimo navedene izazove razvijajući i primjenjujući ekološka i održiva rješenja u proizvodnji transformatora u suradnji sa svojim kupcima i partnerima. Prvi od pet ugovorenih regulacijskih 63 MVA, 115/21 kV transformatora za dugogodišnjeg kupca ispitan je u prvom kvartalu 2024. te je potvrđeno da ovaj novi okolišno prihvatljiviji proizvod posjeduje sve karakteristike i performanse postojećih vrsta transformatorskih limova.

Budućom primjenom vodika u proizvodnji umjesto ugljena, naš partner i proizvođač Thyssenkrupp Electrical Steel (TKES) na ovaj način će aktivno doprinijeti ostvarenju cilja klimatske neutralnosti. Ova inovacija ne samo da će smanjiti emisije CO₂, već predstavlja konkretan korak prema postizanju ambicioznih ciljeva Zelenog plana EU. Partnerstvo s TKES-om omogućava nam da zajedničkim naporima napredujemo prema održivijoj budućnosti.

3.6. EU taksonomija

EU taksonomija je ključni dio ambicije Europske unije (u nastavku EU) da postane prvi klimatski neutralan kontinent do 2050. godine. Taksonomija predstavlja klasifikacijski sustav koji pomaže investitorima i ostalim dionicima na tržištu da prepoznaju održive ekonomske djelatnosti. Osnovna uredba 2020/852 postavlja okvir za EU taksonomiju, a usvojena je u lipnju 2020. godine te definira kriterije za određivanje je li ekonomska djelatnost okolišno održiva.

EU taksonomija definira šest okolišnih ciljeva:

1. Ublažavanje klimatskih promjena (climate change mitigation - CCM) – definira djelatnosti koje smanjuju emisiju stakleničkih plinova;
2. Prilagodba klimatskim promjenama (climate change adaptation – CCA) – definira djelatnosti koje pomažu prilagodbi na postojeće ili očekivane klimatske promjene;
3. Održivo korištenje i zaštita voda i morskih resursa (the sustainable use and protection of water and marine resources – WTR) – definira djelatnosti koje doprinose održivom upravljanju vodama;
4. Prijelaz na cirkularnu ekonomiju (the transition to a circular economy – CE) – definira djelatnosti koje promiču resursnu učinkovitost i smanjenje otpada;
5. Prevencija i kontrola onečišćenja (pollution prevention and control – PPC) – definira djelatnosti koje sprječavaju ili kontroliraju zagađenje;
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava (the protection and restoration of biodiversity and ecosystems - BIO) - definira djelatnosti koje čuvaju ili obnavljaju ekosustave.

Da bi pojedina ekonomska djelatnost navedena u bilo kojem od okolišnih ciljeva bila okolišno održiva, potrebno je da ta djelatnost zadovoljava kriterij značajnog doprinosa, kriterij ne nanošenja bitne štete (Do No Significant Harm - DNSH) te da se provodi u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama.

Pri sastavljanju ovog izvješća o EU taksonomiji, osim osnovne uredbi, uzete su u obzir i sve delegirane uredbe vezane uz EU taksonomiju:

1. Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2139 od 4. lipnja 2021. koja postavlja tehničke kriterije za djelatnosti koje značajno doprinose ublažavanju klimatskih promjena ili prilagođavanju klimatskim promjenama;
2. Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 od 6. srpnja 2021. koja uređuje sadržaj i prikaz informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća;
3. Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/1214 od 9. ožujka 2022. koja se odnosi na izmjene ekonomske djelatnosti u određenim energetske sektorima te specifične javne objave informacija o tim ekonomskim djelatnostima;
4. Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2485 od 27. lipnja 2023. koja nadopunjuje ekonomske djelatnosti i tehničke kriterije za ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbu klimatskim promjenama;
5. Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2486 od 27. lipnja 2023. koja postavlja tehničke kriterije za djelatnosti koje značajno doprinose održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa, prelasku na kružno gospodarstvo, sprečavanju i kontroli onečišćenja ili zaštiti i obnovi bioraznolikosti i ekosustava te koja nadopunjuje sadržaj i prikaz javnih objava informacija poduzeća.

Ključni pokazatelji uspješnosti prema EU taksonomiji

S obzirom da se ekonomske djelatnosti navedene unutar okolišnih ciljeva ne odnose samo na djelatnosti za koje je društvo registrirano (NACE kodovi), Grupa KONČAR – D&ST (u nastavku Društvo ili Grupa) provela je i ove godine snimanje svih svojih aktivnosti kako bi utvrdila ekonomske djelatnosti relevantne za EU taksonomiju. Nakon što su utvrđene relevantne djelatnosti, Grupa je izračunala Ključne pokazatelje uspješnosti (u nastavku KPU) prihoda, capexa i opexa. U procesu utvrđivanja ekonomskih djelatnosti i izračuna KPU-ova sudjelovao je multidisciplinarni tim koji pokriva razna područja unutar Grupe kako bi se osigurala točnost i transparentnost informacija i izračuna. Pri izračunu KPU-ova, posebna pozornost

dana je izbjegavanju dvostrukog uračunavanja, što predstavlja princip unutar EU taksonomije koji osigurava da se jedna ekonomska djelatnost ne može računati više puta za doprinos različitim ekološkim ciljevima ili za različite subjekte.

Pri izvještavanju za 2022. godinu, osnovna djelatnost Grupe KONČAR – D&ST nije bila zahvaćena EU taksonomijom, međutim, sa stupanjem na snagu Delegirane uredbe komisije (EU) 2023/2485, propisane su dodatne djelatnosti unutar okolišnog cilja ublažavanje klimatskih promjena 3.20. (Proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos) i 3.19 (Proizvodnja sastavnih dijelova željezničkih vozila), koja se odnosi djelomično na osnovnu djelatnost Grupe.

Za izračun ključnih pokazatelja uspješnosti prema EU taksonomiji u 2023. godini su korišteni podaci cijele Grupe KONČAR – D&ST za razliku od 2022. godine. U narednim godinama će to biti zakonska obveza te smo iz tog razloga izračun prilagodili budućim zahtjevima.

U nastavku su objašnjeni izračunati KPU-ovi prihodi, capex i opex, a tablice obvezne za objavu sukladno delegiranoj uredbi (EU) 2021/2178, odnosno njezinoj izmjeni 2023/2026 objavljene su u prilogu ovog izvješća.

Prihod od taksonomski prihvatljivih i taksonomski usklađenih djelatnosti

Grupa KONČAR – D&ST je tijekom 2023. godine ostvarila prihode od nekolicine taksonomski prihvatljivih djelatnosti, i ti su prihodi bili u 2023. godini materijalno značajni u odnosu na ukupno ostvarene prihode od proizvodnje i prodaje transformatora koji su uključeni od 2023. godine u ekonomske djelatnosti EU taksonomije kako je ranije navedeno (djelatnost 3.20). U nastavku je pregled taksonomski prihvatljivih djelatnosti od kojih je KONČAR – D&ST ostvario prihode u 2023. godini:

Grana	Odjeljak	Naziv djelatnosti	Ostvareni prihodi 000 EUR
3. Prerađivačka industrija (CCM)	3.19.	Proizvodnja sastavnih dijelova željezničkih vozila	2.042
	3.20.	Proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos	151.774
5. Usluge (CE)	5.2.	Prodaja rezervnih dijelova	139
	5.4.	Prodaja rabljene robe	16
5. Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanacija (CCM)	5.5.	Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	1.160
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama (CCM)	7.7.	Kupnja i vlasništvo nad zgradama	248
UKUPNO BROJNIK			155.379
UKUPNO NAZIVNIK			342.294
% Taksonomski prihvatljivi prihodi			45%
% Taksonomski neprihvatljivi prihodi			55%

Najveći dio prihoda Grupe KONČAR – D&ST dolazi od jednog dijela asortimana proizvodnje transformatora - djelatnosti koja je taksonomski prihvatljiva, što znači da svojim djelovanjem može značajno pridonijeti smanjenju emisije stakleničkih plinova i na taj način u velikoj mjeri pridonijeti ostvarenju prvog okolišnog cilja, ublažavanje klimatskih promjena. Najveći dio taksonomski prihvatljivih prihoda Društvo generira prihodima od prodaje distributivnih transformatora snage od 50 do 8000 kVA i maksimalnog pogonskog napona do 36 kV (djelatnost 3.20) te prihoda od transformatora koji se koriste kao sastavni dijelovi željezničkih vozila (djelatnost 3.19). Iz navedenog proizlazi značajno povećanje pokazatelja u odnosu na prethodnu godinu kada ista djelatnost nije bila taksonomski prihvatljiva. Osim toga tu su prihodi od prodaje rabljene robe, prodaje rezervnih dijelova, prodaje neopasnog otpada te prihod od najma nekretnina.

Niti jedna od prepoznatih gospodarskih djelatnosti ne ispunjava kriterije znatnog doprinosa te ne mogu biti usklađene s EU taksonomijom. Za eventualno buduće usklađivanje bi trebalo utvrditi koje djelatnosti mogu udovoljiti propisanim kriterijima.

Postotak prihoda prema okolišnim ciljevima je kako slijedi:

Udio prihoda/ukupni prihodi

	Usklađene s taksonomijom po cilju	Taksonomski prihvatljive po cilju
CCM	0,00%	45,35%
CCA	0,00%	0,00%
WTR	0,00%	0,00%
CE	0,00%	0,05%
PPC	0,00%	0,00%
BIO	0,00%	0,00%

Kapitalni rashodi (KPU CAPEX)

Capex uključuje sve kapitalizirane nabave koje se tiču materijalne i nematerijalne imovine, imovine s pravom korištenja, ulaganja u nekretnine i slično.

Grana	Odjeljak	Naziv djelatnosti	Generirani capex 000 EUR
3. Prerađivačka industrija (CCM)	3.20	Proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos	3.140
6. Prijevoz (CCM)	6.5.	Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	98
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.2	Obnova postojećih zgrada	213
	7.6	Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora	8
	7.7	Kupnja i vlasništvo nad zgradama	5.107
UKUPNO BROJNIK			8.566
UKUPNO NAZIVNIK			14.860
% Taksonomski prihvatljiv Capex			58%
% Taksonomski neprihvatljiv Capex			42%

Najveći dio taksonomski prihvatljivih kapitaliziranih troškova Grupa KONČAR – D&ST je u 2023. godini generirala kroz stjecanje 51% udjela u društvu Ferokotao čime je Grupa imala efekt stjecanja građevinskih objekata ali i opreme navedenog ovisnog društva. S obzirom da Ferokotao proizvodi kotlove i za druge eksterne kompanije koje proizvode transformatore, oprema je priznata u postotku prihoda koja Ferokotao ostvaruje od prodaje kotlova Grupi KONČAR – D&ST u odnosu na ukupne poslovne prihode te ona za 2023. godinu iznosi 1.385 tisuća EUR.

Osim navedenoga značajna je i kupnja opreme za proizvodnju transformatora koji su u 2023. godini prepoznati kao prihvatljivi u sklopu prerađivačke industrije, točka 3.20.

Što se tiče djelatnosti 7.7., iznos od 5.047 tisuća EUR se odnosi na građevinske objekte društva Ferokotao.

U odnosu na prethodnu godinu, došlo je do pada taksonomski prihvatljivog Capex-a jer je Grupa u 2022. godini imala značajnu nabavu nekretnina radi povećanja proizvodnih kapaciteta KONČAR – D&ST-a te postavljanja solarne elektrane.

Postotak kapitalnih rashoda prema okolišnim ciljevima je kako slijedi:

Udio kapitalnih rashoda/ukupnih kapitalnih rashoda

	Usklađene s taksonomijom po cilju	Taksonomski prihvatljive po cilju
CCM	0,00%	57,64%
CCA	0,00%	0,00%
WTR	0,00%	0,00%
CE	0,00%	0,00%
PPC	0,00%	0,00%
BIO	0,00%	0,00%

Operativni rashodi (KPU OPEX)

Opex uključuje: troškove održavanja dugotrajne imovine, nekaptalizirane troškove istraživanja i razvoja te nekaptalizirane troškove najma..

Grana	Odjeljak	Naziv djelatnosti	Generirani opex 000 EUR
3. Prerađivačka industrija (CCM)	3.20	Proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos	262
6. Prijevoz (CCM)	6.5.	Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	144
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama	7.3	Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost	216
	7.6	Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora	10
	7.7	Kupnja i vlasništvo nad zgradama	267
9. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (CCM)	9.1	Istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom	1.078
UKUPNO BROJNIK			1.977
UKUPNO NAZIVNIK			5.042
% Taksonomski prihvatljiv Opex			39%
% Taksonomski neprihvatljiv Opex			61%

Najznačajniji dio taksonomski prihvatljivog Opex-a odnosi se na kupnju i vlasništvo nad zgradama, te istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom. Ostatak se odnosi na trošak plaća osoblja održavanja u postotku koji se odnosi na proizvodnju transformatora prepoznatih unutar djelatnosti 3.20., zatim prijevoz, te ostale građevinske djelatnosti. Kategorija 9.1. Istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom u 2023. prepoznata je kao taksonomski prihvatljiva djelatnost te je zabilježen njen značajan doprinos kao i prethodne godine te je taksonomski prihvatljivi Opex-a ostao na razinama prethodne godine.

Postotak operativnih rashoda prema okolišnim ciljevima je kako slijedi:

Udio operativnih rashoda/ukupnih kapitalnih rashoda

	Usklađene s taksonomijom po cilju	Taksonomski prihvatljive po cilju
CCM	0,00%	39,21%
CCA	0,00%	0,00%
WTR	0,00%	0,00%
CE	0,00%	0,00%
PPC	0,00%	0,00%
BIO	0,00%	0,00%

KPU Prihodi

Financijska godina 2023.		2023.	Kriterij znatnog doprinosa										Kriterij nenanošenja bitne štete (h)								
Ekonomске djelatnosti (1)																					
Tekst		Oznaka (a)(2)	Prihodi (3)	Udio prihoda godina 2023. (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjena (6)	Voda (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjena (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)	Minimalne zaštitne mjere (17)	Udio prihoda od taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) djelatnosti, za 2022. (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)	
A. TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																					
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)			0	0%																	
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom)(g)																					
Proizvodnja sastavnih dijelova željezničkih vozila		CCM 3.19	2.042	0,60%	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	0%			
Proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos		CCM 3.20	151.774	44,34%	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	0%			
Prodaja rezervnih dijelova		CE 5.2	139	0,04%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N	N/EL								0%			
Prodaja rabljene robe		CE 5.4	16	0,00%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N	N/EL								0%			
Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru		CCM 5.5	1.160	0,34%	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,41%			
Kupnja i vlasništvo nad zgradama		CCM 7.7	248	0,07%	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,11%			
Prihodi od taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2.)			155.379	45,39%	45,35%	0%	0%	0%	0,05%	0%								0,52%			
A. Prihodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)			155.379	45,39%	45,35%	0%	0%	0%	0,05%	0%								0,52%			
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																					
Prihodi od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti			186.915	54,61%																	
UKUPNO			342.294	100,00%																	

CCM: Ublažavanje klimatskih promjena;
 CCA: Prilagodba klimatskim promjenama
 WTR: Vodni i morski resursi
 CE: Kružno gospodarstvo
 PPC: Sprečavanje i kontrola onečišćenja
 BIO: Bioraznolikost i ekosustavi

KPU CapEX

Financijska godina 2023.		2023.		Kriterij znatnog doprinosa										Kriterij nenaonošenja bitne štete (h)																											
Ekonomске djelatnosti (1)		Oznaka (a)(2)		Prihodi (3)		Udio prihoda godina 2023. (4)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)		D: N/ N/EL (b) (c)					
A. OKOLIŠNO ODRŽIVE DJELATNOSTI				0		0%		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)					
A.1. Okolišno održive djelatnosti (uskladene s taksonomijom)				0		0%		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)			
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neuskladene s taksonomijom)(g)				0		0%		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)		EL: N/EL(f)			
Proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos		CCM 3.20	3.140	21,13%	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarstvenim vozilima		CCM 6.5	98	0,66%	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura za osobnu mobilnost, biciklistička logistika		CCM 6.13	0	0,00%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Obnova postojećih zgrada		CCM 7.2	213	1,43%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora		CCM 7.6	8	0,05%	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Kupnja i vlasništvo nad zgradama		CCM 7.7	5107	34,37%	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Kapitalni rashodi od taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neuskladene s taksonomijom) (A.2.)			8.566	57,64%	57,64%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
A. Kapitalni rashodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)			8.566	57,64%	57,64%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																																									
Kapitalni rashodi od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti			6.294	42,36%																																					
UKUPNO			14.860	100,00%																																					

Financijska godina 2023.		2023.		Kriteriji znatnog doprinosa										Kriteriji nenanošenja bitne štete (h)																											
Ekonomске djelatnosti (1)																																									
Tekst	Oznaka (a)(2)	Prihodi (3) tisuće EUR	Udio prihoda godina 2023. (4) %	D: N: N/EL (b) (c)		D: N: N/EL (b) (c)		D: N: N/EL (b) (c)		D: N: N/EL (b) (c)		D: N: N/EL (b) (c)		D: N: N/EL (b) (c)		D: N: N/EL (b) (c)		D: N: N/EL (b) (c)		Udio taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) Kapitalni rashodi, za 2022. (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)																			
				D: N: N/EL (b) (c)	EL: N/EL(f) (g)	D: N: N/EL (b) (c)	EL: N/EL(f) (g)	D: N: N/EL (b) (c)	EL: N/EL(f) (g)	D: N: N/EL (b) (c)	EL: N/EL(f) (g)	D: N: N/EL (b) (c)	EL: N/EL(f) (g)	D: N: N/EL (b) (c)	EL: N/EL(f) (g)	D: N: N/EL (b) (c)	EL: N/EL(f) (g)	D: N: N/EL (b) (c)	EL: N/EL(f) (g)																						
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)				0		0%																						0%													
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.1)				0		0%																						0%													
Proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos																						CCM 3.20		262		5,20%		N		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		0%	
Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima																						CCM 6.5		144		2,86%		N		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		2,56%	
Usluge cestovnog prijevoza robe																						CCM 6.6		0		0,00%		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		0,31%	
Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetsku učinkovitost																						CCM 7.3		216		4,28%		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		N		N/EL		2,37%	
Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora																						CCM 7.6		10		0,20%		N		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		0,00%	
Kupnja i vlasništvo nad zgradama																						CCM 7.7		267		5,30%		N		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		N/EL		14,52%	
Istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom																						CCM 9.1		1078		21,38%														17,41%	
Operativni rashodi taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2.)																						1.977		39,21%		39,21%		0%		0%		0%		0%		0%		0%		37,17%	
A. Operativni rashodi taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)																						1.977		39,21%		39,21%		0%		0%		0%		0%		0%		0%		37,17%	
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																																									
Operativni rashodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti																						3.065		60,79%																	
UKUPNO																						5.042		100,00%																	

Odgovornost prema našim zaposlenicima

KONČAR – D&ST neprekidno radi na
poboljšanju področja radne okoline, što
je od ključnog značaja za zaposlenike.

Zdravlje i sigurnost zaposlenika postavljeni su kao prioriteti, sa stalnim naporima da se osiguraju sigurno radno okruženje i učinkovito sprječavanje ozljeda na radu.

Raznolikim programima i mjerama, KONČAR – D&ST potiče razvoj znanja i vještina svojih zaposlenika, omogućujući im priliku za osobni i profesionalni napredak. Istovremeno, kontinuirano se radi na pružanju niza pogodnosti koje podržavaju dobrobit zaposlenika i potiču njihovu motivaciju te poboljšavaju životnu ravnotežu.

KONČAR – D&ST se snažno zalaže za promicanje raznolikosti, jednakosti i uključivosti u svojoj organizaciji i izvan nje. Različitim programima mentorstva, edukacije i podrške, gradimo poticajno okruženje koje potiče žene na daljnji profesionalni razvoj i uspon u karijeri.

Također, aktivno surađujemo sa studentskim organizacijama i obrazovnim institucijama kako bi bili u doticaju s mladim talentima i omogućili im uvid u stvarne poslovne prilike i izazove. Kontinuirana suradnja sa fakultetima i studentima od iznimne je važnosti za KONČAR – D&ST, čime nastoji privući najbolje talente na tržištu rada te osigurati kontinuitet inovacija i izvrsnosti u svom poslovanju.

4.1. Naši zaposlenici

99%

ugovora na neodređeno vrijeme u 2023. godini.

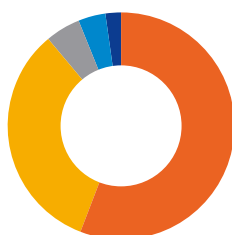
U 2023. godini KONČAR – D&ST je zapošljavao 766 osoba na puno radno vrijeme. Primjećuje se kontinuirani porast ukupnog broja zaposlenih tijekom tri godine promatranja. Broj zaposlenih povećao se s 678 u 2021. na 766 u 2023. godini, što ukazuje na stabilan rast tvrtke i širenje poslovanja. U KONČAR – D&ST-u posebnu pozornost posvećujemo pružanju stabilnih uvjeta zaposlenicima. Gotovo 99 % svih ugovora u KONČAR – D&ST-u čine ugovori na neodređeno vrijeme. Takav pristup odražava našu predanost dugoročnoj stabilnosti radne snage i doprinosi stvaranju sigurnijih radnih uvjeta te omogućuje dostojanstven život svim našim zaposlenicima.

Zaposleni u KONČAR – D&ST-u	2021.			2022.			2023.		
	M	Ž	Ukupno	M	Ž	TOTAL	M	Ž	Ukupno
Ukupan broj zaposlenih	540	138	678	589	155	744	611	155	766
Ugovor na određeno vrijeme	4	5	9	12	7	19	3	4	7
Ugovor na neodređeno vrijeme	536	133	669	577	148	725	608	151	759

*navedeni podaci izražavaju broj zaposlenika na dan 31.12.

Struktura zaposlenih prema stručnoj spremi (%)	2021.	2022.	2023.
Fakultetski obrazovani	34 %	33 %	33 %
Viša škola i prvostupnici	4 %	5 %	5 %
Srednja škola	56 %	56 %	56 %
Strukovne škole	3 %	4 %	4 %
Priučeni radnici s osnovnom školom	3 %	2 %	2 %

Struktura zaposlenih prema stručnoj spremi u 2023.

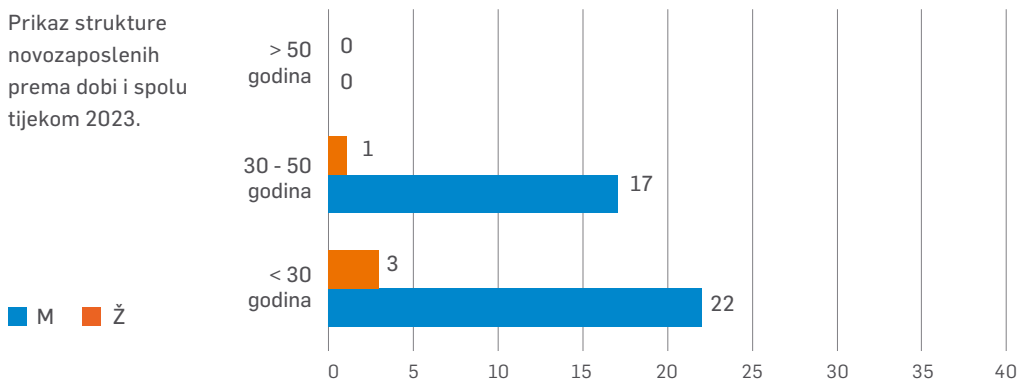
- Srednja škola 56 %
- Fakultetski obrazovani 33 %
- Viša škola i prvostupnici 5 %
- Strukovne škole 4 %
- Priučeni radnici s osnovnom školom 2 %

Dolasci	2021.				2022.				2023.			
	M		Ž		M		Ž		M		Ž	
	Br.	%	Br.	%	Br.	%	Br.	%	Br.	%	Br.	%
< 30 godina	20	43,5	4	8,7	31	35,2	7	8	22	51,2	3	7
30-50 godina	17	36,9	5	10,9	36	40,9	13	14,8	17	39,5	1	2,3
> 50 godina	0	0	0	0	1	1,1	0	0	0	0	0	0
Ukupno	37		9		68		20		39		4	

U tablici iznad prikazani su dolasci zaposlenika prema demografiji za prošla tri izvještajna razdoblja. Prikazani postoci se odnose na dolaske određene dobne i rodne skupine u odnosu na sve dolaske u toj godini. Zapošljavanje mladih radnika (mladih od 30 godina) i radnika u dobi od 30 do 50 godina bilježi postupan porast, što potvrđuje interes mladih talenata i radnika s iskustvom za zapošljavanje u KONČAR – D&ST-u. Iz tablice odlazaka vidljivo je da je ukupni broj odlazaka povećan tijekom i nakon pandemije Covid-19, no oni ostaju relativno stabilizirani. Navedeni trendovi upućuju na važnost implementacije mjera zadržavanja zaposlenika te uvođenja razvojnih planova kako bi se osigurali stabilnost i kontinuitet te potaknulo zaposlenike da razvijaju svoju karijeru u KONČAR – D&ST-u.

Prikaz strukture novozaposlenih prema dobi i spolu tijekom 2023.

Odlasci	2021.				2022.				2023.			
	M		Ž		M		Ž		M		Ž	
	Br.	%	Br.	%	Br.	%	Br.	%	Br.	%	Br.	%
< 30 godina	0	0	0	0	3	16	0	0	6	24	1	4
30-50 godina	6	31,6	0	0	10	53	1	5	9	36	2	8
> 50 godina	9	47,4	4	21	4	21	1	5	5	20	2	8
Ukupno	15		4		17		2		20		5	

Fluktuacija	2021.	2022.	2023.
Ukupna godišnja stopa fluktuacije	2,6 %	3,0 %	3,3 %
Godišnja stopa neželjene fluktuacije	0,8 %	1,9 %	1,85 %
Godišnja stopa željene fluktuacije	1,8 %	1,1 %	1,45 %

Radnici koji nisu zaposlenici

KONČAR – D&ST je sklopio ugovor za čišćenje prostora s vanjskom tvrtkom za čišćenje putem koje je u 2023. godini bilo zaposleno ukupno 12 zaposlenika vanjske tvrtke. U 2022. i 2021. taj broj je iznosio 11. Udio radnika koji nisu zaposlenici naprema onima koji to jesu je u 2023. iznosio 1,43 %.

Studentske prakse i pripravništva

Studentske prakse i programi za praktikante predstavljaju važan stup održivosti za KONČAR – D&ST u razvoju ljudskih potencijala, osiguravajući direktnu interakciju s budućim talentima i inovatorima. Ovi programi ne samo što doprinose obrazovanju mladih stručnjaka, već i osiguravaju da KONČAR – D&ST ostane na čelu tehnoloških inovacija i zelenih rješenja. Održavanje kontakta s talentiranim pojedincima ključno je za očuvanje konkurentnosti na tržištu. To nam omogućava pristup novim idejama, perspektivama, sposobnostima i vještinama koje su ključne za daljnji uspjeh i dugoročnu održivost. Studentske prakse i pripravništva su u KONČAR – D&ST-u regulirani Pravilnikom o učeničkim i studentskim praksama.

KONČAR – D&ST već duži niz godina njeguje suradnju sa studentima, stoga nudi programe pripravništva i studentske prakse, a broj studenata u poduzeću je u promatranim razdobljima ostao stabilan te približno isti kroz sve tri godine. U proteklom 2023. godini imali smo posjete većeg broja studenata Fakulteta strojarstva i brodogradnje, koji su obaveznu stručnu praksu odradili u Odjelu konstrukcije SET. Studentima je, osim mogućnosti da nauče raditi u programu CATIA (*Computer Aided Three-dimensional Interactive Application*) na visokoj razini, dana prilika da upoznaju proizvod, proizvodni proces, kao i dinamiku rada u ovako velikoj tvrtki. S druge strane, rukovoditelji su imali priliku upoznati studente na nešto višoj razini te njihov boravak kod nas iskoristiti za stvaranje „bazena“ potencijalnih budućih zaposlenika.

Pripravnici i praktikanti	2021.		2022.		2023.	
	Br.	%	Br.	%	Br.	%
Studenti	33	4,87 %	37	4,97 %	34	4,43 %
Stručna praksa	16	2,35 %	21	2,82 %	22	2,87 %
Pripravnici	5	0,74 %	6	0,80 %	4	0,52 %
Ukupno	54	7,96 %	64	8,59 %	60	7,82 %

KONČAR – D&ST aktivno dodjeljuje stipendije pod nazivom "Postani stipendist", a potpore su namijenjene izvrsnim studentima različitih fakulteta. Osim financijske potpore, tijekom preostalog perioda školovanja stipendisti dobivaju mogućnost izrade diplomskog rada na temu povezanu s transformatorskom industrijom te mogućnost zasnivanja pripravničkog radnog odnosa u KONČAR – D&ST-u nakon završetka studija. Više o ovoj mjeri moguće je pročitati u poglavlju [6. KONČAR – D&ST u zajednici](#).

4.2. Raznolikost i jednake mogućnosti

Pravo na dostojanstven rad i nediskriminaciju čvrsto su utkani u našim vrijednostima. Stvaranje radnog okruženja u kojem se svi zaposlenici osjećaju sigurno i prihvaćeno važno je našoj organizaciji. KONČAR – D&ST aktivno promiče jednakost među svim zaposlenicima, bez obzira na osobne karakteristike kao što su spol, dob, nacionalnost, etničko podrijetlo, rasna, vjerska ili politička pripadnost, jezik, socijalni ili ekonomski status te seksualna orijentacija, što je jasno definirano Kodeksom poslovnog ponašanja koji čvrsto zabranjuje bilo kakvo ponašanje koje bi moglo ugroziti dostojanstvo naših zaposlenika ili stvoriti neprijateljsko radno okruženje.

Uz Kodeks poslovnog ponašanja koji je javno dostupan dokument, KONČAR – D&ST svojim internim pravilnicima oblikuje specifične aspekte poslovanja koji promiču jednake mogućnosti. Pravilnik o radu osigurava jasno definirane procedure i prava zaposlenika u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim standardima dok Pravilnik o zapošljavanju detaljno regulira procese zapošljavanja, naglašavajući jednakost kandidata. Također, Pravilnik o poslijediplomskim i diplomskim studijima i sudjelovanju društva u njihovom financiranju reflektira predanost tvrtke razvoju ljudskih potencijala, osiguravajući transparentne kriterije za sudjelovanje u obrazovnim programima i poticaje za cjeloživotno učenje. Svi ovi dokumenti zajedno tvore čvrstu strukturu koja osigurava pravedno, etično i transparentno upravljanje u radnoj okolini.

Kako bismo podržali transparentnost i etičnost, zaposlenicima je na raspolaganju kanal za prijavu pritužbi. Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo prijave nepravilnosti vezanih za diskriminaciju. Mehanizmi izražavanja zabrinutosti su u poglavlju [5. Transparentno i etično upravljanje](#).

Poštene naknade i nagrade

Utemeljeni sustav naknada i nagrađivanja u KONČAR – D&ST-u, utemeljen na Zakonu o radu te propisan internim Pravilnikom o radu i Pravilnikom o plaćama, nagrađivanju i napredovanju, ključan je za osiguranje pravednosti i transparentnosti u isplati plaća. Ovi propisi omogućuju da zaposlenici dobivaju jednaku plaću za jednaki rad, temeljenu na stupnjevanju složenosti radnih mjesta i procjeni radnog učinka, te pružaju strukturu za određivanje osnovne plaće, dodatka te varijabilnih dijelova, uz dodatne pogodnosti kao što su rad u posebnim uvjetima ili bonusi vezani uz rezultate poslovanja poduzeća.

Od 1. lipnja 2023. u KONČAR – D&ST-u je na snazi revidirani Pravilnik o plaćama, nagrađivanju i napredovanju koji jasno definira strukturu plaća i osnovu za određivanje istih. Svaki radnik ima pravo na osnovnu plaću te na varijabilni dio plaće koji ovisi o osobnom učinku i radnim rezultatima. Osim toga, dodaci na plaću se određuju za rad u posebnim uvjetima, kao što su noćni i smjenski rad, rad nedjeljom i blagdanima, te prekovremeni rad. Za radnike u proizvodnji prekovremeni sati se financijski nadoknađuju, što je uređeno Pravilnikom o plaćama, nagrađivanju i napredovanju. Radnici s kliznim radnim vremenom ostvareni višak radnih sati mogu koristiti kao slobodne sate ili slobodne dane.

U 2023. godini osnovica za plaću je povećana za 23 %, ukinut je dodatak na minuli rad i uračunat u osnovicu. Zaposlenicima se omogućavaju dodatne pogodnosti novčane i nenovčane prirode, čiji iznos i opseg propisuje poseban prilog uz pravilnik, koji se ažurira svake godine. Nagrada za rad i osobni učinak pojedinog zaposlenika vezana je uz rezultate rada i poslovanja poduzeća, a dodjeljuje se u obliku bonusa koji se određuje na temelju ostvarenih rezultata poslovanja u određenoj poslovnoj godini. Božićnica, Uskrsnica i regres su neoporezive naknade isplaćene u maksimalnom neoporezivom iznosu prema Zakonu o porezu na dohodak. Napredovanje zaposlenika moguće je tijekom cijelog radnog vijeka, a odluke o napredovanju donosi Uprava na temelju prijedloga upravnog tijela za upravljanje ljudskim potencijalima i rukovoditelja odjela, uz objektivnu procjenu radnog učinka.

Rodna ravnopravnost u KONČAR – D&ST-u

Svjesni smo važnosti rodne ravnopravnosti i osiguravanja jednakih prilika za sve. Analizirajući kretanja zaposlenika po spolu u protekle tri godine, primjećujemo pozitivan trend u povećanju broja žena zaposlenih u svim dobima. Posebno se ističe postupan porast broja zaposlenih žena te osoba mladih od 30

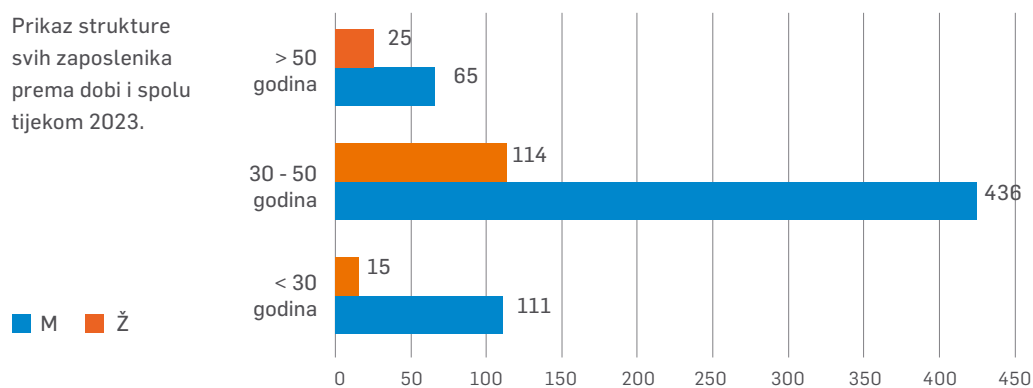

godina, što ukazuje na angažman KONČAR – D&ST-a u privlačenju i zadržavanju mladih talenata. Također, broj zaposlenih žena u srednjoj i starijoj dobi ostaje relativno stabilan, što sugerira da KONČAR – D&ST uspijeva održavati ravnotežu između spolova na svim razinama. Ova kretanja ukazuju na našu predanost u pružanju podrške ženama u karijernom razvoju.

Ukupna raznolikost zaposlenika	2021.		2022.		2023.	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž
< 30 godina	99	12	116	16	111	15
30-50 godina	380	103	410	114	436	114
> 50 godina	61	23	63	25	65	25

Omjer muškaraca i žena	2021.		2022.		2023.	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Uprava	80 %	20 %	80 %	20 %	80 %	20 %
Menadžment	73 %	27 %	73 %	27 %	73 %	27 %

Prikaz strukture svih zaposlenika prema dobi i spolu tijekom 2023.

Inženjerka godine

Zaposlenici KONČAR – D&ST-a anonimnim elektronskim glasovanjem izabrali su mag. ing. elektrotehničke **Draganu Gašić**, rukovoditeljicu Projektnog odjela srednje energetske transformatora, za D&ST-ovu Inženjerku godine. Dragana će kao kandidatkinja KONČAR – D&ST-a sudjelovati u prvom izdanju izbora Inženjerke godine u okviru inicijative kojom se široj javnosti želi predstaviti inženjerke iz poduzeća diljem Hrvatske te na taj način inspirirati mlade djevojke za inženjersku karijeru i jačati veze između gospodarstva i sustava obrazovanja.

Jednakost plaća između žena i muškaraca

U travnju 2023. KONČAR – D&ST je postao prva hrvatska organizacija koja je zaprimila certifikat INC.Q EQUAL PAY Certificate. Certifikat se temelji na standardu koji potvrđuje da osiguravamo potpunu jednakost plaća između žena i muškaraca za jednake poslove ili jednakovrijedne poslove te da ne postoji rodna diskriminacija u odnosu na plaće. Metrika koja se koristi za verifikaciju jest razlika u prosječnoj bruto plaći između žena i muškaraca koji obavljaju jednak posao ili poslove jednake vrijednosti. Valjanost certifikata je tri godine, nakon čega se provodi verifikacija kako bi se osiguralo da organizacija i dalje poštuje standarde koji su postavljeni za ostvarivanje certifikacije. Ova potvrda s važnim predznakom - rednim brojem 1, potvrđuje da su u KONČAR – D&ST-u sve kolegice i kolege i pravedno i jednako vrednovani za svoje doprinose, bez obzira na spol što nam je izrazito bitno.

Ravnoteža između poslovnog i privatnog života

Roditeljski dopust

KONČAR – D&ST omogućava korištenje prava na roditeljski dopust svim svojim zaposlenicima, aktivno se potiče zaposlenike na uzimanje roditeljskog dopusta bez obzira na spol. Štoviše, tijekom 2023. i 2022. godine primjećuje se pozitivan trend pri čemu sve više muškaraca uzima očinski dopust, što je dokaz da postoji poticajno ozračje za uzimanje očinskog dopusta. U 2023. su čak 24 muškarca uzela roditeljski dopust, dok ih je u 2022. bilo 15. Bitno nam je da naši zaposlenici osjećaju da njihovi osobni ciljevi i želje usklađeni s organizacijskim vrijednostima i ciljevima, a stvaranje poticajne atmosfere za ostvarivanje obitelji je dio te vizije.

Pravo na roditeljski dopust	2021.		2022.		2023.	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Ukupan broj zaposlenika koji imaju pravo na roditeljski dopust	244	56	256	54	269	52
Ukupan broj zaposlenika koji su iskoristili pravo na roditeljski dopust	10	8	15	5	24	10
Ukupan broj zaposlenika koji se vratio na posao nakon završetka roditeljskog dopusta	10	8	15	5	24	10
Stopa povratka na posao* zaposlenika koji su iskoristili pravo na roditeljski dopust	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Ukupan broj zaposlenika koji se vratio na posao nakon završetka roditeljskog dopusta, a koji je ostao zaposlen i 12 mjeseci po povratku na posao	10	8	14	5	100	100
Stopa zadržavanja na poslu** zaposlenika koji su iskoristili pravo na roditeljski dopust	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

* Stopa povratka na posao = Ukupan broj zaposlenika koji su se vratili na posao nakon roditeljskog dopusta / Ukupan broj zaposlenika koji su se trebali vratiti na posao nakon roditeljskog dopusta x 100

** Stopa zadržavanja na poslu = Ukupan broj zaposlenika koji su po povratku na posao bili zaposleni 12 mjeseci kasnije nakon roditeljskog dopusta / Ukupan broj zaposlenika koji se vratili s roditeljskog dopusta u prethodnom izvještajnom razdoblju/ima x 100

MAMFORCE standard

Iskrena želja da ostvarimo nediskriminirajuće radno okruženje za sve dovela nas je do još jedne važne zaslužene potvrde - u ožujku 2023. KONČAR – D&ST-u je dodijeljen MAMFORCE certifikat, čime se prihvaća detaljni akcijski plan stvaranja prijateljskog radnog okruženja za obitelj, majke i očeve. MAMFORCE osigurava da KONČAR – D&ST primjenom najboljih praksi, znanja i alata učini radnu okolinu još uravnoteženijom u pomirenju privatnog i poslovnog života, posvećenu jednakosti spolova i stvaranju jednakih mogućnosti za sve. U svrhu ostvarivanja ove certifikacije napravljen je payroll mapping prilikom kojeg se svaki element plaće detaljno mapira i povezuje s odgovarajućim poslovnim procesima, radnim zadacima i rezultatima rada. Također se uzimaju u obzir zakonski zahtjevi, industrijski standardi i interne politike organizacije. Ovaj proces omogućuje da se stekne bolji uvid u strukturu plaća, identificiraju potencijalnih problema ili neusklađenosti. Projektom ćemo omogućiti dodatne dobrobiti zaposlenicima, posebno majkama i očevima, ali i cijeloj zajednici, promicanjem životne ravnoteže i jednakosti zaposlenih.

U planu je razvijati i poseban *onboarding* proces za majke koje se vraćaju s porodiljnog dopusta, za koje se planira uvesti fleksibilniji radni režim u prvim tjednima po povratku na posao.

Osobe s invaliditetom

S obzirom na prirodu naše proizvodne djelatnosti, izravno zapošljavanje osoba s invaliditetom predstavlja izazov. Ipak, tijekom 2023. uspješno smo nastavili suradnju s Ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (URIHO). Ugovorom o poslovnoj suradnji sa zaštitnom radionicom, KONČAR – D&ST naručuje proizvodne dijelove iz asortimana URIHO-a te na taj način ispunjava zamjensku kvotu za zapošljavanje osoba s invaliditetom te, još važnije, podupire profesionalnu rehabilitaciju i socijalizaciju osoba s invaliditetom u zajednici. Za 2023. KONČAR – D&ST je kao obveznik kvotnog zapošljavanja ispunio zamjensku kvotu kojom je zamijenjeno zapošljavanje 63 osobe s invaliditetom.

Uključivanje zaposlenika

Važno nam je mišljenje naših zaposlenika. Oni aktivno predaju vlastite prijedloge za poboljšanje produktivnosti, smanjenje troškova, poboljšanje uvjeta na radnom mjestu, za zaštitu okoliša, zdravlja i sigurnosti na radu. Prikupljeni prijedlozi razmatraju se u sklopu integriranog Odbora za okoliš, zdravlje i sigurnost na radu koji se sastaje minimalno dva puta godišnje i u njemu sudjeluju i članovi Uprave. Kvalitetne inicijative prosljeđuju se zatim nadležnim direktorima ili rukovoditeljima kako bi se provele potrebne akcije.

KONČAR – D&ST često provodi i interna ispitivanja stavova svojih zaposlenika kako bi se prije donošenja određenih odluka razmotrili i stavovi radnika (npr. anketa o potrebi za nabavom novih podiznih stolova za radnike koji rade za računalom, anketa o potrebi za izgradnjom novog parkinga za bicikle i slično). Vodi se briga o tome da svi zaposlenici budu obuhvaćeni i imaju pristup anketi te su iste dostupne putem različitih kanal i medija. Nakon svake provedene ankete, zaposlenici se informiraju o rezultatima ankete te daljnjim koracima koji će biti poduzeti.

Interna komunikacija

U KONČAR – D&ST-u potiče se redovita i jasna interna komunikacija kojom se nastoji osigurati pravovremeni prijenos važnih informacija, olakšana suradnja i kvalitetni međuljudski odnosi. U skladu s time, objavljen je propis Uprave Komunikacije i inicijative, kojim se utvrđuju oblici komuniciranja, obveze i odgovornosti za uspostavljanje te održavanje interne i eksterne komunikacije u poslovanju KONČAR – D&ST-a.

U svrhu unaprjeđenja interne komunikacije u KONČAR – D&ST-u, pokrenut je projekt izrade intranet portala kako bi se stvorio jedinstveni online prostor dostupan svim zaposlenicima na kojemu će biti sadržane važne informacije, pravilnici, novosti u poslovanju i aktualne obavijesti te će biti omogućena međusobna razmjena informacija među zaposlenicima, poput primjerice Kupi-prodaj oglasa. Intranet portalu moći će pristupiti svi s vlastitih mobilnih uređaja ili računala. Isto tako, tijekom 2023. na razini Grupe KONČAR svim zaposlenicima je omogućen pristup društvenoj mreži Jenz, gdje mogu podijeliti privatne te službene informacije s drugim korisnicima Jenza unutar Grupe. Oglasne ploče postavljene su kod ulaza u svaku zgradu i proizvodni pogon, kao i elektronske oglasne ploče na kojima se redovito objavljuju sve važne informacije za zaposlenike KONČAR – D&ST-a. Na elektronskim oglasnim pločama moguće je objaviti i video materijal, što je posebno korisno za razne edukativne sadržaje (npr. teme iz zaštite na radu) ili prijenos važnih poruka.

KONČAR – D&ST kvartalno izdaje list Novosti sa svim aktualnim temama u poslovanju. List je dostupan svima u tiskanom obliku, a šalje se i u elektroničkom obliku na sve službene mail adrese zaposlenika.

U proteklom izvještajnom razdoblju, u svrhu jačanja duha zajedništva i suradnje, uvedena su *teambuilding* druženja za zaposlenike koja su osmišljena u suradnji sa zaposlenicima.

Godišnji razgovori

Pravilnik o godišnjim razgovorima u KONČAR – D&ST-u uspostavlja strukturu i smjernice za provođenje godišnjih evaluacija zaposlenika. Godišnji razgovor uključuje pregled postignuća zaposlenika u odnosu na postavljene ciljeve, pružanje konstruktivnog povratnog odgovora te postavljanje novih ciljeva za idući period. Ova evaluacija omogućuje zaposlenicima da smisleno unaprjeđuju svoje vještine, dok organizacija može identificirati i nagraditi izvrsnost te adresirati područja koja zahtijevaju poboljšanje. Kompletan proces godišnjeg ocjenjivanja osigurava transparentnost, motivira zaposlenike te podržava njihov profesionalni razvoj.

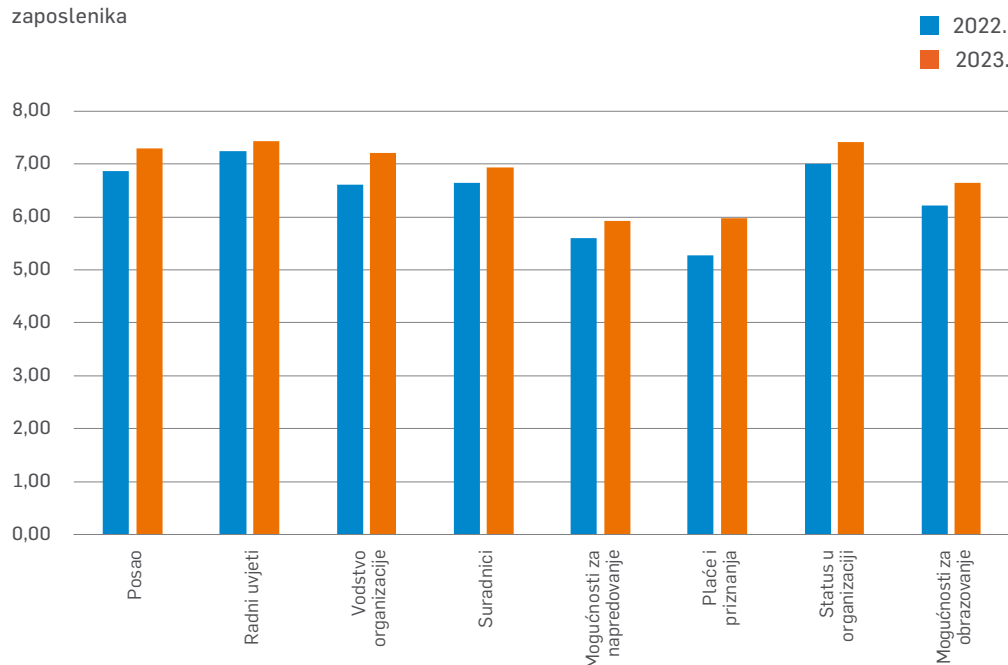

Ispitivanje zadovoljstva radnika

U studenom 2023. godine provedena je anketa na razini Grupe KONČAR s ciljem ispitivanja zadovoljstva zaposlenika po pojedinim društvima i na razini Koncerna. Anketom su obuhvaćeni svi zaposlenici KONČAR – D&ST-a, a anketiranje je provedeno na online platformi. Svrha anketnog ispitivanja je razumijevanje zadovoljstva i stavova zaposlenika prema pojedinim aspektima zaposlenja. Rezultati ankete služe kao podloga za izradu akcijskih planova s ciljem poboljšanja područja u kojima je prepoznata potreba. Anketi se odazvalo 47 % zaposlenika KONČAR – D&ST-a.

Zadovoljstvo zaposlenika je analizirano upitnikom zadovoljstva pojedinim aspektima posla, indeksom zadovoljstva zaposlenika i spremnosti zaposlenika da svoje poduzeće preporuče drugima kao mjesto za rad (eNPS). Prema ovogodišnjim rezultatima, zaposlenici KONČAR – D&ST-a iskazuju najveće zadovoljstvo radnim uvjetima, statusom u organizaciji i poslom. Razumiju da svojim radom doprinose ciljevima tima i organizacije, znaju što se od njih očekuje te imaju sva potrebna sredstva za rad. Također, smatraju da imaju adekvatnu ravnotežu privatnog i poslovnog života te zadovoljavajuću pomoć i podršku kolega.

Razina zadovoljstva zaposlenika

Rezultati na svim skalama zadovoljstva su viši 2023. godine u odnosu na prethodno mjerenje. Također, 2023. je viši indeks zadovoljstva zaposlenika - ESI (67,27 u odnosu na 62,77 u 2022.) i razina zadovoljstva i lojalnosti zaposlenika - eNPS (36 u odnosu na 22 u 2022.).

Zaposlenici su u manjoj mjeri zadovoljni plaćom i priznanjima te mogućnostima unaprjeđenja svoje karijere u poduzeću. No, prema eNPS pokazatelju **većina zaposlenika spremna je preporučiti KONČAR – D&ST kao poželjnog poslodavca.**

Kao rezultat ranije provedenih anketa o zadovoljstvu i prijedloga koje su tada iznijeli naši zaposlenici, već tijekom ove i prethodne godine su poduzete određene aktivnosti s ciljem poboljšanja uvjeta rada i zadovoljstva zaposlenika. Uvažavajući stavove koje su zaposlenici iznijeli u zadnjoj anketi, Uprava KONČAR – D&ST-a odlučila je:

- Poboljšati mogućnosti edukacije za zaposlenike u proizvodnji
- Formirati radnu skupinu s ciljem definiranja jasnijih kriterija za nagrađivanje zaposlenika
- Razmotriti i eventualno proširiti mogućnosti u okviru postojećeg sustava stručnog napredovanja zaposlenika

4.3. Zdravlje i sigurnost zaposlenika

Osigurati sigurno i zdravo radno okruženje temelj je za održavanje produktivnosti i učinkovitosti, ali i neupitna vrijednost koja jamči dugoročnu dobrobit naših zaposlenika. Naš glavni cilj je smanjiti incidenciju i ozbiljnost ozljeda na radu te osigurati brzo i učinkovito postupanje u slučaju da do ozljede dođe.

Osim zakonskim obvezama prema Zakonu o zaštiti na radu, KONČAR – D&ST unaprjeđuje sigurnost zaposlenika kroz sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu ISO 45001:2018. Pitanja zaštite na radu su dodatno interno razrađena i uređena Pravilnikom o zaštiti na radu. Pravilnik je dopunjen procedurama koje se odnose na raznovrsne specifične situacije. Ovakav pristup jamči adekvatnu procjenu rizika za sve radnike, poslove, mjesta rada, radna mjesta kao i treće strane koje su stalno ili povremeno prisutni u procesima. Svi rizici su obrađeni u procjeni rizika kao osnovnim alatom prepoznavanja opasnosti i mjerama zaštite. U izradu procjene rizika uključeni su svi radnici, viši i neposredni ovlaštenici i povjerenik radnika, bilo direktno (putem prijave nesukladnosti, inicijativa zaposlenika ili putem web alata) ili indirektno (preko višeg neposrednog organizacijskog nivoa - ovlaštenika, povjerenika radnika, te nadležnih poslovnih odbora).

Zdravljem i sigurnošću na radu upravlja se kroz Odbor Zaštite na radu (ZNR) te Odbor zaštite okoliša i zaštite zdravlja i sigurnosti na radu (HSE Odbor). Odbori djeluju usklađeno u svrhu rješavanja problematike iz navedenog područja. Uprava na godišnjoj bazi usvaja ciljeve uz pomoć kojih se provodi poboljšavanje cjelokupnog sustava i omogućava proaktivan pristup temama zdravlja i sigurnosti na radu. Procjena učinkovitosti sustava upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu redovito se provodi izvješćima Odbora, te internim i eksternim auditima. KONČAR – D&ST trenutno zapošljava tri stručnjaka zaštite na radu II. Stupnja. Zapošljavanjem trećeg člana, služba ZNR je u mogućnosti vršiti intenzivnije unutarnje nadzore i biti prisutnija u proizvodnim pogonima kroz savjet i pomoć zaposlenicima te rukovoditeljima u provedbi mjera zaštite na radu i zaštite od požara, kao i na unapređivanju postojećeg stanja.

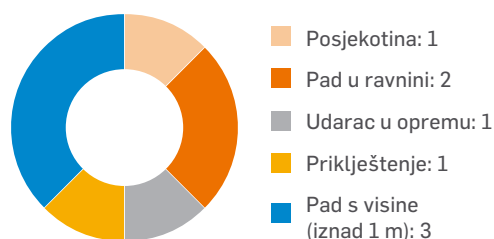

Svi zaposlenici prilikom zapošljavanja upućuju se na prve zdravstvene preglede kod specijaliste medicine rada s kojim društvo KONČAR – D&ST ima potpisan ugovor o suradnji. Prema dinamici zakonski propisanih obveza, zaposlenici koji rade na mjestima rada s posebnim uvjetima te pri radu s računalom upućuju se na periodične preglede, a u pojedinim slučajevima i na izvanredne preglede. U suradnji sa specijalistom medicine rada obavljaju se i nadzori pojedinih mjesta rada kako bi se utvrdile potrebne mjere i eventualno prilagođavanje uvjeta rada. Kroz sustavna izvješća na razini godine, specijalist medicine rada izvještava Upravu na Odborima ZNR-a o utvrđenom stanju pregledanih zaposlenika po pitanju profesionalnih bolesti te obolijevanja i bolesti povezanih s radom.

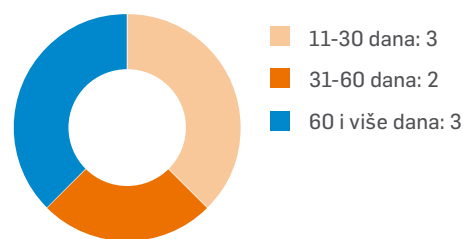
Svi zaposlenici, posjetitelji i pružatelji usluga u KONČAR – D&ST-u dužni su se pridržavati mjera zaštite zdravlja i sigurnosti propisanih zakonskom regulativom i procedurama, a uspostavljen je sustav pravila ponašanja i kretanja na lokaciji s kojim se svi posjetitelji upoznaju pri dolasku.

Ozljede na radu	2021.	2022.	2023.
Broj odrađenih sati	1.419.428	1.546.723	1.593.624
Broj radnika	678	744	766
Ozljede na radu	10	8	8
Pružena liječnička pomoć (MT)	10	8	8
Broj smrtnih slučajeva (FT)	0	0	0
Zabranjeni radni slučajevi (RW)	0	0	0
Izgubljeno radno vrijeme (LT)	10	8	8
Ukupan broj izgubljenih radnih sati	4.656	3.312	5.064
Ukupan broj izgubljenih radnih dana	582	414	633
Izgubljeno vrijeme po ozljedama (LTIR)	7,04	5,17	6,9
Koeficijent ozbiljnosti (TRIR)	14,09	10,34	10,04
Zabrane od strane inspekcije rada – ZNR (Rs)	0	0	0

Uzroci ozljeda u 2023. godini

Dani bolovanja po trajnosti

Tijekom posljednje tri godine, KONČAR – D&ST je pokazao značajan napredak u rezultatima svojih indikatora zaštite na radu, što se može pripisati uspješnim provođenjem mjera sigurnosti. Broj odrađenih sati, kao i broj radnika kontinuirano raste, a ozljede na radu i pružena liječnička pomoć smanjile su se i stabilizirale. Iako su izgubljeni radni sati i dani porasli u 2023., broj ozljeda ostao je konstantan, sugerirajući da su ozljede zahtijevale duži oporavak. Smanjenje izgubljenog vremena po ozljedama (LTIR) i koeficijenta ozbiljnosti (TRIR) ukazuje na poboljšanje sigurnosnih uvjeta, dok višegodišnje izostajanje zabrana od strane inspekcije rada pokazuje visoku usklađenost s propisima.

KONČAR – D&ST prepoznaje važnost uključenosti svih zainteresiranih strana kako bi se uklonile opasnosti na radnom mjestu te broj ozljeda sveo na minimum. U procesu zadobivanja ozljede na radu, svi ovlaštenici su educirani da postupaju u skladu sa organizacijskim procedurama te svaki incident prijavljuju prema propisanim metodologijama (5 zašto ili 8 D analiza).

Sve naše zaposlenike kontinuirano educiramo o temama zaštite na radu te ih potičemo da sudjelovanjem u inicijativama i prijavama interne nesukladnosti utječu na upravljanje sigurnošću. Svi navedeni oblici sudjelovanja su propisani procedurama, a zaposlenicima je na raspolaganju poseban mehanizam davanja pritužbi u segmentu zaštite zdravlja i sigurnosti.

Edukacije radnika u ovom segmentu su propisane zakonom, a ciljane edukacije kreiraju se i prema prepoznatim potrebama. Tako je u ovom izvještajnom razdoblju izvršeno osposobljavanje za rad na visini za više od 100 zaposlenika koji rade iznad jednog metra visine.

Nesukladnosti se sustavno obrađuju unaprijed definiranom procedurom, tj. metodom „5 zašto“, kojom se istražuje korijen uzroka te se opisuju poduzete radnje i verifikacije provedenih akcija. Sve navedene nesukladnosti prate se kroz alate praćenja, statusa i vrijednosti, a sukladno organizacijskim procedurama kojima je cilj otkloniti stvarne uzroke. Kontinuirano se radi na smanjenju broja nesukladnosti u sve četiri kategorije navedene u tablici.

Nesukladnosti	2021.	2022.	2023.
Postupci	14	8	5
Dokumentacija	12	18	6
Radni prostor	12	12	12
Potencijalno opasne situacije	10	6	8
Ukupno	48	44	31

U 2023. provedeno je grafičko označavanje protupožarnih znakova i planova evakuacije, napravljeno je razmještanje vatrogasnih aparata i obilježavanje svih sustava za gašenje požara oznakama kako bi se u proizvodnim halama unaprijedilo stanje te kako bi se omogućila izrada točnih grafičkih planova evakuacije. Isto tako, u rujnu 2023. odrađena je vježba evakuacije i spašavanja svih odjela u Hali 1 na simuliranu izvanrednu situaciju potresa koja je uspješno provedena. Vježba je pokazala i nedostatak opreme za spašavanje iz ruševina, nosila za nošenje ozlijeđenih i slabu uočljivost vatrogasnih aparata u prostoru. Temeljem navedenih saznanja, prostorije u pitanju će se dodatno opremiti odgovarajućom opremom.

4.4. Razvoj znanja i vještina

Profesionalni razvoj i obuka zaposlenika važni su za održavanje kvalitetne radne snage te privlačenje i zadržavanje najkvalitetnijih zaposlenika, a kako bismo mogli zadržati tržišnu prednost, unaprijediti postojeće i razviti nove proizvode i usluge.

KONČAR – D&ST sustavno i kontinuirano provodi ciljane aktivnosti osposobljavanja, usavršavanja i obrazovanja zaposlenika kako bi stekli potrebna znanja za uspješan rad i osobni razvoj. Na taj način osiguravamo kvalitetu naših proizvoda i usluga, praćenje trendova i tehnologija te rast inovativnosti.

Svake godine KONČAR – D&ST nastoji povećavati ulaganja u razvoj zaposlenika te razvijati prilagođene interne programe edukacije prema specifičnim potrebama, kao i osigurati pravovremeni i odgovarajući prijenos znanja razvojnim planovima. Za potrebe osposobljavanja zaposlenika i osiguravanja pristupačnosti edukacija razvijena je interna digitalna platforma na kojoj je dostupno više od 100 programa edukacije. U 2023. godini platformi je pristupilo 56 % zaposlenika.

Uz individualne razvojne planove i *inhouse* edukacije, u KONČAR – D&ST-u se potiču i financiraju diplomski, poslijediplomski specijalistički te doktorski studiji, što predstavlja vrlo važnu kariku i razvoju ljudskih potencijala. Zaposlenici KONČAR – D&ST-a redovito sudjeluju na domaćim i međunarodnim seminarima i kongresima.

Kontinuirano poboljšavamo onboarding proces, a svakom novom zaposleniku dodjeljuje se i mentor koji posebnu pozornost posvećuje učinkovitom uvođenju u posao novih zaposlenika. Tijekom 2023. godine pokrenut je proces unapređenja onboarding procesa zaposlenika na rukovodećim pozicijama te je u tu svrhu osmišljen Priručnik za nove menadžere koji detaljno upoznaje rukovoditelje s njihovim odgovornostima u okviru upravljanja ljudskim potencijalima te vrijednostima koje KONČAR – D&ST promiče u odnosima sa zaposlenicima.

Neki od glavnih pokazatelja uspješnosti su broj sati edukacije, postotak zaposlenika obuhvaćenih edukacijom te zadovoljstvo zaposlenika mogućnostima edukacije i pojedinačnim programima, što se ispituje na godišnjoj razini.

Udio zaposlenika obuhvaćenih edukacijama

2021.	2022.	2023.
56 %	58 %	92 %

Broj sati edukacije	2021.	2022.	2023.
Ukupno	17.100	20.700	20.333
Prosječno po zaposleniku	45	48	40

U 2023. godini, postotak obuhvaćenih edukacijama iznosi 92 %, a razlog velikog rasta je LEAN management edukacija koja je obuhvatila 381 zaposlenika (uglavnom pogonskih radnika) u trajanju od jednog sata. Stoga je prosječan broj sati edukacije po zaposleniku nešto niži u ovom izvještajnom razdoblju. Za 2021. i 2022. broj sati nije raščlanjen po kategorijama te je prikazan u ukupnom iznosu. Za 2023. godinu, a u svrhu postizanja veće transparentnosti, podaci se prate i zasebno za dvije kategorije: menadžment i zaposlenici.

Broj sati edukacije 2023.

Menadžment		Zaposlenici	
Ukupno	Prosječno	Ukupno	Prosječno
3.353	56	16.980	24

Edukacija po mjeri zaposlenika

KONČAR – D&ST pažljivo prati kompetencije zaposlenika prema njihovim radnim mjestima te stvara individualne godišnje planove razvoja kompetencija. Rukovoditelji i zaposlenici zajedno definiraju aktivnosti za profesionalni razvoj, uključujući mentorske programe, obuke na radnom mjestu i dodatno obrazovanje. Skupni programi poput radionica, seminara i internih treninga potiču timski rad i dijeljenje znanja. Redovita evaluacija programa osigurava njihovu učinkovitost i kontinuirano poboljšanje. Implementacija sustava procjene radnog učinka uvodi se na razini Grupe KONČAR, a potpuna implementacija procesa u KONČAR – D&ST-u očekuje se u 2024. godini, s planom obuhvaćanja višeg menadžmenta razine B-2.

Leadership akademija

Pokrenuta u 2022. godini na razini Grupe KONČAR, osigurava stalni napredak u pristupu upravljanju ljudskim resursima te adekvatnu prilagodbu promjena u očekivanjima zaposlenika. Edukacijski program je namijenjen razvoju kompetencija u području upravljanja, motiviranja i vođenja zaposlenika, a odvijao se kroz 5 modula. U 2023. godini sudjelovalo je 30 rukovoditelja iz KONČAR – D&ST-a.

KONČAR – D&ST ulaže u agilnost

U 2023. godini započeli smo u uvođenjem LEAN metodologije u KONČAR – D&ST. Nakon inicijalnih edukacija koje su održane kroz ožujak i travanj krenulo se u snimanje postojećeg stanja te su pokrenute prve aktivnosti provođenja LEAN alata u Reznom centru i proizvodnjama SET i DT. Trenutni naglasak je na implementaciji 5S alata te detekciji potencijalnih prilika za poboljšanje postojećih procesa kojima bi se olakšao i ubrzao trenutni način rada i poboljšali radni uvjeti. 5S metodologija je komponenta LEAN menadžmenta, riječ je o metodologiji koja unaprjeđuje način organizacije te vođenja radnog prostora i radnih zadataka s ciljem poboljšanja efektivnosti te eliminacijom gubitaka, poboljšanjem rasta i redukcijom složenih procesa. Ključne radnje pri implementaciji 5S metode su promatranje, analiza, suradnja te pronalazak i uklanjanje nepotrebnih stvari iz radnog okruženja.

Pametna srijeda

U okviru programa Pametna srijeda se već godinama organiziraju predavanja srijedom koja provode zaposlenici za zaposlenike te na taj način s kolegama interno razmjenjuju znanje. U 2023. godini se održalo sveukupno 12 pametnih srijeda, na kojima je sudjelovalo više od 500 polaznika i polaznica.

4.5. Benefiti za zaposlenike

KONČAR – D&ST brine za svoje zaposlenike te raznim novčanim i nenovčanim pogodnostima nastoji stvoriti poticajno radno okruženje i dodatno doprinijeti ravnoteži privatnog i poslovnog života te pravednoj kompenzaciji za rad.

Briga o dobrobiti zaposlenika prožima sve razine organizacije, od Uprave do samostalnih radnika, kako bi se osiguralo da su njihove potrebe i zadovoljstvo uvijek na prvom mjestu. Takav integrirani pristup doprinosi produktivnosti, angažmanu i općem zadovoljstvu zaposlenika.

Dodatne isplate
- božićnica,
regres,
uskrsnica...

Jubilarnе
nagrade

Uplate u 3.
mirovinski stup

Sufinancirani
topli obrok i
prijevoz

Mogućnosti
daljnje
edukacije,
usavršavanja i
napredovanja

Klizno radno
vrijeme za
radnike u
uredima

Multisport
kartica za
sudjelovanje
u sportskim i
rekreacijskim
sadržajima

Dopunsko
zdravstveno
osiguranje

Dodatno
zdravstveno
osiguranje -
sistematski
pregledi

Pogodnosti
za roditelje
- potpora za
novorođenče,
dar djeci
povodom sv.
Nikole

Otpremnina za
umirovljenje

Dodatne isplate i jubilarne nagrade

KONČAR – D&ST svojim zaposlenicima garantira dodatne isplate poput božićnice, regresa, uskrsnice, jubilarne nagrade, potpore za novorođenče te dar za djecu povodom blagdana sv. Nikole.

Uplate u treći mirovinski stup

KONČAR – D&ST potiče štednju u dobrovoljnom mirovinskom fondu po izboru (3. stup), te se svim zaposlenicima uplaćuje inicijalni iznos u fond po njihovom izboru. Ovisno o doprinosu samog zaposlenika, na kraju godine KONČAR – D&ST uplaćuje iznos do najvišeg neoporezivog iznosa za tu svrhu, do maksimuma od 663 EUR.

Topli obrok i prijevoz

Svi zaposlenici ostvaruju pravo na naknadu za prehranu te prijevoz. Naknada za prehranu se koristi ili kao mjesečni fiksni iznos u visini najvišeg neoporezivog iznosa, ili kao financiranje obroka u restoranu na lokaciji - ovisno o modelu kojeg je zaposlenik odabrao. Troškovi prijevoza se isplaćuju u visini troškova za Poslodavca najpovoljnijeg međumjesnog i mjesnog prijevoza.

Naknada za invaliditet

KONČAR – D&ST isplaćuje naknade za invaliditet za zaposlenike evidentirane u Očevidniku osoba s invaliditetom.

Plaćeni dopusti

Plaćeni dopust omogućen je u slučajevima skapanja braka, rođenja djeteta, smrti osobe iz bliske obitelji, selidbe, teške bolesti člana uže obitelji, sudjelovanja na sportskim ili kulturnim događanjima organiziranim od strane KONČAR – D&ST-a, dobrovoljnog darivanja krvi te prvog dana škole/vrtića djeteta zaposlenika. Pravo na plaćeni dopust zaposlenici imaju i za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja te obrazovanja za potrebe radničkog vijeća ili sindikalnog rada.

Klizno radno vrijeme

Zaposlenici na radnim mjestima na kojima je to moguće (ona koja nisu vezana uz proizvodnju i smjenski rad) rade u kliznom radnom vremenu, koje je opisano Pravilnikom o radnom vremenu i korištenju dnevne stanke.

Subvencionirane sportske aktivnosti

KONČAR – D&ST je posvećen promicanju zdravog načina života među svojim zaposlenicima te potiče aktivno sudjelovanje u sportskim aktivnostima. Zaposlenicima je omogućeno korištenje MultiSport programa, koji obuhvaća veliki broj ugovornih sportskih subjekata. Također, zaposlenicima se, na njihov prijedlog, omogućuje najam dvorana za mali nogomet koje financira KONČAR – D&ST.

Zdravstveno osiguranje

Svim zaposlenicima omogućena je policia dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja kojom su obuhvaćeni preventivni i ciljani sistematski pregledi te specijalistički pregledi i dijagnostičke pretrage. Zaposlenici mogu sudjelovati na sistematskim pregledima za vrijeme radnog vremena. Također, zaposlenicima je od 2023. godine omogućena i policia dopunskog zdravstvenog osiguranja. Svi zaposlenici osigurani su od posljedica nesretnog slučaja i smrti.

Pogodnosti za roditelje

KONČAR – D&ST osigurava jednokratnu naknadu za rođenje djeteta te dodatni plaćeni dopust za roditelje uključujući i prvi dan škole.

Gruntek: lokalno, sezonsko i eko

Tijekom 2023. godine razvijan je model sufinanciranja eko povrća Gruntek za zaposlenike koji se odluču na usluge Grunteka. Inicijativa je započela s primjenom 1.1.2024., a zaposlenici plaćaju samo 40 % ugovorene cijene povrća.

Transparentno i etično upravljanje

Poštivanje zakona i pravila o poštenom tržišnom natjecanju, antikorupcijskih zakona i zakona koji sprječavaju pranje novca, kao i svih ostalih mjerodavnih zakonskih propisa je jedno od načela utkanih u naše poslovanje.

5

5.1. Etičnost i usklađenost

U svim zemljama u kojima obavlja svoje poslovne aktivnosti, KONČAR – D&ST posluje sukladno važećim zakonima i propisima. Poštivanje zakona i pravila o poštenom tržišnom natjecanju, antikorupcijskih zakona i zakona koji sprječavaju pranje novca, kao i svih ostalih mjerodavnih zakonskih propisa je jedno od načela utkanih u naše poslovanje. KONČAR – D&ST isto tako očekuje od svih svojih poslovnih partnera poslovanje u skladu s važećim zakonima i propisima.

Kodeks poslovnog ponašanja KONČAR – D&ST-a je temeljni dokument koji uspostavlja pravila i okvire za profesionalno ponašanje svih zaposlenika i dionika organizacije. On je ključan za osiguravanje integriteta, poštovanja etičkih standarda i izbjegavanja neetičnih situacija, a dopunjen je priručnikom za Korporativnu kulturu i komunikaciju. Priručnik nastoji zaposlenicima dati jasne smjernice o očekivanom ponašanju, vrijednostima i načinu komunikacije. Kroz konkretne odredbe i smjernice, Kodeks definira očekivano ponašanje u različitim situacijama, uključujući interakcije s klijentima, suradnicima i partnerima, upravljanje sukobima interesa, zaštitu povjerljivih informacija te poštovanje zakonskih i regulatornih zahtjeva. Kodeks se redovito ažurira kako bi odražavao relevantne regulatorne izmjene i zakonske obveze. Najbitnije specifične odredbe našeg kodeksa uključuju:

1. INTEGRITET I POŠTENJE:

- Obveza izbjegavanja korupcije u svim oblicima, uključujući primanje i davanje mita, darova ili drugih pogodnosti koje bi mogle utjecati na poslovne odluke.
- Zahtjev za transparentnošću u svim poslovnim transakcijama i komunikaciji s klijentima, dobavljačima i ostalim dionicima.
- Promicanje kulture poštovanja integriteta i etičkih vrijednosti u svim segmentima poslovanja.

4. POŠTIVANJE ZAKONA:

- Pregled relevantnih zakona, propisa i internih pravila koji se odnose na poslovanje tvrtke te obuka zaposlenika o njihovim obvezama i odgovornostima.
- Uspostava mehanizama praćenja i provođenja zakonskih zahtjeva te redovita revizija prakse kako bi se osigurala usklađenost s regulatornim okvirom.

2. POVJERLJIVOST:

- Jasno definirane smjernice za čuvanje povjerljivih informacija, uključujući zaštitu podataka o klijentima, poslovnim planovima, tehnološkim inovacijama i drugim osjetljivim podacima.
- Obveza zaštite povjerljivih dokumenata te ograničen pristup takvim informacijama samo ovlaštenim osobama.

5. DOSTOJANSTVO I POŠTOVANJE:

- Promicanje raznolikosti, uključivosti i poštovanja različitosti među zaposlenicima, bez tolerancije na diskriminaciju, uznemiravanje ili neprikladno ponašanje.
- Obveza osiguranja sigurnog radnog okruženja i poticanje suradnje i timskog duha među svim članovima organizacije.

3. SUKOB INTERESA:

- Postavljanje jasnih pravila za identifikaciju situacija koje mogu predstavljati sukob interesa, kao što su osobni odnosi s klijentima ili poslovnim partnerima.
- Obveza prijavljivanja potencijalnih sukoba interesa nadležnim tijelima tvrtke radi procjene i rješavanja takvih situacija.

6. ODGOVORNOST:

- Definiranje jasnih odgovornosti i ovlasti svakog zaposlenika te promicanje samostalnosti, inicijative i osobne odgovornosti u obavljanju poslova.
- Uspostava praćenja i procjene izvršavanja obveza kako bi se osigurala dosljedna primjena kodeksa ponašanja i identificirale prilike za poboljšanja.

S obzirom na to da smo potpisnik Kodeksa korporativnog upravljanja Zagrebačke burze i HANFA-e svake godine ispunjavamo Upitnik o usklađenosti. Upitnik o usklađenosti sadrži precizne odgovore na pitanja o tome koje odredbe Kodeksa organizacija primjenjuje, a koji je i javno je dostupan na službenim web stranicama [Zagrebačke burze](#) i web stranicama [KONČAR – D&ST-a](#).

KONČAR – D&ST je isto tako potpisnik Kodeksa etike u poslovanju pri Hrvatskoj gospodarskoj komori. Kao potpisnici prihvaćamo obvezu djelovanja u skladu s načelima odgovornosti, istinitosti, učinkovitosti, transparentnosti, kvalitete, postupanja u dobroj vjeri i poštovanja dobrih poslovnih običaja prema poslovnim partnerima, poslovnom i društvenom okruženju i vlastitim zaposlenicima.

Kao dio Grupe KONČAR, dio smo Globalnog sporazuma Ujedinjenih naroda (UNGC). Time KONČAR – D&ST prihvaća obvezu djelovanja u skladu s najvišim načelima za odgovorno i održivo poslovanje usmjerenu prema praksama koje osiguravaju da se financijska dobit ne generira nauštrb ljudi, društva ili okoliša.

SVAKI odjel, to jest rukovoditelj odjela je dužan pratiti promjene u zakonskoj regulativi te osigurati da u tom segmentu društvo djeluje u skladu sa zakonom. Pravnik društva kontrolira ugovore koje društvo sklapa i u tom segmentu vodi računa i o usklađenosti s propisima. Prema potrebi tražimo tumačenje od vanjskih konzultanata ili odvjetnika kada je riječ o pravnom pitanju s kojim nismo upoznati.

KONČAR – D&ST nije zabilježio slučajeve nepridržavanja zakona i propisa iz područja zaštite okoliša, niti povrede radnih prava kao ni zahtjeva tržišnog natjecanja u 2023. godini.

U ovom izvještajnom razdoblju posebna pažnja posvećena je provedbi mjera s ciljem daljnjeg usklađivanja internih oznaka proizvoda s relevantnim zakonodavstvom, kao što je primjerice Eco design Tier 2 direktiva, što osigurava da naši proizvodi udovoljavaju visokim standardima za europska tržišta. Također, kontinuirano pratimo i prilagođavamo se novim direktivama na razini Europske unije te osluškujemo zahtjeve kupaca koji postavljaju sve značajnije zahtjeve vezane uz etičnost i održivost u poslovanju.

Kako bismo osigurali da su zaposlenici upoznati s navedenim aktima i njihovom provedbom u praksi, KONČAR – D&ST za zaposlenike organizira edukacije i izrađuje brošure s ciljem približavanja ovoga područja.

5.2. Borba protiv korupcije

KONČAR – D&ST primjenjuje načelo nulte tolerancije na korupciju i kontinuirano djeluje na suzbijanju, razotkrivanju i sankcioniranju koruptivnih postupaka. Korupcija, uključujući i nepotizam te selektivnu primjenu zakona kojom se pogoduje određenim osobama ili organizacijama, se strogo osuđuje i ne dopušta unutar naše organizacije. Svi naši zaposlenici su upoznati s ovim stajalištem te se očekuje da se pridržavaju visokih standarda integriteta i profesionalnosti.

Kodeks poslovnog ponašanja obvezuje sve zaposlenike da postupaju nepristrano i profesionalno. Posebno je zabranjeno nuditi ili primati neprimjerene darove ili pogodnosti kako bi se ostvarile nepoštene prednosti ili pogodnosti koje nisu u skladu s našim vrijednostima ili zakonskim propisima. Ako se zaposlenik nađe u situaciji u kojoj mu se nude darovi ili druge pogodnosti ili situaciji u kojoj se od njega očekuje da nudi neprimjerene darove ili pogodnosti, dužan je o tome obavijestiti svog neposrednog rukovoditelja koji će po potrebi zatražiti mišljenje pravne službe.

U slučaju sumnje u koruptivne aktivnosti ili nepošteno ponašanje drugih zaposlenika, očekujemo da naši zaposlenici odmah obavijeste rukovoditelja ili Upravu KONČAR – D&ST-a. Uprava će, ako je potrebno, poduzeti korake i obavijestiti nadležna državna tijela.

Krajem 2023. započeli smo s ažuriranjem Kodeksa poslovnog ponašanja u dijelu koji se odnosi na politiku borbe protiv korupcije te postupanja u vezi s darovima i gostoprimstvom. Promjene su usvojene početkom 2024. godine. Zaposlenicima je dozvoljeno primanje darova tržišne vrijednosti do 100,00 EUR. Darovi čija vrijednost prelazi ovaj iznos moraju biti prijavljeni pravnoj službi radi daljnjih koraka.

Najvažnija metoda prevencije i mitigacije korupcijskih radnji jest pravovremena edukacija zaposlenika i partnera. U ovom izvještajnom razdoblju pokrenuta je i izrada internog edukacijskog programa namijenjenog svim zaposlenicima na temu antikorupcije, kao i internog programa namijenjenog zaposlenicima u prodaji na temu ugovornog prava. Edukacija zaposlenika o nultoj stopi tolerancije na korupciju dostupna je putem e-learning portala, a bit će obavezna za sve zaposlenike KONČAR – D&ST-a od 1. srpnja 2024. godine.

Pravilnik o etičnom i profesionalnom ponašanju u procesu nabave postavlja visoke standarde u odnosima s dobavljačima, sprječava sukobe interesa te promiče poštovanje zakona i integriteta. Zaposlenici se potiču na poštenje, osobni integritet i poštovanje zakona te se upozoravaju na zabranu primanja poklona ili provizija od strane dobavljača. Osim toga, pravilnik navodi obveze i odgovornosti zaposlenika te postavlja standarde ponašanja i za dobavljače, uključujući usvajanje Kodeksa postupanja. Kontinuirano se provodi revizija Kodeksa i evaluacija dobavljača kako bismo osigurali usklađenost s etičkim standardima, a nedosljednosti mogu rezultirati prekidom suradnje.

5.3. Ljudska prava

Poštivanje ljudskih prava zajamčenih međunarodnim konvencijama Ujedinjenih naroda i Međunarodne organizacije rada, jedno je od primarnih načela na kojima se temelji naše poslovanje. Aktivno radimo na promicanju jednakosti svih zaposlenika, bez obzira na spol, dob, nacionalnost, etničko podrijetlo, rasu, vjeroispovijest, jezik, socijalni ili ekonomski status, seksualnu orijentaciju, pripadnost političkim ili drugim organizacijama, u području rada i radnih uvjeta, uključujući kriterije za odabir i uvjete prilikom zapošljavanja, napredovanja te stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Zabranjeni su svi oblici diskriminacije te se štiti dostojanstvo svih zaposlenika kroz osiguravanje uvjeta i radnog okruženja u kojem zaposlenici neće biti izloženi neželjenim oblicima ponašanja. Kategorije dionika kojima organizacija posvećuje posebnu pažnju preuzetim obvezama jesu djeca, osjetljive i ranjive skupine.

Kodeks poslovnog ponašanja u kojem su sadržane naše politike i procedure primjenjuju se na sve naše zaposlenike. Unutar Kodeksa jasno su opisane obveze poslodavca i zaposlenika kako bi se osiguralo poštivanje ljudskih prava kroz cijelo in-house poslovanje. Kodeks postupanja za dobavljače primjenjuje se na sve naše dobavljače te ga svaki dobavljač mora prihvatiti pri sklapanju suradnje, isto tako dio dobavljača

je obuhvaćen upitnikom unutar koje se ocjenjuje i usklađenost s regulativom koja jamči očuvanje ljudskih prava. U odnosima s našim kupcima prihvaćamo ili postupanje u skladu s njihovim Kodeksom poslovnog ponašanja ili primjenjujemo naš Kodeks. Sve politike su javno dostupne, a o svakoj izmjeni ili novoj politici zaposlenici se obavještavaju putem e-maila. Najvažnije politike se objavljuju i na oglasnim pločama- elektronskim i fizičkim.

Zabrana prisilnog rada

KONČAR – D&ST se zalaže za iskorjenjivanje svih oblika prisilnog rada te od svojih poslovnih partnera očekuje da aktivno doprinose tome cilju. Svojim politikama i postupcima aktivno sudjelujemo u sprječavanju i borbi protiv ropstva, izrabljivanja, prisilnog rada, trgovanja ljudima i svih oblika modernog ropstva u svojem poslovnom okruženju i kod svojih dobavljača.

Zabrana dječjeg rada

Čvrsto se protivimo svim oblicima iskorištavanja djece i prisilnog rada te se obvezujemo sprječavati i eliminirati u svom lancu opskrbe sve oblike dječjeg rada. Ne zapošljavamo radnike čija je dob manja od zakonom propisane te primjenjujemo procedure i kontrole prilikom zapošljavanja kako bi se osiguralo postupanje u skladu s važećim propisima.

5.4. Mehanizmi izražavanja zabrinutosti

U 2022. godini, donesen je novi Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe, koji je usklađen sa zahtjevima Direktive o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije i s pozitivnim propisima Republike Hrvatske. Pravilnikom je detaljno propisan postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti, postupak i način izbora povjerljive osobe te mehanizam zaštite prijavitelja nepravilnosti i njegovih prava.

Prijave nepravilnosti, neovisno o vrsti, moguće je podnijeti na jedinstvenu e-mail adresu:

prijava.nepravilnosti@koncar-dst.hr. Isto tako, prijave je moguće izvršiti usmenim putem te u pisanom obliku na adresu sjedišta KONČAR – D&ST-a ili ubacivanjem prijave u za to predviđeni sandučić za inicijative zaposlenika na adresi sjedišta organizacije.

Imenovanje povjerljive osobe odvija se putem radničkog predlaganja, a prijedlog koji dobije najmanje 20 % glasova se prihvaća. Ako nema dovoljno prijedloga ili niti jedan prijedlog ne dobije potrebnu podršku, organizacija može izravno imenovati povjerljivu osobu i zamjenika.

Ako povjerljiva osoba utvrdi da prijava podliježe Direktivi o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava o zaštiti prijavitelja nepravilnosti, provest će postupak sukladno Pravilniku o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe, koji detaljno regulira proces prijave nepravilnosti.

Svaki prijavitelj ima pravo na zaštitu ako vjeruje da su informacije koje prijavljuje istinite. Zaštita uključuje oslobađanje od odgovornosti za prijavu, osiguranje povjerljivosti identiteta i informacija te sprečavanje osvete. Prijave nepravilnosti mogu se podnositi u pisanom ili usmenom obliku, a povjerljiva osoba je dužna osigurati sigurnost informacija.

Nakon zaprimanja prijave, povjerljiva osoba provodi ispitivanje unutar 30 dana, o čemu izvještava prijavitelja i eventualno nadležno tijelo. Povjerljiva osoba ima ovlasti ispitati prijavu i, ako smatra da su dostavljeni svi relevantni podaci, donijeti odluku o njoj. Ako je nepravilnost potvrđena, poduzimaju se mjere za njezino otklanjanje, a prijavitelj se obavještava o ishodu. Evidencija o podnesenim prijavama, izvješća o utvrđenim nepravilnostima te čuvanje dokumentacije su obavezni koraci kako bi se osigurala transparentnost i pravilno vođenje postupka.

U slučaju da povjerljiva osoba utvrdi da prijava nepravilnosti ne podliježe Direktivi o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava o zaštiti prijavitelja nepravilnosti, proslijedit će prijavu na postupanje Pravnoj službi. Pravna služba će razmotriti pristiglu prijavu i ovisno o vrsti nepravilnosti proslijediti prijavu na

daljnji postupak, sukladno internim propisima i procedurama organizacije. Pravna služba o nesukladnosti ili incidentu može provesti internu istragu u sklopu koje može ispitati sudionike i svjedoke te nakon toga donijeti nalaze i preporuke u cilju suzbijanja takvih događaja u budućnosti.

Tijekom 2023. godine nije bilo zabilježenih slučajeva nepravilnosti, kao ni u protekla dva izvještajna razdoblja.

Prijave vezane uz diskriminaciju

Pravilnik o radu sadrži poglavlje o zaštiti dostojanstva i zaštiti od diskriminacije, čime se zabranjuju bilo kakvi oblici diskriminacije te je propisana procedura u slučaju pritužbi vezanih uz diskriminaciju ili povredu dostojanstva radnika. Isto tako, društvo je omogućilo podnošenje prijave za diskriminaciju te povredu dostojanstva, a shodno tome imenovane su dvije osobe koje zaprimaju Pritužbe vezane za povredu dostojanstva ili diskriminaciju. Komisija je obvezna ispitati sve navode radnika koji je podnio pritužbu, pazeći da postupak provjere i ispitivanja ne povrijedi dostojanstvo tog i drugih radnika, kao i da se ne šteti poslovanju Poslodavca. O utvrđenom činjeničnom stanju i svim provedenim radnjama Komisija sastavlja zapisnik koji sadržava i odluku o pritužbi radnika. U 2023. godini Povjerenici su zaprimili sveukupno jednu prijavu, te u tom slučaju nije utvrđeno postojanje diskriminacije niti povreda dostojanstva. U prethodna tri izvještajna razdoblja nije bilo takvih slučajeva.

5.5. Informacijska sigurnost i zaštita osobnih podataka

U KONČAR – D&ST-u ozbiljno shvaćamo pitanja informacijske sigurnosti, za što je zadužen odjel informatike. Operativno se koriste zahtjevi za certificiranje norme ISO27001:2022, iako službena certifikacija nije stečena, procesi su u korelaciji sa standardom. Pravilnik o informatičkoj sigurnosti propisuje načela i procese za osiguravanje sigurnosti informacijskih sustava u KONČAR – D&ST-u, uključujući klasifikaciju podataka prema stupnju tajnosti, određivanje uloga i odgovornosti za informacijsku sigurnost te procedure za upravljanje incidentima i događajima sigurnosti. Tri osnovna načela koja su definirana unutar pravilnika su: povjerljivost, cjelovitost i dostupnost.

Provjera ranjivosti informatičkih sustava (pen test) obavlja se nakon uvođenja novih informatičkih servisa ili većih nadogradnji sustava. Kompleksnije provjere provide se u suradnji s vanjskim partnerima.

Zaposlenici koji u svom svakodnevnom radu koriste računalo prolaze edukaciju iz područja informatičke sigurnosti, uključujući prepoznavanje spam i phishing e-mailova. U 2023. provedena je interna edukacija za podizanje svjesnosti o sigurnosnim rizicima (KnowB4), koju su usvojili svi zaposlenici koji rade s računalom. Također, provode se sigurnosni treninzi korisnika kako bi se testirala reakcija i potencijalno organizirale dodatne edukacije prema rezultatima.

KONČAR – D&ST je u procesu izrade digitalne strategije koja bi trebala dati jasnije ciljeve za područje informacijske sigurnosti.

Zaštita osobnih podataka

Pravilnik o zaštiti osobnih podataka regulira postupke i mjere vezane uz prikupljanje, obradu i korištenje osobnih podataka radnika i drugih fizičkih osoba. Ključne odredbe definiraju kategorije ispitanika, načela obrade osobnih podataka, temelje za obradu, pristup osobnim podacima, mjere zaštite podataka i postupanje u slučaju povrede zaštite podataka te prava ispitanika. Ovaj pravilnik jamči usklađenost s važećim zakonodavstvom o zaštiti osobnih podataka i osigurava da društvo postupa u skladu s najvišim standardima zaštite podataka.

Sva pitanja ili prigovori vezani za zaštitu osobnih podataka mogu se uputiti na e-mail adresu personaldataprotection@koncar-dst.hr, osobno, ili poštom na adresu sjedišta društva.

Unazad zadnje tri godine nismo zaprimili pritužbe u vezi s povredama privatnosti korisnika i gubicima osobnih podataka korisnika.

5.6. Održivost dobavljačkog lanca

Sukladno rizicima na tržištu nabave, posebnu pažnju posvećujemo održivosti u dobavljačkom lancu. U cilju osiguranja kontinuiteta i kvalitete nabavljenih proizvoda i usluga, aktivno pratimo performanse dobavljača, stanje na nabavnom tržištu, ali i geopolitičku situaciju, kako bismo pravovremeno identificirali rizike i našli adekvatna rješenja. Nastojimo izbjegavati ovisnosti o jednom izvoru dobave i kombinirati više različitih izvora, ujednačene kvalitete kako bismo imali gotova alternativna rješenja.

Osnovni preduvjet za provođenje planiranih i kontroliranih postupaka nabavljanja je suradnja sa sigurnim i provjerenim dobavljačima. Uspostava dugoročnih odnosa omogućava nabave bez odstupanja u kvaliteti i rokovima isporuke, uz optimalan ulazni nadzor ili provođenje naknadnih popravni radnji. Revizija liste dobavljača provodi se jednom godišnje ili prema potrebi kod značajnijih promjena. Većina dobavljača strateških materijala je iz EU, dok od ostalih zemalja imamo dva dobavljača iz Indije proizvode od ugljičnih, a za transformatorski lim po jednog iz Japana, Koreje, SAD-a i Kine, te dva iz Turske.

U 2023. godini KONČAR – D&ST je stekao većinski udio u društvu Ferokotao d.o.o., jednom od najvećih proizvođača kotlova za distributivne, energetske i specijalne transformatore u regiji, sa sjedištem u Donjem Kraljevcu. Ferokotao je dugogodišnji važan dobavljač KONČAR – D&ST-a. Stjecanjem većinskog udjela osigurana je pouzdana dobava transformatorskih kotlova čime je dodatno osnažena konkurentska prednost KONČAR – D&ST-a na tržištu.

Omjer domaćih i inozemnih dobavljača	2021.	2022.	2023.
domaći	29 %	24 %	27 %
strani	71 %	76 %	73 %

Kodeks postupanja za dobavljače

Osim što se od svih zaposlenika KONČAR – D&ST-a očekuje poštivanje etičkih načela i održavanje profesionalnog ponašanja u odnosima s dobavljačima, tako se i od svih dobavljača KONČAR – D&ST-a očekuje etično i profesionalno ponašanje tijekom provođenja svih nabavnih transakcija. U tu svrhu KONČAR – D&ST izradio je „Kodeks postupanja za dobavljače” kojim su uređena pravila ponašanja, neizostavna u odnosima s dobavljačima. Pravila se odnose na usklađenost sa zakonima, poštivanje ljudskih prava i prava radnika, zaštitu zdravlja i zaštitu na radu, sprječavanje zagađenja okoliša, antikorupciju, te zaštitu povjerljivih podataka.

Postojećim ključnim dobavljačima Kodeks je dostavljen odmah nakon njegovog usvajanja, a novim dobavljačima obavezno se dostavlja prilikom započinjanja poslovnog odnosa. Obaveza dobavljača je prihvaćanje i pridržavanje uvjeta navedenih u Kodeksu.

Procjena i provjera dobavljača

Postupak ocjene dobavljača reguliran je procedurom za ocjenjivanje i praćenje dobavljača te se provodi u dvije faze. Samoprocjena od strane dobavljača provodi se putem upitnika za ocjenu dobavljača. Ovisno o rezultatima analize dodatno se provodi audit dobavljača, što uključuje i obilazak proizvodnje, skladišta, ispitnih i kontrolnih mjesta. Analizom postojećih izvještaja dobavljača ili korištenjem saznanja od drugih korisnika iste usluge/proizvoda, tim za ocjenjivanje može donijeti i internu odluku o odobravanju potencijalnog dobavljača, bez procjene i audita kod samog dobavljača.

Integracija i daljnji razvoj dobavljača sastavni je dio upravljanja odnosima sa dobavljačima te čini značajni faktor pri upravljanju rizicima vezanim uz stabilnost i otpornost dobavnog lanca. Navedeno je moguće postići temeljem ispravno postavljenih kriterija praćenja dobavljača i redovitim promišljanjima o mogućim unapređenjima procesa u cijelom dobavnom lancu. Praćenje dobavljača provodi se ocjenjivanjem njihovih ključnih performansi. Za dobavljače strateških materijala provjera se provodi periodički u zadanom razdoblju, a za ostale dobavljače se provodi prema potrebi.

Prilikom audita, cilj je:

- utvrditi razinu ispunjavanja zahtjeva iz područja sustava upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša, zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu i ostalih zakonskih obveza iz navedenih područja,
- utvrditi razinu korporativne odgovornosti i usklađenosti s važećim zakonima,
- napraviti procjenu iz perspektive održivosti poslovanja (opredjeljenje prema društvenoj odgovornosti, odgovornost prema utjecaju poslovanja na okoliš i drugim relevantnim pitanjima),
- utvrditi usklađenost s dokumentiranim procesom,
- ocijeniti organizacijsku kulturu – briga o ljudskim resursima, odnosi s dobavljačima i s kupcima,
- procijeniti kompetencije dobavljača da izvrši tražene zadatke, trenutni proizvodni kapacitet, konzistentnost u kvaliteti.

U svrhu prikupljanja podataka o razini osviještenosti o održivosti u dobavnom lancu, zbog velike količine nabavnih materijala, na godišnjoj razini provodit će se anketiranje ključnih dobavljača. Prilikom ankete koristit će se raspodjela 80:20 u okviru grupe asortimana materijala (transformatorski lim, ugljični čelik, bakar, aluminij, izolacijske tekućine, kruta izolacija, prijevozi).

KONČAR – D&ST svojim politikama i postupcima aktivno sudjeluje u sprječavanju i borbi protiv svih oblika povreda ljudskog dostojanstva, osobito u sprječavanju ropstva, dječjeg rada i izrabljivanja, prisilnog rada, trgovanja ljudima i svih oblika modernog ropstva u svojem poslovnom okruženju i kod svojih dobavljača. KONČAR – D&ST među djelatnostima i dobavljačima nije utvrdio one za koje se smatra da uključuju značajnu opasnost od slučajeva dječjeg rada ili izlaganja mladih radnika opasnim poslovima.

Upravljanje konfliktnim metalima i mineralima

Za proizvodnju transformatora potrebna je određena količina sirovina koje spadaju u kategoriju konfliktnih minerala i metala, odnosno materijala čija proizvodnja može biti povezana s rizikom kršenja ljudskih prava.

Kao društveno odgovorna tvrtka KONČAR – D&ST iskazuje svoju brigu za dobrobit društva i zajednice te podupire napore organizacija za ljudska prava s ciljem okončanja nasilja u sukobima pogođenim i visokorizičnim područjima. U 2023. godini usvojen je Pravilnik za upravljanje konfliktnim mineralima. Svrha pravilnika je izbjeći upotrebu konfliktnih minerala i metala od dobavljača koji izravno ili neizravno financiraju oružane skupine koje krše ljudska prava, sukladno usvojenoj Politici o konfliktnim mineralima i metalima.

Dobavljači KONČAR – D&ST-a čiji proizvodi potencijalno sadrže 3TG minerale i metale, periodički se detaljno preispituju o dobavljačima sirovina i materijala koji čine njihov opskrbeni lanac za proizvode isporučene KONČAR – D&ST-u.

Konfliktni minerali i metali obuhvaćaju rude, koncentrate i metale koji sadrže kositar, tantal, volfram i zlato (3TG). Prema Prilogu I. Uredbe (EU) 2017/821, analiza količina upotrijebljenih materijala u godišnjoj proizvodnji tvrtke KONČAR – D&ST pokazuje da se ne prelaze količinski pragovi 3TG minerala i metala.

5.7. Certifikati

U 2023. godini održane su recertifikacije sustava upravljanja zaštitom okoliša (ISO 14001) i zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu (ISO 45001), te nadzorni audit sustava kvalitete (ISO 9001). Iz područja upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša nije bilo nesukladnosti, dok je iz područja zdravlja i sigurnosti detektirana jednu nesukladnost - zahtjev norme za nadzor, mjerenje, analiza i vrednovanje performansi iz područja nadzora ormarića prve pomoći. Ormarići su popunjeni s adekvatnim materijalom, a kao korektivna radnja predloženo je da se propiše dodatni mehanizam nadzora ormarića za prvu pomoć. Nakon prihvaćanja predloženih radnji za otklanjanje nesukladnosti, osigurani su uvjeti za produljenje važenja certifikata. Valjanost certifikata ISO 14001 i ISO 45001 produljena je na naredne tri godine. Redovito se provode edukacije internih auditora, za svaku od ostvarenih certifikacija.

Provjeru usklađenosti sa zahtjevima navedenih međunarodno priznatih standarda provodi certifikacijska kuća Bureau Veritas u dinamici svakih šest mjeseci. Navedena dinamika periodičnih provjera certificiranih sustava upravljanja osigurava poboljšavanje procesa i njihovih međusobnih odnosa, usavršavanje i neprekidno prilagođavanje sve zahtjevnijim uvjetima poslovanja i tržišta, osposobljavanje i motivaciju zaposlenika, očuvanje organizacijskog znanja kao i uspostavljanje partnerskog odnosa kako s kupcima tako i s dobavljačima.

ECO VADIS - SREBRO

KONČAR – D&ST je za 2023. godinu ponovio Srebrnu EcoVadis medalju što nas svrstava u 25 % najboljih. EcoVadisova metodologija izgrađena je na međunarodnim standardima održivosti, uključujući Global Reporting Initiative, Global - Compact Ujedinjenih naroda i ISO 26000. EcoVadis je priznata i pouzdana globalna ocjena održivosti poslovanja, u kojoj sudjeluje više od 75 000 tvrtki iz više industrija te predstavlja vanjsku neovisnu ocjenu izvrsnosti.

Certifikati / ocjene	Godina prve certifikacije / ocjene	Posljednja recertifikacija / ocjena
ISO 9001 Sustav upravljanja kvalitetom	1995.	2022.
ISO 14001 Sustav upravljanja zaštitom okoliša	2002.	2023.
ISO 45001 Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu	2008.	2023.
Mamforce Standard	2023.	2023.
INC.Q EQUAL PAY	2023.	2023.
UVDB verificirani protokol (upitnik + audit)	2020.	2023.
EcoVadis	2022. Srebro	2023. Srebro
CDP Climate Change	2022. D	2023. D

Bureau Veritas Certification

**KONČAR D & ST
DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI**
J. Mokrovića 8, 10000 Zagreb, Hrvatska

Bureau Veritas Certification potvrđuje da je proveden audit sustava upravljanja navedene organizacije te je utvrđena sukladnost sa zahtjevnim sljedeće norme za sustave upravljanja

ISO 14001:2015
Opseg certifikacije

PROJEKTIRANJE, PROIZVODNJA, ISPITIVANJE I SERVIS DISTRIBUTIVNIH, SPECIJALNIH I ENERGETSKIH TRANSFORMATORA SNAGE DO 160 MVA I NAPONA DO 170 kV

Datum prve certifikacije: 26-07-2002
Istek valjanosti zadnjeg certifikata: 25-07-2020
Datum recertifikacijske/certifikacijske provjere: 20-05-2020
Datum početka recertifikacijskog/certifikacijskog ciklusa: 25-05-2020
Uz uvjet trajne zadovoljavajuće primjene sustava upravljanja organizacijom, ovaj certifikat vrijedi do: 25-07-2023

Broj certifikata: HR007597 Verzija: 1 Datum izdavanja: 25-05-2020

Lokališni Ured: Ciotina 17a, 51000 Rijeka, Hrvatska

11

Bureau Veritas Certification

**KONČAR D & ST
DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI**
J. Mokrovića 8, 10000 Zagreb, Hrvatska

Bureau Veritas Certification Holding SAS – UK Branch potvrđuje da je proveden audit sustava upravljanja navedene organizacije te je utvrđena sukladnost sa zahtjevnim sljedeće norme za sustave upravljanja

ISO 45001:2018
Opseg certifikacije

PROJEKTIRANJE, PROIZVODNJA, ISPITIVANJE I SERVIS DISTRIBUTIVNIH, SPECIJALNIH I ENERGETSKIH TRANSFORMATORA SNAGE DO 160 MVA I NAPONA DO 170 kV

Datum prve certifikacije: 04-06-2020
Datum isteka prethodnog certifikacijskog ciklusa: NA
Datum certifikacijske / recertifikacijske provjere: 21-05-2020
Datum početka certifikacijskog / recertifikacijskog ciklusa: 04-06-2020
Uz uvjet trajne zadovoljavajuće primjene sustava upravljanja organizacijom, ovaj certifikat vrijedi do: 12-06-2023

Broj certifikata: HR007611 Verzija: 1 Datum izdavanja: 04-06-2020

Adresa certifikacijskog sjela: 5th Floor, 66 Prescot Street, London, E1 6HG, Velika Britanija
Adresa lokalnog ureda: Ciotina 17a, 51000 Rijeka, Hrvatska

11

Bureau Veritas Certification

**KONČAR D & ST
DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI**
J. Mokrovića 8, 10000 Zagreb, Hrvatska

Bureau Veritas Certification Holding SAS – UK Branch potvrđuje da je proveden audit sustava upravljanja navedene organizacije te je utvrđena sukladnost sa zahtjevnim sljedeće norme za sustave upravljanja

ISO 9001:2015
Opseg certifikacije

PROJEKTIRANJE, PROIZVODNJA, ISPITIVANJE I SERVIS DISTRIBUTIVNIH, SPECIJALNIH I ENERGETSKIH TRANSFORMATORA SNAGE DO 160 MVA I NAPONA DO 170 kV

Datum prve certifikacije: 14-07-1995
Datum isteka prethodnog certifikacijskog ciklusa: 13-07-2022
Datum certifikacijske / recertifikacijske provjere: 11-05-2022
Datum početka certifikacijskog / recertifikacijskog ciklusa: 10-06-2022
Uz uvjet trajne zadovoljavajuće primjene sustava upravljanja organizacijom, ovaj certifikat vrijedi do: 13-07-2025

Broj certifikata: HR008926 Verzija: 1 Datum izdavanja: 10-06-2022

Lokališni Ured: Ciotina 17a, 51000 Rijeka, Hrvatska

11

UVDB
Powered by Achilles

Certificate of Audit

This is to certify that
Koncar Distribution and special transformers Inc.
has achieved the following standards through audit for Safety, Health, Environmental and Quality practices and procedures as a registered supplier on UVDB Verify Category B2 Audit - Category B2.

UVDB Verify Category B2 Audit	Score
MSE-HEALTH & SAFETY AUDIT SCORE	97
MSE-ENVIRONMENTAL AUDIT SCORE	100
MSE-QUALITY AUDIT SCORE	100
MSE-CORPORATE & SOCIAL RESPONSIBILITY AUDIT SCORE	100
SITE-HEALTH & SAFETY AUDIT SCORE	100
SITE-ENVIRONMENTAL AUDIT SCORE	100
SITE-QUALITY AUDIT SCORE	100
SITE-CORPORATE & SOCIAL RESPONSIBILITY AUDIT SCORE	100

1401 Barrow
Ciotina 17a, 51000 Rijeka, Hrvatska

Achilles
UVDB
VERIFIED
AchillesID: 600029350
Expiration Date: 14 June 2022

11

KONČAR – D&ST u zajednici

Posvećenost pozitivnim promjenama proteže se i izvan
okvira KONČAR – D&ST-ovih proizvodnih aktivnosti.

KONČAR – D&ST već dugi niz godina sudjeluje u razvoju lokalne zajednice kroz različite inicijative i aktivnosti. KONČAR – D&ST aktivno doprinosi razvoju i suradnji s akademskom zajednicom, pokreće i sudjeluje u projektima koji imaju pozitivan utjecaj na okoliš i društvo te donacijama direktno podupire rad udruga i inicijativa čiji je primarni cilj poboljšanje kvalitete života i doprinosi općem dobru. Zaposlenici KONČAR – D&ST-a volontiraju u brojnim projektima u zajednici, čime dodatno doprinose angažmanu i povezanosti s lokalnom zajednicom. Jačajući društvenu odgovornost poduzeća istovremeno šire svijest o važnosti aktivnog sudjelovanja u poboljšanju društvene dobrobiti.

6.1. Suradnja s akademskom zajednicom

Suradnja KONČAR – D&ST-a i akademske zajednice odvija se uspješno već dugi niz godina. KONČAR – D&ST podupire rad obrazovnih institucija kroz zajedničke stručne i razvojne projekte, inovacije te primijenjena znanstvena istraživanja. Ovakav oblik suradnje jača akademsku zajednicu te povezuje KONČAR – D&ST s budućim stručnjacima koji mogu postati potencijalni budući zaposlenici.

Zajedničke aktivnosti koje jačaju odnos između KONČAR – D&ST-a i akademske zajednice uključuju partnerstva na zajedničkim znanstveno-istraživačkim projektima, sudjelovanje u nastavnom programu na različitim razinama (diplomski, poslijediplomski, doktorski, specijalistički studij), mentorstva, članstvo u stručnim komisijama, odborima i povjerenstvima, organizirane stručne posjete, objavljivanje članaka te sudjelovanje u konferencijama i stručnim skupovima od kojih izdvajamo sljedeće: Međunarodna CIRED konferencija u Rimu, Hrvatski ogranak CIRED-a u Trogiru, CIGRÉ u Makedoniji, HRO CIGRE u Šibeniku, Međunarodni kolokvij o transformatorima, Konferencija u organizaciji Transformers Magazina. KONČAR – D&ST pruža mogućnost stručne prakse za učenike i studente, što je opisano u prethodnim dijelovima izvještaja. Ove aktivnosti doprinose zajedničkom razvoju i stvaranju korisnih veza između industrije i obrazovnog sektora.

Znanstveno-istraživački projekti

Širok krug fakultetskih stručnjaka i istraživača aktivno dijeli svoje znanje iz akademskih krugova s industrijskim sektorom. Ovakva vrsta suradnje važna je za tehnički razvoj i inovacije, u svrhu stvaranja primjenjivih proizvodnih poboljšanja koja osim KONČAR – D&ST-u koriste i razvoju gospodarstva i društvene zajednice u cjelini. Projekti koji se provode su opširni i metodološki veoma zahtjevni te kombiniraju stručni fokus s razvojnom i istraživačkom komponentom. Ovakvim oblikom suradnje znanosti i gospodarstva potiču se zajednički projekti za podizanje konkurentnosti domaće industrije. U 2023. započela je priprema projekta „Ciljana znanstvena istraživanja“ u suradnji s Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu (FER), s ciljem optimizacije gubitaka u kotlu i steznom sustavu transformatora.

Od suradnji u 2023. godini potrebno je istaknuti projekte s Fakultetom strojarstva i brodogradnje iz Zagreba, Fakultetom elektrotehnike i računarstva i Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije, te KONČAR – Institutom za elektrotehniku.

	2021.	2022.	2023.
Broj objavljenih članaka i referata	13	13	13
Broj polaznika doktorskih studija	2	1	0
Broj obranjenih doktorskih disertacija	1	1	0
Broj suradnika u visokoškolskoj nastavi	2	2	2

Naši stipendD&ST-i

U 2023. godini, putem javnog natječaja pod nazivom „Postani stipendD&ST“ dodijeljene su stipendije izvrsnim studentima dvaju zagrebačkih fakulteta - Fakulteta elektrotehnike i računarstva (FER) i Fakulteta strojarstva i brodogradnje (FSB). Odabrano je četvero studenata FER-a koji pohađaju studijske programe Elektrotehnike i informacijske tehnologije (profili: Elektrostrojarstvo i automatizacija te Elektroenergetika), te šestoro studenata FSB-a (smjerovi: Proizvodno inženjerstvo, Konstrukcijski, Industrijsko inženjerstvo i menadžment te Mehatronika i robotika).

Osim financijske potpore tijekom preostalog perioda školovanja, stipendisti dobivaju mogućnost izrade diplomskog rada na temu povezanu s transformatorskom industrijom te mogućnost zasnivanja pripravničkog radnog odnosa u KONČAR – D&ST-u nakon završetka studija. U prethodnom razdoblju zaposleno je sedmero stipendista koji su tijekom obrazovanja bili KONČAR - stipendD&ST-i.

	2021.	2022.	2023.
Ukupan broj dodijeljenih stipendija	7	3	10
Fakultet elektrotehnike i računarstva Zagreb (FER)	2	1	4
Fakultet strojarstva i brodogradnje Zagreb, (FSB)	5	-	6
Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija, Osijek (FERIT)	-	2	-
Broj zaposlenih stipendista	0	7	0

KONČAR – D&ST je u 2023. pružio dodatnu potporu FER-u u vidu donacije za dodjelu godišnje nagrade „Josip Lončar“ za najuspješnijeg studenta FER-a.

Otvoreni KONČAR – D&ST

KONČAR – D&ST otvara svoja vrata zainteresiranim obrazovnim institucijama, njihovim studentima i učenicima, kako bi ih upoznali s proizvodnim programom, pogonima i aktivnostima KONČAR – D&ST-a te potencijalnim mogućnostima zaposlenja i karijere. Tijekom 2023. godine KONČAR – D&ST je ugostio više grupa studenata s FER-a te studente sa Odsjeka za elektrotehniku Sveučilišta u Splitu. Također, ugostili smo i učenike srednje Elektrotehničke škole Zagreb te Srednje strukovne škole Samobor i Elektrostrojarške škole iz Varaždina. Tijekom jeseni 2023. omogućili smo praktičnu nastavu učenicima iz srednje strukovne škole u Njemačkoj koji su sudjelovali u Erasmus projektu.

Ova interakcija između obrazovnih institucija i KONČAR – D&ST-a važna je za razmjenu znanja i stvaranje mogućnosti za buduće stručnjake u industriji.

Uz organizirane posjete, KONČAR – D&ST već dugi niz godina sudjeluje na sajmovima karijera kako bi studentima i studenticama približili i predstavili karijerne prilike u KONČAR – D&ST-u.

U 2023. godini KONČAR – D&ST je sudjelovao na:

- Sajam karijera u organizaciji Centra karijera FER-a, Zagreb (štandovska prezentacija i tech-talk vodećeg inženjera KONČAR – D&ST-a; online Career Speed Dating);
- Tjedan karijera FSB-a, Zagreb (štandovska prezentacija i Career Speed Dating);
- Dan otvorenih vrata i dan karijera (DOVIK) u organizaciji FERIT-a (štandovska prezentacija i gostujuće predavanje);
- Tjedan karijera FOI-a, Varaždin.

6.2. Korporativno volontiranje

KONČAR – D&ST povezuje svoje zaposlenike i zajednicu. Kroz volonterske akcije u kojima sudjeluju zaposlenici promičemo i potičemo volontiranje kao važnu društveno odgovornu aktivnost. U 2023. godini sudjelovalo je preko 130 volonterki i volontera, a cilj nam je u narednom razdoblju osnažiti program korporativnog volontiranja KONČAR – D&ST-a te aktivno uključiti zaposlenike u njegovo formiranje.

KONČAR – D&ST POMAŽE ŠUMAMA

KONČAR – D&ST je u 2023. godini sudjelovao u dva velika domaća projekta pošumljavanja te u suradnji sa stručnjacima doprinio obnovi i očuvanju šuma na dvije lokacije. U sklopu Grupe KONČAR, nastavljena je suradnja s **Projektom O₂** koji ima za cilj zaštitu okoliša i ublažavanje klimatskih promjena uz aktivno sudjelovanje zajednice i privatnog sektora. Zaposlenici KONČAR – D&ST-a sudjelovali su u inovativnoj akciji pošumljavanja dronovima na području gradskog Parka šume Adica u Vukovaru, gdje su na području od gotovo 484 000 m² korišteni dronovi za ispuštanje kuglica sa samoklijajućim sjemenjem isključivo autohtonih i neinvazivnih vrsta koje se uklapaju u postojeći ekosustav. Grupa KONČAR je ovom akcijom postala prvo poduzeće koje je provelo akciju pošumljavanja na području grada Vukovara.

U drugoj akciji u okviru projekta **CO₂MPENSATING BY PLANTING**, u suradnji sa Savezom izviđača Hrvatske, agencijom HEARTH te Hrvatskim šumama, KONČAR – D&ST-ovi zaposlenici pošumljavali su područje Perjasice u Karlovačkoj županiji. Ukupno je zasađeno 1000 sadnica hrasta lužnjaka, a lokaciju buduće šume moguće je provjeriti na stranicama projekta. KONČAR – D&ST-ovi volonteri su tako postali ponosan dio velike volonterske zajednice od preko 5000 volontera okupljenih oko spomenutog projekta, a ovih 1000 stabala bit će dio još veće zajednice od 100 000 stabala posađenih u protekle dvije godine. Procjena je da će ove pošumljene površine u budućnosti kompenzirati i do 2 500 000 kg CO₂ godišnje, što dodatno potvrđuje važnost pružanja podrške sličnim projektima.

MLIJEČNA STAZA UNICEF Hrvatska

Kao društvo posvećeno promicanju vrijednosti poput solidarnosti i empatije, zaposlenici KONČAR – D&ST-u su sada već tradicionalno sudjelovali u UNICEF-ovoj humanitarnoj utrci „Mliječna staza“. KONČAR – D&ST sudjeluje od 2020. godine, a svake godine se hoda, trča i biciklira u znak podrške mentalnom zdravlju djece i mladih priključuje sve veći broj zaposlenika. Procjenjuje se da u Hrvatskoj više od 44.000 adolescenata (11,5 %) u dobi 10 do 19 godina ima problema s mentalnim zdravljem, a sva sredstva prikupljena kampanjom uložena su u program podrške za mentalno zdravlje učenika u školama pod nazivom – Škole podrške. Sudjelovanje na UNICEF-ovoj humanitarnoj utrci „Mliječna staza“ nije samo izraz podrške već i konkretan doprinos u ostvarivanju promjena koje su potrebne za poboljšanje mentalnog zdravlja mladih u našoj zajednici.

KONČAR – D&ST TRČI I TO DOBRO

KONČAR – D&ST potiče svoje zaposlenike na bavljenje sportom i brigu o zdravlju. U poslovnoj utroci **B2Run** u sklopu koje timovi brane boje svojih organizacija, KONČAR – D&ST-ov tim od 40 trkača osvojio je 11. mjesto u ukupnom poretku svih prijavljenih poduzeća. To je i značajno poboljšanje u odnosu na prošlogodišnje osvojeno 20. mjesto.

DOBROVOLJNO DARIVANJE KRVI

KONČAR – D&ST već dugi niz godina podržava i podupire akcije dobrovoljnog darivanja krvi, što je još jedan odraz naše predanosti humanitarnim inicijativama i brizi za zajednicu. U 2023. organizirane su tri akcije na proizvodnoj lokaciji Jankomir gdje posluju tri KONČAR-eve tvornice. Na akcije se redovito odaziva znatan broj zaposlenika KONČAR – D&ST-a.

6.3. Ulaganja u zajednicu

KONČAR – D&ST podržava značajan broj udruga i organizacija poput pučkih kuhinja, sportskih klubova, udruga umirovljenika, udruga branitelja i studenata. Mnoge ostvarene donacije su nastavak dugogodišnjih suradnji s raznim rehabilitacijskim udrugama i organizacijama za pomoć i podršku djeci s posebnim potrebama te djeci s poteškoćama u razvoju. S obzirom na osjetljivost prema potrebama djece, nastavila se suradnja s Društvom za poboljšanje kvalitete života siromašne i nezbrinute djece "Mali zmaj" koja predano djeluje u cijeloj Hrvatskoj.

U 2023. KONČAR – D&ST je donacijama podržao sljedeće udruge:

- Udruga Krijesnica, udruga za pomoć djeci i obiteljima suočenim s malignim bolestima
- Centar za edukaciju i savjetovanje Sunce
- SOS Dječje selo
- Centar za odgoj i obrazovanje Slava Raškaj
- Vukovarski leptirići, udruga roditelja djece s poteškoćama u razvoju
- UAZ - Udruga za autizam Zagreb
- Udruga za sindrom Down
- Hrvatska udruga za školovanje pasa vodiča i mobilitet
- Centar za rehabilitaciju Zagreb – Podružnica Slobodština

ESG indikatori

Pokazatelj	Mjerna jedinica	2021.	2022.	2023.			
ENERGIJA							
Toplinska energija	MWh	8.413,00	10.214,92	9.739,80			
Električna energija	MWh	4.717,10	4.823,35	4.755,24			
Energija za mobilno sagorijevanje	MWh	444,58	510,15	552,77			
Ukupna potrošnja energije	MWh	13.574,68	15.548,42	15.047,81			
Energetski intenzitet po jedinici prihoda	MWh/mil. EUR	71,81	61,20	44,00			
Energetski intenzitet po jedinici proizvoda	MWh/MVA	0,90	1,02	0,92			
ELEKTRIČNA ENERGIJA IZ OBNOVLJIVIH IZVORA							
Kupljena električna energija iz obnovljivih izvora (ZelEn) (I)	MWh	4.127,00	4.626,00	3.652,00			
El. energija iz obnovljivih izvora (FNE Končar energetske transformatori) (II)	MWh	n/a	n/a	3,01			
Vlastita el. energija iz obnovljivih izvora (III)	MWh	n/a	38,17	1.099,76			
Vlastita el. energija iz obnovljivih izvora predana drugim društvima na lokaciji (KPT i MT)	MWh	n/a	n/a	245,53			
Vlastita energija iz obnovljivih izvora predana u mrežu	MWh	n/a	n/a	77,69			
Ukupna potrošnja el. energije iz obnovljivih izvora (I+II+III)	MWh	4.127,00	4.664,17	4.755,24			
Udio el. energije iz obnovljivih izvora	%	87,5	96,69	100			
Udio vlastite el. energije iz obnovljivih izvora	%	n/a	0,818	23,13			
Udio el. energije iz obnovljivih izvora u ukupnom energetskom miksu	%	30,40	30,00	31,60			
EMISIJE							
Opseg 1	tCO ₂ e	143,60	199,70	218,4			
Opseg 2	tCO ₂ e	2.107,50	2.479,90	2.335,00			
Ukupno Opseg 1+2	tCO₂e	2.251,20	2.679,60	2.553,50			
Intenzitet emisija po jedinici proizvoda	tCO ₂ e/MVA	0,15	0,18	0,16			
Intenzitet emisija po jedinici prihoda	tCO ₂ e/mil. EUR	11,91	10,55	7,47			
POTROŠNJA VODE							
Ukupna potrošnja vode	m³	10.206,67	13.559,97	20.484,58			
Intenzitet po jedinici proizvoda	m ³ /MVA	0,68	0,89	1,25			
Intenzitet po jedinici prihoda	m ³ /mil. EUR	54	53,4	59,9			
OTPAD							
Strugotine i opiljci koji sadrže željezo	t	1.086,18	50,18 %	1.048,75	46,73 %	965,72	44,25 %
Drvo	t	312,18	14,42 %	390,09	17,38 %	381,73	17,49 %
Strugotine i opiljci obojenih metala	t	148,85	6,88 %	170,64	7,60 %	181,62	8,32 %
Piljevina, ostaci od rezanja	t	135,18	6,25 %	136,79	6,09 %	135,74	6,22 %
Papirna i kartonska ambalaža	t	98,26	4,54 %	113,45	5,05 %	124,05	5,68 %
Željezo	t	71,94	3,32 %	71,80	3,20 %	80,02	3,67 %
Miješana ambalaža	t	57,72	2,67 %	61,98	2,76 %	61,12	2,80 %
Plastika	t	31,22	1,44 %	39,36	1,75 %	46,66	2,14 %
Plastična ambalaža	t	27,62	1,28 %	23,06	1,03 %	39,42	1,81 %
Ostali neopasni otpad koji se oporablja	t	2,57	0,12 %	4,535	0,20 %	3,28	0,15 %
Ostali neopasni otpad koji se ne oporablja	t	5,31	0,25 %	3,35	0,15 %	3,25	0,15 %
Ukupno neopasni otpad (I)	t	1.977,02	91,33 %	2.063,80	91,95 %	2.022,61	92,67 %
Neklorirana ulja	t	99,61	4,60 %	81,07	3,61 %	75,66	3,47 %
Zauljena voda	t	58,77	2,72 %	66,52	2,96 %	45,55	2,09 %
Apsorbensi	t	21,33	0,99 %	24,59	1,10 %	28,97	1,33 %
Mulj iz separatora	t	1,80	0,08 %	4,40	0,20 %	4,90	0,22 %
Ambalaža s ostacima opasnih tvari	t	4,83	0,22 %	3,51	0,16 %	3,97	0,18 %
Ostali opasni otpad koji se ne oporablja	t	0,97	0,04 %	0,42	0,02 %	0,53	0,02 %
Ostali opasni otpad koji se oporablja	t	0,28	0,01 %	0,12	0,01 %	0,32	0,01 %
Ukupno opasni otpad (II)	t	187,58	8,67 %	180,62	8,05 %	159,89	7,33 %
Ukupno (I+II)	t	2.164,60	100 %	2.244,42	100 %	2.182,49	100 %

Pokazatelj	Mjerna jedinica		2021.		2022.		2023.	
ZBRINJAVANJE								
NEOPASNI OTPAD								
Oporaba (I)	t	%	1.971,72	91,09 %	2.060,45	91,80 %	2.019,36	92,53 %
Odlaganje (II)	t	%	5,31	0,25%	3,35	0,15%	3,25	0,15%
OPASNI OTPAD								
Oporaba (III)	t	%	0,28	0,01 %	0,12	0,01 %	0,32	0,01 %
Odlaganje (IV)	t	%	187,30	8,65 %	180,50	8,04 %	159,57	7,31 %
UKUPNO oporaba (I+III)	t	%	1.972,00	91,10 %	2.060,57	91,81 %	2.019,68	92,54 %
UKUPNO odlaganje (II+IV)	t	%	192,60	8,90 %	183,85	8,19 %	162,81	7,46 %
ULAZNI MATERIJALI - STRATEŠKI								
STRATEŠKI MATERIJALI								
Transformatorski lim	t		11.570		18.834		11.878	
Izolacijska tekućina	t		6.158		6.568		6.778	
Ugljični čelik – kotlovi/steznici	t		4.471		4.476		5.401	
Ugljični čelik – hladila	t		879		813		885	
Bakar	t		3.788		4.783		4.769	
Aluminij	t		2.175		2.368		2.775	
Kruta izolacija	t		547		750		777	
Ostalo	t		3.982		2.596		2.114	
Ukupno	t		33.570		41.188		35.377	
ULAZNI MATERIJALI - KONFLIKTNI METALI I MINERALI								
Kositar	t		n/a		n/a		0,29	
AMBALAŽNI MATERIJALI								
Plastika	t		26,54		22,25		40,92	
Papir i karton	t		94,91		106,59		117,03	
Drvo - uneseno	t		311,47		381,24		410,44	
Drvo - proizvedeno	t		15,67		14,62		12,83	
Ukupno	t		448,59		524,70		581,22	
ZAPOSLENICI								
Ukupno zaposlenih	broj		678		744		766	
< 30 godina	Br. m	Br. ž	99	12	116	16	111	15
30-50 godina	Br. m	Br. ž	380	103	410	114	436	114
> 50 godina	Br. m	Br. ž	61	23	63	25	65	25
Ugovori na neodređeno vrijeme	%		98,67 %		97,45 %		99,09 %	
Ukupna godišnja stopa fluktuacije	%		2,6 %		3,0 %		3,3 %	
Godišnja stopa neželjene fluktuacije	%		0,8 %		1,9 %		1,85 %	
Godišnja stopa željene fluktuacije	%		1,8 %		1,1 %		1,45 %	
Struktura zaposlenih								
Fakultetski obrazovani	%		34 %		33 %		33 %	
Viša škola i prvostupnici	%		4 %		5 %		5 %	
Srednja škola	%		56 %		56 %		56 %	
Strukovne škole	%		3 %		4 %		4 %	
Priučeni radnici s osnovnom školom	%		3 %		2 %		2 %	
Zastupljenost žena								
Ukupno zaposlenih žena	Br. m	Br. ž	138	20,35 %	155	20,83 %	155	20,23 %
Žene u menadžmentu	%		27 %		27 %		27 %	
Žene u Upravi	Br. m	Br. ž	1	20 %	1	20 %	1	20 %
Žene u Nadzornom odboru	Br. m	Br. ž	1	20 %	1	20 %	1	20 %
Pripravnici i praktikanti								
Studenti	broj	%	33	4,87 %	37	4,97 %	34	4,43 %
Stručna praksa	broj	%	16	2,35 %	21	2,82 %	22	2,87 %
Pripravnici	broj	%	5	0,74 %	6	0,80 %	4	0,52 %
Ukupno	broj	%	54	7,96 %	64	8,59 %	60	7,82 %

Pokazatelj	Mjerna jedinica	2021.	2022.	2023.				
RODITELJSKI DOPUST								
Stopa povratka na posao zaposlenika koji su iskoristili pravo na roditeljski dopust	%	100 %	100 %	100 %				
Stopa zadržavanja na poslu zaposlenika koji su iskoristili pravo na roditeljski dopust	%	100 %	100 %	100 %				
OZLJEDE NA RADU								
Pružena liječnička pomoć (MT)	broj	10	8	8				
Broj smrtnih slučajeva (FT)	broj	0	0	0				
Ukupan broj izgubljenih radnih sati	broj	4.656	3.312	5.064				
Ukupan broj izgubljenih radnih dana	broj	582	414	633				
Izgubljeno vrijeme po ozljedama (LTIR)	broj	7,04	5,17	6,9				
Koeficijent ozbiljnosti (TRIR)	broj	14,09	10,34	10,04				
Zabrane od strane inspekcije rada – ZNR (Rs)	broj	0	0	0				
Nesukladnosti								
Postupci	broj	14	8	5				
Dokumentacija	broj	12	18	6				
Radni prostor	broj	12	12	12				
Potencijalno opasne situacije	broj	10	6	8				
Ukupno	broj	48	44	31				
EDUKACIJE I RAZVOJ VJEŠTINA								
Udio zaposlenika obuhvaćenih edukacijama	%	56 %	58 %	92 %				
Ukupan broj sati edukacije	broj	17.100	20.700	20.333				
Prosječan broj sati edukacije po zaposleniku	broj	45	48	40				
Sati edukacije menadžment	broj	prosjeak	n/a	n/a	n/a	n/a	3.353	56
Sati edukacije zaposlenici	broj	prosjeak	n/a	n/a	n/a	n/a	16.980	24
SURADNJA S AKADEMSKOM ZAJEDNICOM								
Broj obavljenih članaka i referata	broj	13	13	13				
Broj polaznika doktorski studija	broj	2	1	0				
Broj obranjenih doktorskih disertacija	broj	1	1	0				
Broj suradnika u visokoškolskoj nastavi	broj	2	2	2				
STIPEND&ST-i								
Ukupan broj dodijeljenih stipendija	broj	7	3	10				
Fakultet elektrotehnike i računarstva Zagreb (FER)	broj	2	1	4				
Fakultet strojarstva i brodogradnje Zagreb, (FSB)	broj	5	-	6				
Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija, Osijek (FERIT)	broj	-	2	-				
Broj zaposlenih stipendista	broj	0	7	0				

Politika / Pravilnik	Dostupnost
Politika upravljanja rizicima	Javno
Politika upravljanja zaštitom okoliša te zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu	Javno
Pravilnik o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa	Interno
Upravljanje konfliktim mineralima	Interno
Kodeks korporativnog upravljanja	Javno
Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe	Javno
Kodeks poslovnog ponašanja	Javno
Politika zaštite ljudskih prava	(dio kodeksa poslovnog ponašanja)
Politika raznolikosti i uključivosti	(dio kodeksa poslovnog ponašanja)
Antikorupcijska politika	(dio kodeksa poslovnog ponašanja)
Politika o sprječavanju sukoba interesa	(dio kodeksa poslovnog ponašanja)
Politike i procedure za odobravanje i objavljivanje transakcija s povezanim osobama	(dio kodeksa poslovnog ponašanja)
Izjava o sprječavanju ropstva i trgovine ljudima	Javno
Pravilnik o radu	Interno
Pravilnik o zapošljavanju	Interno
Politike primitaka	Javno
Pravilnik o plaćama, nagrađivanju i napredovanju	Interno
Pravilnik o uvođenju zaposlenika na posao	Interno
Pravilnik o sustavu praćenja zaposlenika – godišnjem osposobljavanju	Interno
Pravilnik o službenim putovanjima i radu na terenu	Interno
Pravilnik o poslijediplomskim i diplomskim studijima i sudjelovanju društva u njihovom financiranju	Interno
Pravilnik o učeničkoj i studentskoj praksi	Interno
Etika i profesionalno ponašanje u procesu nabavljanja	Interno
Kodeks postupanja za dobavljače	Interno
Pravilnik o informatičkoj sigurnosti	Interno
Pravilnik o zaštiti osobnih podataka	Interno
Politika o zaštiti osobnih podataka za poslovne partnere	Javno
Politika privatnosti	Javno

GRI indeks

GRI	Objava	Poglavlje/tema	Stranica	Komentar
GRI 1: Osnove 2021.				
GRI 2: Opće objave 2021.				
Informacije o organizaciji				
2-1	Naziv organizacije	1.1. O KONČAR – D&ST -u	9	
2-2	Subjekti uključeni u izvještaj o održivosti organizacije	2.3. O izvješću i praksi izvješćivanja	31	
2-3	Izvještajno razdoblje, učestalost izvještavanja i kontakt	2.3. O izvješću i praksi izvješćivanja	31	
2-4	Ponovne objave informacija	2.3. O izvješću i praksi izvješćivanja	31	
2-5	Vanjska potvrda	2.3. O izvješću i praksi izvješćivanja	31	Vanjska potvrda izvješća o održivosti nije provedena za 2023. godinu.
Aktivnosti i radnici				
2-6	Aktivnosti, lanac vrijednosti i drugi poslovni odnosi	1.2. Naši proizvodi i usluge	10	
		1.3. Rezultati poslovanja	12	
		5.6. Održivost dobavljačkog lanca	80-81	
2-7	Zaposlenici	4.1. Naši zaposlenici	59	
2-8	Radnici koji nisu zaposlenici	4.1. Naši zaposlenici	61	
Upravljanje				
2-9	Struktura upravljanja i sastav	1.4. Korporativno upravljanje	14, 15, 17, 18, 19, 20	
2-10	Imenovanje i izbor najvišeg tijela upravljanja	1.4. Korporativno upravljanje	17	
2-11	Predsjednik najvišeg tijela upravljanja	1.4. Korporativno upravljanje	17	
2-12	Uloga najvišeg tijela upravljanja u nadgledanju upravljanja utjecajima	2.1. Održivost u KONČAR – D&ST-u	28, 29	
2-13	Delegiranje odgovornosti za upravljanje utjecajima	2.1. Održivost u KONČAR – D&ST-u	28, 29	
2-14	Uloga najvišeg tijela upravljanja u izvještavanju o održivosti	2.1. Održivost u KONČAR – D&ST-u	29	
2-15	Sukob interesa	1.4. Korporativno upravljanje	17	
2-16	Komunikacija pitanja od posebne zabrinutosti	2.4. Dionici i materijalne teme	33, 34	
2-17	Kolektivno znanje najvišeg tijela upravljanja	2.1. Održivost u KONČAR – D&ST-u	29	
2-18	Procjena uspješnosti najvišeg upravljačkog tijela	1.4. Korporativno upravljanje	14, 17	
2-19	Politike nagrađivanja	4.2. Raznolikost i jednake mogućnosti	62	
2-20	Proces određivanja naknada	4.2. Raznolikost i jednake mogućnosti	62	
2-21	Ukupni godišnji omjer naknada	/	/	Podatak o ukupnoj godišnjoj naknadi za najbolje plaćenog radnika u organizaciji je povjerljiva informacija.
Strategija, politike i prakse				
2-22	Izjava o strategiji održivog razvoja	Izjava predsjednika Uprave	3	
		2.2. Strategija održivosti 2024.-2026.: prema net-zero tranziciji	29, 30	
2-23	Obveze korporativne politike	2.1. Održivost u KONČAR – D&ST-u	28, 29	
		5.3. Ljudska prava	77, 78	
2-24	Ugrađivanje obveza korporativne politike	2.1. Održivost u KONČAR – D&ST-u	28, 29	
2-25	Procesi remedijacije negativnih utjecaja	2.4. Dionici i materijalne teme	32, 33	
		4.2. Raznolikost i jednake mogućnosti	66, 67	
2-26	Mehanizmi za traženje savjeta i izražavanje zabrinutosti	5.4. Mehanizmi izražavanja zabrinutosti	78, 79	
2-27	Usklađenost sa zakonima i propisima	5.1. Etičnost i usklađenost	75, 76	U 2023. godini nisu izrečene financijske ili nefinancijske sankcije zbog neusklađenosti sa zakonima ili propisima.
2-28	Članstvo u udruženjima	1.7. Članstva u udruženjima, priznanja i nagrade	25	
Uključivanje dionika				
2-29	Pristup uključivanju dionika	2.4. Dionici i materijalne teme	32, 33	
2-30	Kolektivni ugovori	/	/	U KONČAR – D&ST-u trenutno ne postoji važeći kolektivni ugovor.
Materijalne teme				
3-1	Proces određivanja materijalnih tema	2.4. Dionici i materijalne teme	34	
3-2	Popis materijalnih tema	2.4. Dionici i materijalne teme	34	
3-3	Upravljanje materijalnim temama	Opis upravljanja materijalnom temom nalazi se na početku svakog tematskog poglavlja.		

GRI	Objava	Poglavlje/tema	Stranica	Komentar
GRI 201: Ekonomski učinak 2016.				
201-1	Izravna stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost	1.3. Rezultati poslovanja	12, 13	
		6.3. Ulaganja u zajednicu	89	
GRI 204: Praksa nabave 2016.				
204-1	Udio izdataka na lokalne dobavljače	5.6. Održivost dobavljačkog lanca	80	
GRI 205: Antikorupcija 2016.				
205-2	Komunikacija i obuka o anti-korupcijskim politikama i postupcima	5.2. Borba protiv korupcije	77	
205-3	Potvrđeni slučajevi korupcije i poduzete mjere	5.4. Mehanizmi izražavanja zabrinutosti	77	U 2023. godini nije bilo potvrđenih slučajeva korupcije.
GRI 301: Materijali 2016.				
301-1	Upotrijebljeni materijali prema težini ili obujmu	3.4. Kružno gospodarstvo	46, 47	
301-2	Reciklirani materijali koji spadaju u reciklirane ulazne materijale	3.4. Kružno gospodarstvo	47	
GRI 302: Energija 2016.				
302-1	Potrošnja energije unutar organizacije	3.2. Energija i emisije	39	
302-3	Energetski intenzitet	3.2. Energija i emisije	39	
302-4	Smanjenje potrošnje energije	3.2. Energija i emisije	39	
302-5	Smanjenje energetske potrošnje proizvoda i usluga	3.2. Energija i emisije	40	
		3.5. Proizvodi sa smanjenim utjecajem na okoliš	48, 49, 50	
GRI 303: Voda i otpadne vode 2018.				
303-1	Interakcije s vodom kao zajedničkim resursom	3.3. Voda	41	
303-5	Potrošnja vode	3.3. Voda	41	
GRI 305: Emisije 2016.				
305-1	Izravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (Opseg 1)	3.2. Energija i emisije	41	
305-2	Neizravne energetske emisije stakleničkih plinova (GHG) (Opseg 2)	3.2. Energija i emisije	41	
305-4	Intenzitet emisija stakleničkih plinova (GHG)	3.2. Energija i emisije	41	
305-5	Smanjenje emisija stakleničkih plinova (GHG)	3.2. Energija i emisije	40, 41	
		3.5. Proizvodi sa smanjenim utjecajem na okoliš	48, 49, 50	
GRI 306: Otpad 2020.				
306-1	Stvaranje otpada i značajni utjecaji vezani uz otpad	3.4. Kružno gospodarstvo	42	
306-2	Ukupna količina otpada	3.4. Kružno gospodarstvo	43	
306-3	Otpad koji se šalje na obradu	3.4. Kružno gospodarstvo	43, 45	
306-4	Otpad preusmjeren iz zbrinjavanja	3.4. Kružno gospodarstvo	43, 45	
306-5	Otpad usmjeren na odlaganje	3.4. Kružno gospodarstvo	43, 45	
GRI 307: Pridržavanje propisa zaštite okoliša 2016.				
307-1	Nepridržavanje zakona i propisa iz područja zaštite okoliša	5.1. Etičnost i usklađenost	76	U 2023. godini nije bilo slučajeva nepridržavanja propisa i zakona koji se tiču zaštite okoliša.
GRI 308: Procjena dobavljača u pogledu utjecaja na okoliš 2016.				
308-1	Novi dobavljači koji su provjereni pomoću kriterija utjecaja na okoliš	5.6. Održivost dobavljačkog lanca	80, 81	Djelomična objava, detaljna analiza lanca vrijednosti bit će učinjena do kraja strateškog razdoblja.
GRI 401: Zapošljavanje 2016.				
401-1	Stope novog zapošljavanja i fluktuacije zaposlenika	4.1. Naši zaposlenici	60	
401-2	Povlastice osigurane zaposlenicima koji rade na puno radno vrijeme, a koje nisu osigurane zaposlenicima zaposlenima privremeno ili na nepuno radno vrijeme	4.5. Benefiti za zaposlenike	73	
401-3	Roditeljski dopust	4.2. Raznolikost i jednake mogućnosti	64	

GRI	Objava	Poglavlje/tema	Stranica	Komentar
GRI 403: Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu 2018.				
403-1	Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radnom mjestu	4.3. Zdravlje i sigurnost zaposlenika	68	
403-2	Identifikacija opasnosti, procjena rizika i istraživanje nesreća	4.3. Zdravlje i sigurnost zaposlenika	69, 70	
403-3	Zdravstvene usluge na radnom mjestu	4.3. Zdravlje i sigurnost zaposlenika	69	
		4.5. Benefiti za zaposlenike	73	
403-4	Sudjelovanje radnika, savjetovanje i komunikacija o zdravlju i sigurnosti na radnom mjestu	4.3. Zdravlje i sigurnost zaposlenika	68, 69, 70	
403-5	Obuka radnika o zdravlju i sigurnosti na radnom mjestu	4.3. Zdravlje i sigurnost zaposlenika	70	
403-6	Promocija zdravlja radnika	4.5. Benefiti za zaposlenike	63	
403-9	Ozljede na radu	4.3. Zdravlje i sigurnost zaposlenika	69	
GRI 404: Obuka i obrazovanje 2016.				
404-1	Prosječan godišnji broj sati obuke po zaposleniku	4.4. Razvoj znanja i vještina	71	
404-2	Programi za stjecanje vještina i programi koji podupiru stalnu mogućnost zapošljavanja zaposlenika	4.4. Razvoj znanja i vještina	71, 72	
GRI 405: Raznolikost i jednake mogućnosti 2016.				
405-1	Raznolikost upravnih tijela i zaposlenika	4.2. Raznolikost i jednake mogućnosti	63	
GRI 406: Nediskriminacija 2016.				
406-1	Slučajevi diskriminacije i poduzete korektivne mjere	5.4. Mehanizmi izražavanja zabrinutosti	79	U 2023. godini nije bilo potvrđenih slučajeva diskriminacije.
GRI 408: Dječji rad 2016.				
408-1	Djelatnosti i dobavljači prepoznati kao oni kod kojih u značajnoj mjeri postoji opasnost od slučajeva dječjeg rada	5.3. Ljudska prava	73, 74	Djelomična objava, detaljna analiza lanca vrijednosti bit će učinjena do kraja strateškog razdoblja.
		5.6. Održivost dobavljačkog lanca	76, 77	
GRI 409: Prisilni ili obvezni rad 2016.				
409-1	Djelatnosti i dobavljači prepoznati kao oni kod kojih u značajnoj mjeri postoji opasnost od slučajeva prisilnog ili obveznog rada	5.3. Ljudska prava	77, 78	Djelomična objava, detaljna analiza lanca vrijednosti bit će učinjena do kraja strateškog razdoblja.
		5.6. Održivost dobavljačkog lanca	80, 81	
GRI 414: Procjena dobavljača u pogledu utjecaja na društvo 2016.				
414-1	Novi dobavljači koji su provjereni pomoću kriterija utjecaja na društvo	5.6. Održivost dobavljačkog lanca	80, 81	Djelomična objava, detaljna analiza lanca vrijednosti bit će učinjena do kraja strateškog razdoblja.
GRI 418: Privatnost kupaca 2016.				
418-1	Opravdane pritužbe u vezi s povredama privatnosti kupaca i gubicima osobnih podataka o kupcu	5.5. Informacijska sigurnost i zaštita osobnih podataka	79	U 2023. godini nije bilo pritužbi.
GRI 419: Pridržavanje socio-ekonomskih propisa 2016.				
419-1	Nepridržavanje propisa i zakona koji se tiču socijalnog i ekonomskog područja	5.1. Etičnost i usklađenost	76	U 2023. godini nije bilo slučajeva nepridržavanja propisa i zakona koji se tiču socijalnog i ekonomskog područja.

Kratice korištene u izvješću

3TG	Konfliktni minerali kositar, volfram, tantal, zlato (eng. Tin, Tungsten, Tantalum, Gold)
CapEx	Kapitalni rashodi (eng. Capital Expenditure)
CATIA	Computer Aided Three-dimensional Interactive Application
CDP	Carbon Disclosure Project
CFP	Ugljični otisak proizvoda (eng. Carbon Footprint of Products)
CSRD	Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti (eng. Corporate Sustainability Reporting Directive)
CSO	Glavni direktor za održivost (eng. Chief Sustainability Officer)
eNPS	Metrika koja se koristi za mjerenje razine zadovoljstva i lojalnosti zaposlenika prema poslodavcu (eng. Employer Net Promoter Score)
EPD	Ekološka deklaracija o proizvodu (eng. Environmental Product Declaration)
ESI	Indeks zadovoljstva zaposlenika (eng. Employee Satisfaction Indeks)
ESG	Okoliš, društvo, upravljanje (eng. Environment, Social, Governance)
ESRS	Europski standardi za izvješćivanje o održivosti (eng. European Sustainability Reporting Standards)
FER	Fakultet elektrotehnike i računarstva u Zagrebu
FNE	Fotonaponska elektrana
HANFA	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
HGK	Hrvatska gospodarska komora
HR PSOR	Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj
LCA	Procjena utjecaja životnog vijeka proizvoda na okoliš (eng. Life-cycle assessment)
LTIR	Long Term Injured Reserve
OpEx	Oprativni rashodi (eng. Operating Expense)
PC DT	Profitni centar distributivni i specijalni transformatori
PC SET	Profitni centar srednji energetske transformatori
RMP	Raw Material Passport
SDGs	Sustainable Development Goals (Ciljevi održivog razvoja – COR)
SBTi	Inicijativa za znanstveno utemeljene ciljeve (eng. Science Based Targets Initiative)
TRIR	Total Recordable Incident Rate
UNGC	UN Global Compact
UVDB	Utilities Vendor Database Service
ZelEN	HEP proizvod koji jamči električnu energiju iz obnovljivih izvora
ZiSNR	Zdravlje i sigurnost na radu
ZNR	Zaštita na radu
ZOP	Zaštita od požara

Izdavač: KONČAR – Distributivni i specijalni transformatori d.d.;

Fotografije: KONČAR – D&ST, Shutterstock; Dizajn: Egg, Zagreb; 2024.

KONČAR
D&ST

**KONČAR – Distributivni i
specijalni transformatori d.d.**

Mokrovićeva 8, P.P. 100
10090 Zagreb, Hrvatska
E-mail: info@koncar-dst.hr
Tel: + 385 1 378 3713
Fax: + 385 1 379 4051
www.koncar-dst.hr

